

Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE İLK 100
FİİLİN HAREKETLİ RESİMLERLE ÖĞRETİMİ: A1-A2**

Hanife Bilge SARIAKÇALI

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2023

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE İLK 100 FİİLİN HAREKETLİ
RESİMLERLE ÖĞRETİMİ: A1-A2

Hanife Bilge SARIAKÇALI

Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2023

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

08.11.2023

Hanife Bilge SARIAKÇALI

¹"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanın**ın önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanın**ın önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir
*Tez **danışmanın**ın önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.**

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında zgn olduğunu, Doç. Dr. Nazmiye TOPÇU TECELLİ danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığımı beyan ederim.

08/11/2023

Hanife Bilge SARIAKÇALI

TEŞEKKÜR

Öncelikle yüksek lisans ders ve tez dönemlerimde sabırla yanımda olan ve tüm nezaketiyle beni bilgilendiren tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Nazmiye TOPÇU TECELLİ hocama tüm kalbim ve saygımla teşekkür ederim.

Beni yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanına yönlendiren ve her zaman büyük bir ilgiyle destek olan Sayın Dr. Erol BARIN hocama çok teşekkür ederim. Onun açtığı yolda sadece bir adım atabilmiş olsam da yaktığı Türkçe ateşi her zaman kalbimde olacaktır.

Tez yazım sürecinde maddi ve manevi yanımda olan annem Lütfiye KURT'a, babam Ali KURT'a ve sevgili eşim Cumhur SARIAKÇALI'ya varlıkları ve fedakârlıkları için çok teşekkür ederim. Ve bu süreçte yanında olamadığım her dakika için hüzün duyduğum canım oğlum Mete'ye binlerce kez teşekkür ederim.

ÖZET

SARIAKÇALI, Hanife Bilge. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İlk 100 Fiilin Hareketli Resimlerle Öğretimi: A1-A2*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2023.

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte yabancı dil öğretiminde malzeme kullanımı çeşitlenmiştir. Kullanılan malzemeler dil öğretimi ve öğrenimi kolaylaştırmaktadır. Hareketli resimler sınıf içinde canlandırmanın, nesnelere ile göstermenin mümkün olmadığı durumlarda öğreticiye yardımcı olan; kısa sürede durumun, duygunun, eylemin anlatılmasını sağlayan ve ulaşılması kolay malzemelerdir. Yabancı dil olarak Türkçe fiil öğretiminde hareketli resimlerin etkililiği ve gerekliliği üzerine bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. Amacımız bu eksikliğin giderilmesine yardımcı olmaktır.

Çalışmamızın ilk bölümünde; içerik çözümlemesi yöntemiyle Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan 3 dil seti incelenmiş, fiillerin sıklık derecelerine bakılmış ve ilk 200 fiil listelenmiştir. Daha sonra bu liste İngilizce, Fransızca, Almanca ilk 100 fiil listeleri ve Türkçe için yapılmış sıklık çalışmalarından yola çıkarak oluşturduğumuz ilk 100 fiil listeleri ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalar neticesinde Türkçe ilk 100 fiil listesi ortaya çıkmıştır.

Çalışmamızın ikinci bölümünde; hareketli resimler (GIF) ile ilgili bilgiler verilmiş, hareketli resimler (GIF) ile fiil öğretimine ve etkinliklere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, hareketli resim, sözcük öğretimi, ilk 100 fiil, Türkçe fiiller.

ABSTRACT

SARIAKÇALI, Hanife Bilge, *Teaching The First 100 Verbs via Graphic Interchange Format (GIF) in Teaching Turkish as a Foreign Language: A1-A2*, Master Thesis, Ankara, 2023.

Nowadays, due to technological advancements, the variety of materials employed in teaching foreign languages has expanded. The utilized materials simplify the process of teaching and learning a language. Graphics Interchange Formats (GIF) assist instructors in situations where it's not feasible to physically demonstrate objects in the classroom. These easily accessible materials allow for quick explanations of situations, emotions, and actions. It has been observed that no research has been conducted to assess the effectiveness and importance of using GIFs in teaching Turkish verbs as a foreign language. Our aim is to contribute towards addressing this research gap.

In the first part of our study, three language sets used in teaching Turkish as a foreign language were examined using the content analysis method. The frequency levels of the verbs were analysed, and the first 200 verbs were listed. Subsequently, this list was compared with the top 100 verb lists in English, French, and German, as well as the top 100 verb lists we generated based on frequency studies for Turkish. Following these comparisons, a list of the top 100 verbs in Turkish was established.

In the second part of our study, information about GIFs was provided, and verb teaching activities were incorporated using these GIFs.

Key words

Teaching Turkish as a foreign language, GIF, vocabulary teaching, top 100 verbs, Turkish verbs.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	ii
ETİK BEYAN.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
TABLOLAR DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM: ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	4
1.1. Problem Durumu	4
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Varsayımlar	6
1.5. Sınırlılıklar.....	7
1.6. Tanımlar	7
2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE: YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE GÖRSEL ARAÇLAR.....	8
2.1. Yöntem Ve Yaklaşımlar	8
Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi	9
Doğrudan Yöntem.....	9
İşitsel-Görsel Yöntem	9
İletişimsel Yaklaşım.....	10

İşlevsel-Kavramsal Yaklaşım.....	11
Göreve Dayalı Yaklaşım	11
2.2. Görsel Araçlar	12
2.3. Hareketli Resimler (Gıf).....	18
3. BÖLÜM: SÖZCÜK ÖĞRETİMİ VE SIKLIK ÇALIŞMALARI.....	21
3.1. Sözcük Ve Sözcük Öğretimi	21
Fiilde Kılınış ve Görünüş:.....	24
Fiilin Biçim Özellikleri	26
Fiil Çekimleri	29
Fiilde Kişi Kavramı.....	30
Fiil Çatısı.....	31
Fiilde Olumsuzluk.....	31
Fiilde Soru.....	32
3.2. Sıklık Çalışmaları	33
3.2.1. Türkçe İçin Yapılmış Derlemler ve Sıklık Çalışmaları.....	34
Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü – İlyas GÖZ (2003)	36
Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü – Hayriye MEMOĞLU SÜLEYMANOĞLU (2006)	37
Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası) – Gökhan ÖLKER (2011)	39
Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü – Belgin TEZCAN AKSU, Eşref ADALI (2018)	41
A Frequency Dictionary of Turkish – Yeşim AKSAN, Mustafa AKSAN, Ümit Mersinli, Umut Ufuk DEMİRHAN (2017).....	43
3.2.2. Türkçe İçin Yapılmış İçerisinde Sıklık Listeleri Olan Tezler.....	46
1980’den 2010 Yılına Okunurluğu Yüksek Türk Romanlarının Sözcük Açısından İncelenmesi – Hüseyin ÖZTÜRK (2013).....	48
3.2.3. İngilizce, Almanca ve Fransızca ile ilgili hazırlanmış ilk 100 fiil tabloları..	50

3.3.	İlk 100 Fiil Listeleri Ve Türkçe İlk 100 Fiil.....	57
	Türkçe ilk 100 fiil.....	75
4.	İLK 100 FİİLİN HAREKETLİ RESİMLERLE (GIF) ÖĞRETİMİ.....	77
4.1.	Görsel Malzeme Olarak Hareketli Resimler	77
4.2.	Hareketli Resimler (Gıf) Ve Fiiller İle İlgili Kazanımlar.....	78
4.3.	İlk 100 Fiilin Hareketli Resimleri (Gıf) Ve Açıklamalar	82
4.4.	Hareketli Resimlerle (Gıf) Türkçe İlk 100 Fiilin Öğretimi.....	148
	4.4.1. Derse Hazırlık Süreci	148
	4.4.2. Ders içi etkinlikler.....	148
5.	SONUÇ	158
6.	ÖNERİLER.....	161
	KAYNAKÇA	163
	EKLER.....	177
	EK 1: 3 Dil Setinde Yer Alan Fiiller	177
	EK 2. 2 Dil Setinde Yer Alan Olan Fiiller	178
	EK 3. Sadece Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitabında Yer Alan Fiiller 179	
	EK 4. Sadece Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitaplarında (Gazi Üniversitesi TÖMER) Yer Alan Fiiller	180
	EK 5. Sadece Yedi İklim Türkçe Setinde Yer Alan Fiiller	180
	EK 6. Orijinallik Raporu	182
	Ek 7. Etik Kurul İzni Muafiyet Formu	183
	Ek 8. Turnitin Benzerlik İndeksi	184

KISALTMALAR DİZİNİ

- CNRS :Centre National de la Recherche Scientifique (Fransız Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi)
- DAOBM : Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni
- GIF : Graphics Interchange Format
- MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
- NGSL : New General Service List
- ODTÜ : Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- OTD : Orta Doğu Üniversitesi Türkçe Derlem
- TDK : Türk Dil Kurumu
- TÖMER : Türkçe Öğretim Merkezi
- TUD : Türkçe Ulusal Derlemi
- XML : Extensible Markup Language

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Şahıs Ekleri	30
Tablo 2. Türkçede Kişi Ekleri	30
Tablo 3. Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünde Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 100 Fiil	36
Tablo 4. Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğünde Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 100 Fiil	38
Tablo 5. Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünde Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 101 Fiil	40
Tablo 6. Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü Sözcük Örneği	41
Tablo 7. Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğünde Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 100 Fiil	42
Tablo 8. A Frequency Dictionary Of Turksih Sözlükte Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan İlk 200 fiil (1-100 arası)	43
Tablo 9. A Frequency Dictionary Of Turksih Sözlükte Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan İlk 200 fiil (101-200 arası)	44
Tablo 10. 1980’den 2010 Yılına Okunurluğu Yüksek Türk Romanlarının Sözvarlığı açısından İncelenmesi Tezi içerisinde yer alan “Alt derlemdeki en sık 500 kök” tablosundan alınan ilk 100 fiil.....	49
Tablo 11. New General Service List (NGSL) en sık kullanılan ilk 100 fiil listesi	51
Tablo 12. Fransızca İlk 100 Fiil Listesi.....	52
Tablo 13. Goethe Institut Worthe List’te yer alan fiiller (A1-A2) 1-150 arası.....	54
Tablo 14. Goethe Institut Worthe List’te yer alan fiiller (A1-A2) 151-294 arası.....	55
Tablo 15. Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-101 arası).....	57
Tablo 16. Yabancılar İçin Türkçe A1 Ders Kitabındaki (Gazi Üniversitesi TÖMER) Fiil Sıklığı (1-115 arası).....	58
Tablo 17. Yabancılar İçin Türkçe A2 Ders Kitaplarındaki (Gazi Üniversitesi TÖMER) Fiil Sıklığı (1-106 arası).....	60
Tablo 18. Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitaplarındaki (Gazi Üniversitesi TÖMER) Fiil Sıklığı (1-101 arası).....	61

Tablo 19. Yedi İklim Türkçe A1 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-113 arası).....	63
Tablo 20. Yedi İklim Türkçe A2 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-107 arası).....	64
Tablo 21. Yedi İklim Türkçe A1-A2 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-100 arası).....	66
Tablo 22. İncelenen Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Setlerinin Ortak Fiil Sıklığı (1-101 arası)	67
Tablo 23. Türkçe öğretim setlerinden yola çıkılarak oluşturulmuş fiil sıklık listesi (1-201 arası).....	69
Tablo 24. Puan Sıralamasına Göre Oluşturulan Liste (1-100 arası).....	72
Tablo 25. Puan sıralamasına göre oluşturulan liste (101-201).....	73
Tablo 26. Türkçe İlk 100 Fiil	75

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Sözcüklerin Sınıflandırılması (Eker, 2006, s. 389).....	23
Şekil 2. Fiil Kipleri	29
Şekil 3. Dale'in Yaşantı Konisi	79

GİRİŞ

Dünya üzerinde, çivi yazısı, hiyeroglif yazısı ve daha sonraki medeniyetlerin kendi alfabeleri ile yazılmış yazıtlar vardır. Bunlar tek dil ile ya da iki veya daha fazla dil ile yazılmışlardır. Dünya üzerinde iki ve daha çok dilli yazılmış yazıtlar milattan önceki yıllarda bile dil etkileşiminin olduğunu bize ispatlar niteliktedir. Ülkelerin yöneticileri, komutanlar ya da din adamları birden fazla dilde yazılmış yazıtlarla yaptıklarının anlaşılmasını ve aktarılmasını istemişlerdir.

Bilinen en eski çok dilli yazıt olan “Rosetta Taşı” Demotik (Mısır’ın o dönemdeki günlük konuşulan dili), Antik Yunanca ve hiyeroglifle yazılmıştır (M.Ö. 196). Rahiplerin krala olan bağlılıklarını dile getirildiği bu yazıt o coğrafyada yaşayan farklı dili konuşan toplumlar sebebiyle çok dilli yazılmıştır. Yine aynı şekilde İran’da Behistun Yazıtları da Farça, Elamca ve Babil dillerinde kral ve komutan olan Dairus tarafından yazdırılmış olup bu yazıtlarda Pers tarihinden ve kendi döneminde yaşanan olaylardan, savaşlardan ve ekonomik atılımlardan bahsedilmiştir. O coğrafyada yaşayan halklar ve yaşayışları hakkında bilgiler vermektedir. Ülkemizde yer alan, Hiyeroglif Luvice ve Fenikece yazılan Çineköy Anıtı ve Karatepe Yazıtları da çok dilli yazıtların diğer örnekleridir. Eski medeniyetler zamanından kalma bu çok dilli yazıtlar bizlere toplumların birbiriyle anlaşması ve yaptıklarının kalıcı olması için ortak noktada buluşmak istediklerini gösterir.

Toplumların birbirleriyle iletişim kurması için ortak bir dili konuşmaları gerekmektedir. Çok eski toplumlarda anlaşmak ya da savaşmak, ticaret yapmak, dini yaymak gibi sebeplerle dil öğrenilirken günümüzde iş bulma, ticaret, eğitim, turizm, göç, diğer kültürlere olan merak gibi durumlar için de yabancı bir dil insanlar tarafından öğrenilmeye başlanmıştır. Yabancı bir dili öğrenen insanlar o dilin konuşulduğu ülkeler ile ticaret yapabilir, daha geniş bir coğrafyada iş bulabilir. İnternet sayesinde kendi ülkelerinde yaşarken başka bir ülkenin çalışanı olabilirler. Öğrenilen her yeni dil mesleki alanda ilerlemeyi hızlandırır. İş bulma imkanlarını arttırır.

Sahip olunan ikinci ya da üçüncü bir dil insanlara eğitim alanında ilerleme sağlar. Öğrenilen dil ile ulaşılan bilgi kaynakları arttırılabilir. Farklı bir ülkede eğitim almak

isteyenler, araştırmalarını başka bir ÷lkede yapmak isteyenler bu arzularını dil öğrenerek gerçekleştirebilirler. Bilimsel araştırma yaparken öğrendiğimiz yabancı dildeki kaynakları tarayabiliriz. Yeni bir dil öğrenmek akademik hayatımıza katkı sağlar. Yaptığımız araştırmayı başka bir dilde yayımladığımızda daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlayabiliriz.

Göç edilen bir ÷lkenin dilini öğrenen insanlar ÷lke şartlarına ve kültürüne uyum sağlayıp günlük hayatlarını rahatça idame ettirebilirler. Başka bir kültürü yakından tanımak için de insanlar dil öğrenebilirler. Yeni bir dil yeni bir kültürle tanışmak demektir. Dünyaya ve kendine yeni bir bakış açısıyla bakmak demektir. Yabancı bir dil öğrendiğimizde başka kültürleri tanıma ve kendi kültürümüzü daha iyi anlama fırsatı yakalarız. Yeni bir dil öğrenen insanlar aynı zamanda entelektüel birikimlerini de arttırırlar. Farklı insanlarla, farklı kültürlerle tanışmamız bizim eleştirel ve yaratıcı düşünmemizi geliştirir ve insanlara karşı daha hoşgör÷lü olmamızı sağlar. Bunun yanında sadece hobi amaçlı olarak da dil öğrenilebilir. Yeni bir dil öğrenmek beyin jimnastiği yapmamızı, beynimizi geliştirmemizi sağlar.

Türkiye'ye eğitim için gelenler, görevleri için gelen devlet adamları, iş hayatını Türkiye'de planlayan çalışanlar, futbolcular, evlilik sebebiyle ÷lkemize taşınan kişiler, ÷lkemizdeki sığınmacılar vb. gibi pek çok grup yabancı dil olarak Türkçe öğretimini kapsamına girmektedir. ÷lkemiz içindeki ve yurt dışındaki Türkçe öğretim merkezlerinde, enstitüler ve özel kurslarda yukarıda değindiğimiz çeşitli sebepler için Türkçe öğrenmek isteyen kişilere Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Gelişen teknoloji ile birlikte web tasarımı Türkçe öğrenme uygulamaları ya da akıllı telefon/tablet uygulamalarıyla da kişiler bireysel bir şekilde Türkçe öğrenebilirler.

Yabancı bir dil öğretilirken/öğrenilirken çeşitli malzemeler kullanılmaktadır. Dil öğrenenlerin farklı öğrenme yöntemleriyle dili daha kolay öğrenebildiğinin farkında olunması malzeme çeşitliliğini beraberinde getirmiştir. Bu malzemelerin en önemlilerinden biri de görsel malzemelerdir. Yukarıda değindiğimiz ve değinmediğimiz pek çok yazıtta ve anıtta, resimleri ve sembolleri kullanan hiyeroglif veya çivi yazısı kullanılmıştır. Bu, bir dil öğretimi yapıldığını göstermese de dili aktarmada resim ve sembollerin kullanıldıklarını bizlere sunar.

Görsel materyallerin dil öğretiminde öneminden yola çıkarak gelişen teknoloji ile birlikte hareketli resimler (GIF) günlük hayatta ya da dil öğrenmek için kullandığımız bilgisayar programlarında ve telefon/tablet uygulamalarda kullanılmaya başlandığı için tezimizin çıkış noktasını hareketli resimler ile sözcük öğretimi olarak belirledik. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında kullanılan görsel, işitsel, bilgisayar destekli malzemelere yönelik çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ancak hareketli resimler (GIF) ile fiil öğretimi üzerine bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür.

1. BÖLÜM: ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

1.1. PROBLEM DURUMU

Bir dili edinmek için o dilde anlamak ve anlatmak gereklidir. Dört temel dil becerisinin gelişmesi için sözcük bilmek önemlidir. Bireyin kendisini anlatabilmesi ve ona anlatılanları anlayabilmesi için sözcüklere ihtiyacı vardır. En çok kullanılan sözcükler günlük dilin büyük bir bölümünü kapsadığından önce bu sık kullanılan kelimeler öğrenilmelidir. Bireyin sözcükleri öğrenmesi için çeşitli yöntem ve teknikler vardır. Sözcük öğretimi çeşitli malzemeler kullanılarak yapıldığında öğrenmeyi kolaylaştırdığına ve kalıcılığı arttırdığına dair pek çok çalışma vardır. Dil öğretiminde kullanılan malzemeler ne kadar çok duyuya hitap ederse öğretim o derece kolay ve kalıcı olacaktır. Bu malzemelerden bazıları resim, hareketli resim (GIF), animasyon, video, grafik, şema gibi görsellerdir.

Sözcük öğretimi için edebi metinler, görsel ve işitsel malzemeler kullanılması üzerine çalışmalar yapılmıştır ancak sözcük öğretiminde hareketli resim (GIF) kullanımı üzerine bir çalışmanın olmaması bizi bu çalışmayı yapmaya yönlendirmiştir. Bu çalışılmaya başlandıktan sonraki yıllarda hareketli resimlerle (GIF) ilgili iki adet yüksek lisans tezi yazılmıştır ve bu tezler hareketli resimlerle (GIF) deyim ve atasözleri öğretimi üzerinedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında hareketli resimlerle (GIF) fiil öğretimi üzerine bir çalışma hâlâ bulunmamaktadır.

Bir dili öğrenmeye yeni başlayan bireyler için fiil öğrenimi çok önemlidir. İsteklerimizi, arzularımızı, bir durumu ve oluşu anlatabilmek için fiillerin bilinmesi gereklidir. Türkçenin eklemeli bir dil olması sebebiyle, sadece bir sözcükle yani çekimli bir fiil ile isteklerimizi karşı tarafa aktarabiliriz.

Çalışmamızda, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ilk 100 fiil doküman analizi yöntemiyle belirlenmiştir. Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitapları, Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitapları (Gazi Üniversitesi TÖMER), Yedi İklim Türkçe A1-A2 Ders ve Çalışma Kitaplarının içerisinde, metin içinde veya dışında, fiil görevi gören sözcükler seçilmiş ve önce her dil seti kendi içinde listelenmiş daha sonrasında 3 dil setinden yola çıkılarak bir ilk 100 fiil listesine ulaşılmıştır. Dünyada

yabancı dil olarak en çok öğrenilen diller arasında olan İngilizce, Almanca ve Fransızca için hazırlanmış en sık kullanılan fiillerin yer aldığı listeler ve Türkçe için yapılmış sıklık listeleri ile yukarıda bahsettiğimiz liste karşılaştırılmış ve tekrar düzenlenmiştir. Bu düzenleme sonucunda Türkçe ilk 100 fiil listesi oluşturulmuştur. Diğer fiillere göre öncelikle öğretilecek fiillerin belirlenmesinin alana katkı sağlayacağı ve öğreticiler açısından yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Sözcük öğretiminde kullanıldığında öğretimi kolaylaştıran hareketli resimler (GIF) bu çalışmada fiil öğretimi özelinde ele alınmıştır. Ancak malzemenin uygunluğu derecesinde diğer sözcük türlerinin öğretiminde de kullanılabilir.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, Türkçede en çok kullanılan fiillerin tespit edilerek görsel malzeme olan hareketli resimler (GIF) ile öğretilmesidir. Fiiller, dili öğrenenler tarafından öğrenilmesi gerekli sözcük türlerinin başında gelmektedir. Öğretilecek fiillerin içerisinde öncelikli olanların belirlenmesi yani ilk 100 fiilin tespiti çalışmanın amaçlarından biridir.

Hareketli resimler (GIF); sınıf içinde canlandırmanın, nesnelere ile göstermenin mümkün olmadığı durumlarda öğretmene yardımcı olan, kısa sürede durumun, duygunun, eylemin anlatılmasını sağlayan ve ulaşılması kolay malzemelerdir.

Yabancı dil olarak Türkçe fiil öğretiminde hareketli resimlerin (GIF) etkililiği ve gerekliliği üzerine bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. İkinci amacımız da bu eksikliğin giderilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla görsel bir malzeme olan hareketli resimlerin (GIF) nasıl oluşturulacağı, nasıl temin edileceği ve nasıl düzenleneceği konusunda bilgiler sunarak yabancı dil olarak Türkçe fiil öğretiminde kullanılmasının sağlayacağı katkıları göstermek bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temel hedefi dört temel dil becerisinin kazandırılmasıdır. Dinleme, okuma, konuşma, yazma ve dilbilgisi becerilerinin kazandırılması için öğrencilerin kelime dağarcıklarının geniş olması gerekmektedir. Bu

noktada devreye sözcük öğretimi, sözcük öğretimini kolaylaştıran ve hatırlamayı sağlayan malzemeler girmektedir.

Çalışmamızın bir parçası olan çeşitli kişiler ve kurumlarca hazırlanan sıklık çalışmalarının ve bizim hazırlayıp listelediğimiz İlk 100 fiilin yer aldığı bölümleri hangi fiillerin daha çok kullanıldığını, öğretimde hangi fiillere daha çok öncelik ve ağırlık vermemiz gerektiğini bizlere sunan bir bölüm olması sebebiyle önemlidir. Sıklık çalışmalarıyla ilgili Aksan “Anadili ve yabancı dil öğretiminde, öğretilecek dilin en sık geçen, en gerekli sözcüklerinin saptanması, bu öğretimden alınacak sonucun başarılı olup olmamasında rol oynamakta, öğrenen kişiye en gerekli sözcüklerin belirlenmesi konusunda özellikle sıklık sayımlarına dayanan çalışmalar yapılmaktadır” (1982, s. 19) demiştir. Sözcük öğretiminde çeşitli görsel, işitsel ya da görsel-işitsel malzemeler kullanılmaktadır. Bunlardan biri ve çalışmamızın konusu olan görsel bir malzeme olan hareketli resimler (GIF); gelişen teknoloji sayesinde ulaşılması, oluşturulması, düzenlenmesi ve aynı zamanda dil öğretiminde öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanımı oldukça kolay malzemelerdir.

Dale'nin Yaşantı Konisine göre öğrenme işlemine katılan duyu organları arttıkça daha iyi öğreniriz ve bu bilgiler akıllarda daha kalıcı olur. İnsanlar öğrendiklerinin; %83'ünü görme, %11'ini İşitme, %3,5'ini koklama, %1,5'ini dokunma ve %1'ini tat alma duygularıyla öğrenmektedirler. Bu nedenle hareketli resimleri (GIF), fiillerin öğrenciler tarafından daha kolay öğrenilmesini ve daha çok hatırlanmasını sağlayan görsel malzemeler olarak değerlendirmek mümkündür. Sınıf içinde kullanımı kolay olan bu malzemeler öğrencilerin dikkatini çekeceği için derse katılımlarını da arttıracaktır.

1.4. VARSAYIMLAR

Çalışmamızın varsayımları aşağıdaki gibidir:

1. Yabancı dil olarak Türkçe Öğretimini etkin ve işlevsel hale getirmek için görsel malzemelerden yararlanılmaktadır. Öğretilmek istenen sözcüğü görseller ile daha kolay öğretiriz ve birden fazla duyuya hitap eden bu görseller sözcüğün aklında kalıcılığını arttırır.

2. Yabancı dil olarak Türkçe Öğretiminde hareketli resimlerin (GIF) kullanılmasının sözcük öğrenimini kolaylaştıracağı varsayılmaktadır.

3. Kelime sıklığı çalışmaları öğretimi daha bilimsel hale getirir. Yani en sık kullanılan fiilleri bilmek, öğretimi ona göre şekillendirmek, önce hangi fiillerin öğretileceğini seçmek ya da daha sık kullanılan fiillerin üzerinde daha çok durmak söz konusu dili öğrenme ve öğrenmede kolaylık sağlayabilir.

1.5. SINIRLILIKLAR

Çalışmada, Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitapları, Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitapları (Gazi Üniversitesi TÖMER), Yedi İklim Türkçe A1-A2 Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan fiillerden yola çıkılsa da çalışmamızın sınırlılıkları Türkçe A1-A2 seviyesindeki fiillerdir.

1.6. TANIMLAR

Hareketli Resim (GIF): Arka arkaya gelen görüntülerin bir akışı sergileyip anlamlı bir bütün oluşturmasıyla oluşturulan görsel malzemedir.

Fiil: “Fiiller, karşıladıkları hareketler ile zaman ve mekân kapsamı içinde, somut ve soyut nesne ve kavramlarla ilgili her türlü oluş, kılış, kılınış ve durumları bildirirler: al-, at-, başla-, bilin-, büyü- dinlen-, getir- ... gibi” (Korkmaz, 2017, s. 487).

Sözcük sıklığı: Tüm dillerde bazı sözcükler diğer sözcüklere göre daha sık kullanılır. Sözcük sıklığı, bir sözcüğün ait olduğu dil içindeki kullanılma oranıdır. Buna frekans da denir.

2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE: YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE GÖRSEL ARAÇLAR

Yabancı bir dili öğretmek için geçmişten günümüze pek çok yöntem ve yaklaşım geliştirilmiştir. Hepsinin ortak amacı hedef dili daha kolay öğretmek ve öğretimin kalıcılığının artmasını sağlamaktır. Yöntem ve yaklaşımlar çeşitli materyallerden faydalanmışlardır. Soyut varlıkları somutlaştıran, öğretimi çeşitlendiren ve renklendiren aynı zamanda ilgi çekici olan, her yaşta bireye hitap edebilecek kadar geniş seçeneğe sahip görseller sıkça tercih edilen araçlar olmuşlardır.

Öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veren, öğrencilerin seviyesine, yaşına uygun, hedef ve kazanımlar doğrultusunda seçilmiş, birden fazla duyu organına hitap edebilen malzemeler seçmek ve kullanmak öğrenme motivasyonunu artıracak bununla birlikte akılda kalıcılık artacaktır (Topçu-Tecelli ve Tekeli, 2021, s. 201). Görsel malzemeler de sınıf düzeyi, öğrenci özellikleri ve kazanımlar doğrultusunda kullanıldığında dersi çekici hale getirip motivasyonu ve kalıcılığı artıran malzemelerdir.

2.1. YÖNTEM VE YAKLAŞIMLAR

Yaklaşım, yöntem ve teknik kavramları birbiriyle bağlantılı kavramlardır. Yaklaşım dil, dil öğretimi ve öğreniminin doğasına ilişkin bir bakış açısını, felsefeyi ve düşüncüyü yani dil öğretimi ve öğrenimi ile ilgili kuramsal ilkeleri kapsar. Yöntem, dil materyalinin programlı bir şekilde öğretimi olup süreç bağıntılıdır. Teknik ise yönteme bağlı olarak sınıfta bir hedefe ulaşmada sergilenen özel hüner olarak tanımlanmaktadır (Antony, 1963'ten aktaran Günday, 2015, s. 23).

Yüzyıllar içinde yabancı bir dil öğretimi için pek çok yöntem ve yaklaşım geliştirilmiştir. Bunlardan bazıları sadece metinleri malzeme olarak kullanmış, bazıları işitsel malzemelerden faydalanmışlardır. Teknoloji ilerledikçe ve öğrenme üzerine yapılan çalışmalar arttıkça yöntem ve yaklaşımlarda görsel malzemeler dil öğretimine dahil edilmiştir.

Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi

16. yüzyılın sonlarından günümüze kadar gelen bu yöntemde; bilgiye hakim bir öğretmen tarafından edebi metinlerden ve eski felsefi metinlerden faydalanarak yapılan, kaynak ve hedef dil arasında çeviri yöntemiyle ilerleyen bir öğretim vardır. Yazı diline önem veren bu yöntemde malzeme olarak edebî, ilahî, hukuksal metinler, gramer kitapları ve sözlükler kullanılır. Görsel malzemelerin kullanılmadığı bu yöntemde iletişime ve öğrencileri derse katacak görevlere yer verilmez.

Doğrudan Yöntem

19. yüzyılın sonları 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan bu yöntemde dil öğretimi hedef dil ile yapılır. Yöntemin genel hedefi konuşma becerisini geliştirmektir. Telaffuza önem verilir. Dilbilgisi üstü kapalı bir şekilde, tümevarım yöntemiyle, örnekler tekrar edilerek sezdirilerek öğretilir. Öğretim somuttan soyuta doğru yapılırken yakın çevredeki nesnelere, görsel malzemeler dil öğretiminde kullanılır. Doğrudan yöntemde, “Kelimeler görsel araçlarla, tanımlamalarla, eşyalardan yararlanılarak ve pantomimlerle, soyut kelimeler çağrışımlar yolu ile öğretilmeye çalışılmıştır” (Oflaz, 2015, s. 703).

Yazılı metinlerle, gramer kitaplarıyla ve sözlükler ile yapılan, öğrencilerin birden fazla duyusuna hitap etmekten uzak, ezberleme tekniği üzerine kurulmuş bir dil öğretimine karşı çıkarak görsel malzemeleri, jest ve mimikleri dil öğretimine katmıştır.

İşitsel-Görsel Yöntem

20. yüzyılın ortalarından sonra ortaya çıkan bu yöntemde hedef dilde öğretim yapılır ve gündelik yaşamda konuşmak ve iletişim kurmak önemlidir. İşitsel-görsel yöntem, yabancı dil öğretiminde ses ile görüntünün, bir başka deyişle görsel bağlamın, öğrenmeye yardım etmek ve onu kolaylaştırmak için ses ile birleştirilmesi, eş zamanlı kılınmasıdır (Özcan, 2005, s. 197).

Tümevarım yöntemiyle ve bol bol yapılan alıştırmalar ile dilbilgisi sezdirimsel olarak yapılır. Günlük yaşamda en sık kullanılan sözcüklere öncelik veren bu yöntemde sözcük sıklık çalışmaları önemlidir. Sözcük öğretimine önem veren bu yöntemde işitsel ve görsel

malzemeler bir arada kullanılır. Bu da öğretimde öğrenci motivasyonunu artırır ve başarıyı ve kalıcılığı beraberinde getirir. Günlük yaşamda sık kullanılan kelimelerin ve zor olanlara göre kolay olan yapıların daha önce öğretilmesine yer verilmektedir. Görsel malzemelerin öğretimde kullanılmasının yanında bu yöntemin getirdiği başka bir yenilik de öğrencinin aktif olmasıdır. Hazırlanan metinlerin ezberlenip tekrar edilmesinden ziyade öğrencinin öğrenilmesi istenen durumları kendine uyarlaması ve öğrencinin bu durumu canlandırması beklenir.

Öğretime katılan görsellerle birlikte hedef dilin kültürü öğrencilere öğretilir. Öğretimde projeksiyon, resim, fotoğraf, slayt, kukla, flaş kart, video, televizyon kullanılır. Bu yöntemde hem işitsel hem de görsel malzemelerin yanında jest ve mimikler de kullanılır.

İletişimsel Yaklaşım

70’li yılların başında ortaya çıkan bu yaklaşımda yaşamın çeşitli alanlarında konuşmak ve iletişim kurmak genel hedeftir. Hem sözlü dilde hem de yazılı dilde iletişime önem verilir. “Öğrencilerin dil bilgisi ve kelime bilgisi hangi seviyede olursa olsun, öğretmenin başlıca görevinin iletişimi gerçekleştirmek olduğunu savunur.” (Yeşilyurt, 2016, s. 51).

Bu yaklaşımın amacı iletişimsel yetiyi kazanmaktır. İletişimsel yetiyi kazanmak demek konuşma, yazma, dinleme ve okuma becerilerini kavramak, o dilin konuşulduğu ülkenin kültürünü, yaşam ve hareket tarzlarını davranış şekilleriyle birlikte o ülkenin insanlarıyla sözlü ve yazılı olarak iletişim kurmayı öğrenmek demektir (Edmonson ve House, 1993: 82’den aktaran Aktaş, 2005, s. 93). Bu yöntemde, öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda ilerleyen bir öğrenme vardır. Günlük konuşma diline ait sözcükler öncelikli öğretilir ve bu sözcükler öğrencilere bir bağlam içerisinde sunulur. Gazete, dergi, radyo ve televizyon programları, levha, işaretler, haritalar, resimler gibi özgün malzemeler bu yöntemde kullanılan malzemelerdir. Ayrıca sınıf dışı etkinlikler, araştırma ve projeler de dil öğretiminde kullanılır.

İşlevsel-Kavramsal Yaklaşım

1980’lerin başında ortaya çıkan bu yaklaşımla, genel amaçlı dil öğretiminden özel amaçlı dil öğretimine geçilmiştir. Hedef dilin ihtiyaç analizi doğrultusunda öğretim gerçekleşir. Bu yaklaşımda davranışçı kuramlar yerine bilişsel kuramlar temel alınır. Belirli bir yöntem yerine dersin içeriğine göre farklı yöntem ve teknikler kullanılır. Öncelikli öğretim amacı, sözlü iletişim olduğundan dil edinimi ön plandadır. Yaklaşım doğrultusunda hazırlanan programlarda günlük yaşamla ilişkili 14 konu belirlenmiş ve her konu alanında bireyden beklenen yeterlikler belirlenmiştir (Sönmez, 2019, s. 28).

Öğrenci merkezli ve öğrenenin özerkliğini dikkate alan bir yaklaşım olan işlevsel-kavramsal yaklaşımda yabancı dil öğretiminde özgün ve otantik diyaloglar, metinler, yazılı-sözlü ve görsel malzemeler kullanılır.

Göreve Dayalı Yaklaşım

2001 Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni ile birlikte ortaya çıkan bu yöntemde göreve dayalı iletişimin yanında dilbilgisi yapılarına da önem verilmiş ve dilbilgisi öğretimi ile iletişimin kaynaştırılması istenmiştir. “Göreve dayalı öğretim, öğrencilerin kendilerine verilen ödevleri etkileşimli bir şekilde yerine getirerek dili öğrenmelerini amaçlamaktadır. Göreve dayalı öğretimde dil, günlük yaşamda olduğu gibi anlamlı bir bütün içinde öğretilmeye çalışılır; bu sebeple dil iletişimde amaç değil araçtır” (Durmuş ve Okur, 2013, 121).

Göreve dayalı yaklaşım, Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metninde aşağıdaki gibi özetlenmiştir:

“Dil öğrenmeyi de içine alan dil kullanımı, kişiler tarafından gerçekleştirilen eylemleri kapsar. Bireyler ve sosyal aktörler olarak bu kişiler çeşitli yetkinlikler (hem genelde hem de iletişimsel dil yetkinlikleri özelinde) geliştirirler. Bu kişiler, görevleri gerçekleştirmek için en uygun görünen stratejileri harekete geçirerek, belirli alanlardaki temalarla ilgili metin üretme ve/veya alımlamaya yönelik dil süreçlerini içeren dil etkinliklerine katılmak amacıyla çeşitli bağlamlarda ve şartlarda ve çeşitli sınırlamalar altında mevcut yetkinliklerine başvururlar. Bu

eylemlerin katılımcılar tarafından izlenmesi, yetkinliklerinin pekiştirilmesini veya geliştirilmesini sağlar” (DAOBM Tamamlayıcı Cilt, 2021, s. 36).

Bu yöntemde oldukça zengin, çeşitli ve amaca özel sözcüklerin öğretimi yapılır. Görevler, belirli bir zorluk derecesine göre sıralanır. Göreve uygun yazılı, sözlü ve görsel malzemeler kullanılır. A1 seviyesinden C2 seviyesine doğru bir ilerleme vardır.

Yukarıda yer alan yaklaşım ve yöntemler tezin bir gereği olarak görsel malzemeler açısından değerlendirilmiştir. Pek çok malzeme dil öğretiminde kullanılır, öğretime ve öğretimin kalıcılığına katkı sağlar. Uygun ders içeriğine göre uygun yöntem, teknik ve malzeme seçilerek öğretim planlanır ve yapılandırılabilir. Bu bölümün devamında, hareketli resimlerin (GIF) görsel malzeme olması sebebiyle görsel araçlara yer verilmiştir.

2.2. GÖRSEL ARAÇLAR

Sınıf içinde kullanacağımız görsel malzemelerle öğrencilere çoklu öğrenme ortamı oluşturarak öğrenmenin kalıcı olmasını sağlarız. Görme duyusunu da eğitime katarak görsel zekaya sahip öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı oluruz. Görseller aynı zamanda dikkat çekicidirler, öğrencilerin dağılan dikkatlerini toplamaya katkı sağlarlar, hatırlamayı kolaylaştırırlar, öğretimi soyutluktan çıkartıp somut ve basit hale getirirler. Görsel malzemeler amacına uygun kullanıldığında öğrenme süreci daha ilgi çekici ve eğlenceli hale gelir. Uzun uzun anlatacak bir konu ya da sözcük daha kısa sürede öğrenciye sunulabilir. Hazırladığımız görselleri tekrar tekrar kullanabiliriz.

Görsel malzemelerin avantajlarını şöyle sıralayabiliriz:

- Kolay bulunabilir.
- Materyal çeşitliliği açısından zengindir.
- Hazırlama kolaylığı sağlar.
- Maliyetleri yok denecek kadar azdır.
- Karmaşık fikirleri sadeleştirmede kullanılır.
- Kullanım kolaylığı sağlar.
- Etkileşimli malzemelerdir.

Malzemeler; algılamayı ve öğrenmeyi kolaylaştırır, ilgi uyandırır, ilgiyi devam ettirir, sıkıcılığı dağıtır böylece sınıf ortamı canlılık kazanır. Öğrenmede zamanı kısaltır, unutmayı azaltır, hatırlamayı hızlandırır, bilgiyi tamamlar, pekiştirir, verimliliği artırır ve kalıcılığı sağlar. Okuma ve araştırma becerisini geliştirir, öğrencilerin konuya katılmalarını sağlar, bilgilerin kavramlaşmasını, öğrencilerin bilgiyi yorumlamasını kolaylaştırır, öğretimi destekleyerek öğrencilerin daha etkin bir şekilde öğrenmelerini sağlar, öğrencilerin problem çözmelerine yardımcı olur. Sınıfa getirilmesi mümkün olmayan olay, olgu ve varlıkları gerçek yüzleriyle sınıfa taşır, inançları, görüşleri, tavırları ve alışkanlıkları pekiştirir ya da değiştirir, anlam kargaşalarını önler (Temizyürek ve Birinci, 2016, s. 55; Tekeli, 2017, s. 31; Aydoğdu, 2019, s. 33).

Görsel malzemeleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

Ders Kitapları: Ders kitapları, bir dersin eğitim-öğretim programında belirlenen amaçlar doğrultusunda hazırlanmış, ders ile ilgili içerikleri, bilgileri öğrencilere aktaran malzemelerdir. MEB'e göre ders kitabı "Herhangi bir eğitim ve öğretim programı çerçevesinde hazırlanmış, kurulca örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okutulması uygun bulunan basılı veya dijital ortamdaki kitap ve ekleri veya model prototipi." (Resmi Gazete, 2021).

Ders kitaplarının içerisinde eğer görsel malzemeler yoksa görsel bir araç kabul edilen kitapların görsel bir malzeme olmadığını dile getirmekte fayda vardır. Sadece yazıdan ibaret olan bir ders kitabı öğrencinin birkaç duyusuna hitap etmekten uzaktır. Ancak görsellerle (resim, fotoğraf, karikatür, grafik vb.) desteklenmiş bir kitap öğrenci için daha ilgi çekici olacaktır.

Resimler ve Flaş Kartlar: Resim "varlıkların, doğadaki görünüşlerinin kalem, fırça gibi araçlarla kâğıt, bez vb. üzerinde yapılan biçimleridir" (TDK Sözlük, t.y.).

Resimler; ders kitaplarında yer alan, ders anında sınıf içinde gösterimi kolay, ders sonrasındaki çalışma kağıtlarında ve kitaplarında kolaylıkla kullanılabilen, edinmesi ucuz olan görsel araçlardır.

Flaş kartlar "tek yüzünde ya da iki yüzünde bilgi içeren, küçük basit kartlardır. Bu kartların yüzlerinde öğrenilmesi hedeflenen bilgilere dair ipuçları ya da semboller yer almaktadır" (Arslan, 2021).

Çizim: Kalem, tebeşir vb. gibi araçlarla kağıt, tahta gibi yüzeylere çizilen iki boyutlu görsellerdir.

Karikatür: “İnsan ve toplumla ilgili her tür olayı konu alarak abartı bir biçimde veren, düşündürücü ve güldürücü resim” (TDK Sözlük, t.y.). Yabancı dil öğretiminde konuşma derslerinde, deyim öğretiminde ve pek çok alanda kullanılabilen görsel araçlardan olan karikatürün öğrencilere uygun şekilde seçilmesi önemlidir.

Fotoğraf: “Ortamda mevcut ve gözle görülebilen maddi varlık ve şekilleri, ışık ve bazı kimyasal maddeler/dijital algılayıcılar (sensörler) yardımıyla ışığa karşı duyarlı hale getirilmiş film, kâğıt veya herhangi bir yüzey üzerine hapseden fiziksel ve kimyasal bir işlemdir” (İzmir Fotoğraf Akademisi, t.y.). Fotoğraflar, resim gibi sınıf içinde kullanımı kolay görsel malzemelerdir. Ders kitaplarında, çalışma kağıtlarında ve sınıf içi etkinliklerde rahatça kullanılabilir.

Grafik ve Şemalar: Grafikler, sayısal verilerin görsel simgeleridir. Grafikler ayrıca, veriler arasındaki ilişkileri ve eğilimleri de yansıtır (Demirel vd., 2003, s. 89). Sütun grafikleri, çizgi grafikleri, pasta ve halka grafikleri, çubuk grafikleri, alan grafikleri, dağılım grafikleri, radar grafikleri başta olmak üzere pek çok grafik çeşidi vardır. Grafikler ile bir konudaki sayısal veriler görselleştirip ders malzemesi olarak kullanılabilir. Sınıfın yaş grubu ve niteliğine uygun bir grafik türü seçilmelidir.

Şemalar; kronoloji, nicelik, hiyerarşi gibi soyut ilişkilerin görsel olarak gösterimidir. Şemada açık ve iyi tanımlanmış öğretimsel amaç olmalıdır. Tek bir temel kavramı ifade etmelidir (Kaya, 2005, s. 53).

Gerçek nesnelere: En etkili öğretim materyallerindendir. Canlı ve cansız varlıklar olarak ikiye ayrılır. Canlı bitkiler, hayvanlar ya da gözlem yapılacak gerçek insan eylemleri bu materyalin bir bölümünü oluştururken cansız olan nesnelere; biletler, saatler, müzelerdeki eşyalar materyalin diğer bölümünü oluşturur. Sınıftan dışarı baktığımızda bir kuşun uçtuğunu gösterip uç- fiilini, koşan bir kişiyi gösterip koş- fiilini öğretebiliriz. Esen rüzgâr, yağın kar, kırılan dallar bize fiil öğretiminde yardımcı olacak canlı-cansız varlıklardır. Sınıfa getirilen bir otobüs bileti ile sınıf içinde yolculuk, turizm hakkında ya da bir tiyatro bileti ile tiyatro oyunu hakkındaki bir konu işlenebilir. Sınıftaki saate bakıp “Saat kaç?” etkinliği yapılabilir. Aynı şekilde şehrin haritası ile de “Ne, nerede?” etkinliği yapılabilir. Gerçek hayatın içinden örneklerle öğretim daha somut hale getirilebilir.

Modeller: Bir üst maddede yer alan gerçek nesnelere sınıf ortamına getirilmesi zor veya mümkün olmadığında modeller ile öğretim zenginleştirilebilir. Modeller, gerçekliği temsil eden ve gerçeğine görece daha küçük yapılar, nesnelere dir. Öğrencilerin ilgisini çekecek modeller ile uygun konuların öğretimi yapılabilir. Bir manav maketiyle alışveriş konusu işlenebilir. Dünyaca ünlü mimari eserlerin modelleri ile ya da bir köprü modeli ile konuşma ve yazma etkinliği yapılabilir.

Kuklalar, canlı varlıkların küçük modelleridir ve özellikle küçük yaş gruplarında dil öğretiminde kullanılabilir. Uygun fiiller yürü-, koş-, otur-, konuş-, şarkı söyle- vb. kukla ile öğrencilere gösterilebilir.

Poster ve afişler: Posterler, verilmek mesajı en etkili şekilde vermek için düzenlenmiş resim/fotoğraf ya da karikatür ve sözcüklerden oluşan görsel malzemelerdir. Öğrencinin ilgisini çekecek ve mesajı hızla aktaracak yapıda olmalıdır. Öğrenciler belirli bir konu kapsamında kendi posterlerini yapabilirler ya da öğretmen uygun bir posteri sınıfa getirebilir. Derse ilgi çekerek başlamak için, posterden yola çıkılarak yazma, konuşma etkinlikleri yapmak için, kelime öğretimi için posterler kullanılabilir.

Afişler “bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı, ası” (TDK Sözlük, t.y.). Afişler bazen de propaganda yapmak amaçlı kullanılan görsel malzemelerdir. Bir tiyatro oyununun afişini ya da toplumsal bir konu ile ilgili afiş sınıf ortamında dil öğretimi için kullanabiliriz.

Hareketli resimler (GIF): Hareketli resim olarak Türkçeye çevrilmiştir. GIF, grafik değiştirme biçimi anlamına gelen “Graphics Interchange Format”ın kısaltılmasıdır. GIFler aynı zamanda bir sayısal resim saklama biçimidir (Vikipedi, t.y.).

Görsel-İşitsel araçları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

Animasyon: “Tek tek resimleri veya hareketsiz cisimleri gösterim sırasında hareket duygusu verebilecek bir biçimde düzenleme ve filme aktarma işi” (TDK Sözlük, t.y.). Çelik’e göre de animasyon, birçok resim ve grafiğin senaryolar içerisinde hareketlendirilmesidir (2007, s. 17).

Hareketli resimler (GIF) ile en çok benzeyen görsel araç animasyondur. Animasyonun sesli olabilmesi yönüyle birbirlerinden ayrılırlar. Hareketli resimlerde (GIF) ses yoktur. Animasyon uzun olabileceği için hareketli resim (GIF), ona göre süresi daha kısa, daha

az yer kaplayan teknolojik araçlardır. Animasyon dakikalarca sürebilir ama hareketli resimler (GIF) saniyeler içinde istenen mesajı verir.

Video ve film: 19. Yüzyılın sonlarında bulunan makaralı filmler ve ardından geliştirilen kineskoplar bu alana öncülük etmişlerdir. Filmler, önceleri sessiz filmler olarak gösterime girmiştir. İleriki yıllarda görüntülerin üzerine ses de eklenmiştir ve ilk sesli film The Jazz Singer (Caz Şarkıcısı) 1927 yılında gösterime girmiştir. Öğretim alanında video ve film kullanımı 20. Yüzyılın başlarında başlamıştır. Videolar; televizyonun icadı, yaygınlaşıp neredeyse her evde ve okulda yer alması ve sonrasındaki video-kaset oynatıcıları, bilgisayar, akıllı tahta gibi materyallerin yaygınlaşmasıyla günümüzde kullanılan en önemli görsel-işitsel araçlar arasında yer almıştır.

Video kullanımının yararları:

- Hem görsel hem de işitsel bir araç olarak birden fazla duyuya hitap ederek öğrenmeyi kalıcı hale getirir.
- Soyut durumları somut hale getirir.
- Zaman ve mekâna bağlılığı azaltır. Sınıf dışı yaşamı sınıf içine getirir.
- Öğretimi planlı hale getirir.
- Öğretmene, öğrencilerin tepkilerini izleme fırsatı verir.
- Bireysel dil öğreniminde kullanılır.

Pek çok yararın yanında film ve videolar fazla uzun olduğunda öğrencileri sıkabilir, derse olan ilginin yitirilmesine sebep olabilir. Tek bir konu için ya da sözcük öğretimi için bir video seyretmek zaman açısından maliyetli olabilir. Bunun yerine hareketli resimler (GIF) ile yapılan öğretim malzemenin özelliği gereğince sözcük öğretimi için daha uygun olacaktır. Hareketli resimler (GIF) edinmesi veya oluşturması kolay ve kullanım süresi kısa malzemelerdir.

Televizyon: “Bir vericiden elektromanyetik dalga hâlinde yayımlanan görüntü ve seslerin, ekranlı ve hoparlörlü elektronik alıcılar sayesinde yeniden görüntü ve ses çevrilmesini sağlayan haberleşme sistemidir” (Vikipedi, 2023). sesin, jest ve mimiklerin yer aldığı televizyon, pek çok duyuya hitap etmesi, öğretimi televizyona ve yayına ulaşabilen herkesin sınıfına/evine ulaştırması sebebiyle etkili, ekonomik bir görsel/işitsel araçtır. Ancak karşılıklı bir etkileşim olmaması bu aracın olumsuz yönüdür.

Akıllı Tahta: “Çoğunlukla bilgisayar ve projeksiyon cihazına bağlı olarak çalışan ve bilgisayardan düz bir zemine yansıtılan içeriğin etkileşimli bir şekilde kullanılmasını sağlayan, genel olarak parmakla ya da özel bir kalemle dokunmatik ekran üzerinde işlem yapılabilmesini sağlayan bir teknolojidir” (Türel, 2012, s. 424). Bir diğer adı etkileşimli tahtadır.

Bilgisayar: Belleğine yüklenmiş program uyarınca aritmetik ve mantık işlemleri yapabilen, sonuca göre karar verip programdaki akışı değiştirebilen, çevresiyle etkileşimde bulunabilen, girdi ve sonuç verilerini belleğinde tutabilen aygıt; elektronik beyin (TDK Sözlük, t.y.).

Öğrenciler için tasarlanmış öğretim yöntemleri ve bunlara yönelik teknikler sayesinde öğrenciler bilgisayarlı eğitim için düzenlenmiş derslerle bir konuyu öğrenebilir ve arkasından sunulan alıştırmalarla, konu tekrarlarıyla öğretimi pekiştirilebilirler. Anında dönüt almaya uygun bir malzeme olan bilgisayar eğitim ve öğretimde her geçen gün daha da çok kullanılmaya başlanmıştır. Hareketli resimlerin (GIF) bulunması, oluşturulması ya da düzenlenmesi için bilgisayar veyahut bir akıllı telefona/tablete ihtiyaç duyarız. Akıllı tahta yardımıyla, bilgisayarda hazırladığımız hareketli resimleri (GIF) öğrencilere sunarız. Bu açıdan, iki görsel araç da görsel malzemelerimizi sunmamız açısından önemlidir.

Çoklu Ortam (Multimedya): “Düz metin yanında, sesin, durağan ve hareketli resimlerin, animasyonların, grafik, tablo gibi formların birden fazlasının etkili, verimli ve çekici bir bilgi sunumu için bilgisayar ortamında birlikte koşulmasıdır” (Akyol, 2019, s. 16). Çoklu ortamda (Multimedya) sunabildiğimiz hareketli resimlerin (GIF) bulunması, oluşturulması ya da düzenlenmesi için bilgisayar veyahut bir akıllı telefona/tablete ihtiyaç duyarız. Akıllı tahta yardımıyla, bilgisayarda hazırladığımız hareketli resimleri (GIF) öğrencilere sunarız.

2.3. HAREKETLİ RESİMLER (GIF)

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde görsel, işitsel, görsel-işitsel malzemeler kullanılmaktadır. Ancak malzeme seçiminde önemli olan uygun materyallerin seçilmesidir. Çalışmamızın temelini oluşturan hareketli resimler (GIF); bir durumu, duyguyu ya da eylemi göstermeye yarayan resimlerin arka arkaya gelmesiyle anlamlı bir görsel oluşturan çoklu ortam malzemeleridir.

Çoklu ortam; “düz metin yanında, sesin, durağan ve hareketli resimlerin, animasyonların, grafik, tablo vb. formların birden fazlasının etkili, verimli ve çekici bir bilgi sunumu için bilgisayar ortamında işe koşulmasıdır” (Kuzu, 2017, s. 1).

Günümüzde hareketli resimlerle (GIF) ilgili araştırmalar yok denecek kadar azdır. “Sezgin (2002) ilköğretim 4. sınıf öğrencileri ile çalıştığı araştırmada, çoklu ortamda hazırlanan iki öğretim yazılımının oluşturduğu öğrenme ortamları ile geleneksel öğrenme ortamındaki başarı ve kalıcılığı incelemiştir. İki farklı deney grubundan ilki, hareketli resimlerle (animasyon) tasarlanan öğretim yazılımını, diğeri ise durağan resimlerle oluşturulan öğretim yazılımını kullanmıştır. Kontrol grubu ise geleneksel öğrenme ortamında öğrenim görmüştür. Uygulanan son-test sonucunda, deney gruplarının başarısının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Son-testten on dört gün sonra yapılan kalıcılık testi sonuçları ise, hareketli resimlerin kullanıldığı öğrenme ortamında öğrenen öğrencilerin daha kalıcı öğrenmeler edindikleri gözlenmiştir” (Akt. Akkoyunlu ve Yılmaz, 2005, s. 15).

Bu çalışmaya başladığımızda hareketli resimler (GIF) ile ilgili yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında ülkemizde yapılan herhangi bir tez yok iken 2023 yılı itibariyle yazılmış iki adet yüksek lisans tezi vardır. Bunlar:

- Çelik, D, C. (2022). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere hareketli resimlerle atasözleri ve deyimlerin öğretimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Memiş, N. Y. (2022). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Hareketli Resimlerle (GIF) Deyim Öğretimi ve Uygulaması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılan tezler incelendiğinde görsel ve görsel-ışitsel malzemeler açısından yapılmış çok sayıda teze ulaşmak mümkün değildir. Alanda yazılmış tezleri incelediğimizde grafik (1), TV dizisi (1), çizgi film (2), film (3), kısa film (1), belgesel film(1), sessiz film (1) video (1), tiyatro (2), pandomim (1), benzetim (simülasyon) (1), dijital oyunlar (2), çizgi hikâye (1), görsel destekli sözcük kartları (1), TV reklamları (2), görsel-ışitsel materyal (1) ve hareketli resimler (GIF) (2) ile ilgili tezler yazıldığı bilgisine ulaşıyoruz.

Yabancı dil öğretiminde kullanılan malzemelerin farklı işlevleri vardır. Örneğin telaffuz çalışmalarında işitsel malzemelerin kullanılması, sıfatları öğretirken resim, karikatür kullanılması amaca daha uygun olacaktır. Çalışmamız fiil öğretimi üzerine olduğu için hareketli resimler (GIF) bu amaca uygun kullanılacak malzemelerdir. Fiilleri öğretirken kullanılacak materyalde bir oluş ve akış olmalıdır. Resimler ile bunu yapamayız. Hareketli resimlerde (GIF) ardı ardına akan görüntüler olduğu için fiilin anlamı daha doğru verilir. Animasyon ve filmler, fiil öğretimi için sınıf içinde gösterilmesi çok zaman alan malzemelerdir. Zamanı boşa harcamamak için fiil öğretiminde hareketli resimlerin (GIF) kullanılması amaca uygun olacaktır.

“GIF dosyaları, web ve e-posta içerisinde resim boyutundan tasarruf etmek amacıyla kullanılan düşük kaliteli resim dosya uzantısıdır. Hemen hemen tüm tarayıcılar, dosya boyutunu küçük tutmak için kullanılan bu sıkıştırma formatının (GIF dosyalarının) kullanımını destekler. GIF resim formatı birçok resim düzenleyicisinde görüntülenebilir ve düzenlenebilir. Bir GIF uzantılı dosyayı açabileceğiniz programlardan bazıları ise şöyledir; File Viewer, Microsoft Windows Photo Viewer, Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, CorelDRAW ve Graphics Suite” (Birtasarimci.net, t.y.).

Hareketli resimleri (GIF) üç şekilde elde edebiliriz;

- Halihazırdaki hareketli resimleri (GIF) edinmek,
- Var olan hareketli resimleri (GIF) düzenlemek,
- Yeni bir hareketli resim (GIF) oluşturmak.

Hareketli resimleri (GIF) edinmek: Sosyal medya uygulamaların içindeki hareketli resim (GIF) bölümlerinde, internetteki GIF sitelerinde ve Google gibi tarayıcılarda yapacağımız GIF aramalarıyla kolaylıkla hareketli resimleri edinebiliriz.

Hareketli resimlere (GIF) ulaşabileceğimiz bazı internet siteleri ve uygulamalar: GIPHY, Tenor, Imgflip, Imgur, Gifer, Reaction gifs, Gifbin

Var olan hareketli resimleri (GIF) düzenlemek: İçerisinde sınıf ortamına uygun olmayan ögeler barındıran hareketli resimler (GIF) düzenleme programlarıyla kesilebilir. Hareketli resimler (GIF), boyut olarak büyük formda ise boyutları küçültülebilir. Hareketli resimlerin (GIF) üzerine yazı eklemek istenirse uygulamalar yardımıyla bu gerçekleştirilebilir.

Hareketli resimleri (GIF) düzenleyebileceğimiz bazı uygulamalar: Veed.io, Ezgif.com, Canva, Gif Maker, Gifntext, Gifx, Imgplay, online-video-cutter.com, www.iloveimg.com

Yeni bir hareketli resim (GIF) oluşturmak: Bulmakta ve edinmekte zorluk yaşadığımız hareketli resimleri (GIF) uygun videoları GIF formatına getirerek ya da birden çok çektiğimiz fotoğrafları yine GIF formatına getirerek yeni bir hareketli resim (GIF) oluşturabiliriz.

Hareketli resimleri (GIF) oluşturabileceğimiz bazı internet siteleri ve uygulamalar: cleverpdf.com, Gif Maker, Gif Toaster, Gifx, Gifyourself, Giphy Cam, Imgplay, cloudconvert.com, convertio.co, Pixel Animation, Powerirector

Günümüzde bilgisayarın yanı sıra akıllı telefon uygulamalarıyla ya da sosyal medya uygulamalarıyla hareketli resimlere (GIF) kolayca ulaşabiliriz ve onları istediğimiz şekilde düzenleyebiliriz. Maliyeti yok denecek kadar az olan hareketli resimler (GIF) zamandan tasarruf sağlaması açısından sözcük öğretiminde sık sık tercih edilebilecek malzemelerdir.

3. BÖLÜM: SÖZCÜK ÖĞRETİMİ VE SIKLIK ÇALIŞMALARI

3.1. SÖZCÜK VE SÖZCÜK ÖĞRETİMİ

Sözcük, Güncel Türkçe Sözlükte “Anamlı ses veya ses birliği, söz, sözcük, lügat” (TDK Sözlük, t.y.) olarak açıklanmaktadır. Korkmaz’a göre “Bir veya birden çok heceli ses öbeklerinden oluşan, aynı dili konuşan kişiler arasında zihinde tek başına kullanıldığında belli bir kavrama karşılık olan somut veya belli bir duygu ve düşünceyi yansıtan soyut yahut da somut ve soyut kavramlar arasında ilişki kuran dil birimidir” (2003, s. 144). “Sözcük, bir veya daha çok heceden oluşan kendisinden önce ve sonra boşluk bulunan, tek başına bir anlam taşıyan veya farklı sözcük birimleriyle anlam kazanan, insan zihninde somut veya soyut bir kavrama karşılık olan ve belirli dizim kurallarıyla tümce kuruluşuna yarayan bir anlatım aracı, bir biçimbirim, anlambirim, birleşkebirim ve sözlükbirim olarak tanımlanabilir.” (Göçen, 2016, 31). Sözcük yerine kelimeyi kullanan Ergin; “Kelime, manası veya vazifesi bulunan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğudur şeklinde sözcüğü açıklamıştır” (2012, s. 180).

Bir dili anlamak ve o dilde anlatmak için sözcüklere ihtiyacımız vardır. Bireyin bildiği sözcük sayısı arttıkça kendini daha iyi ifade edebilir ve karşındakileri daha iyi anlar. “Başarılı bir dil öğretimi açısından anlama ve anlatma temel becerilerinin geliştirilmesi önemlidir; ancak okuma, dinleme, konuşma, yazma becerilerinin yeterince gelişmesi için sözcük öğretimi de gereklidir” (Aşık, 2007, s. 4). Öğrenciler sahip oldukları söz varlığı kadar dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerini geliştirirler. Bunun yanında dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerileri geliştikçe de yeni sözcükler öğrenirler. Hedef dilde ne kadar çok sözcük bilinir, kişinin sözcük hazinesi ne kadar çok artırılırsa dili kullanma becerisi o ölçüde gelişecektir. Dört temel dil becerisi ve dil bilgisi öğretimini destekleyen sözcük varlığının gelişmesine daha fazla önem verilmesi gerekmektedir.

Bireyin bildiği sözcükler onun hem iletişimini hem de bir konu üzerinde düşünme yetisini artırır. Öğrenilen hedef yabancı dilde, özellikle temel seviyede kelime öğretimi çok önem

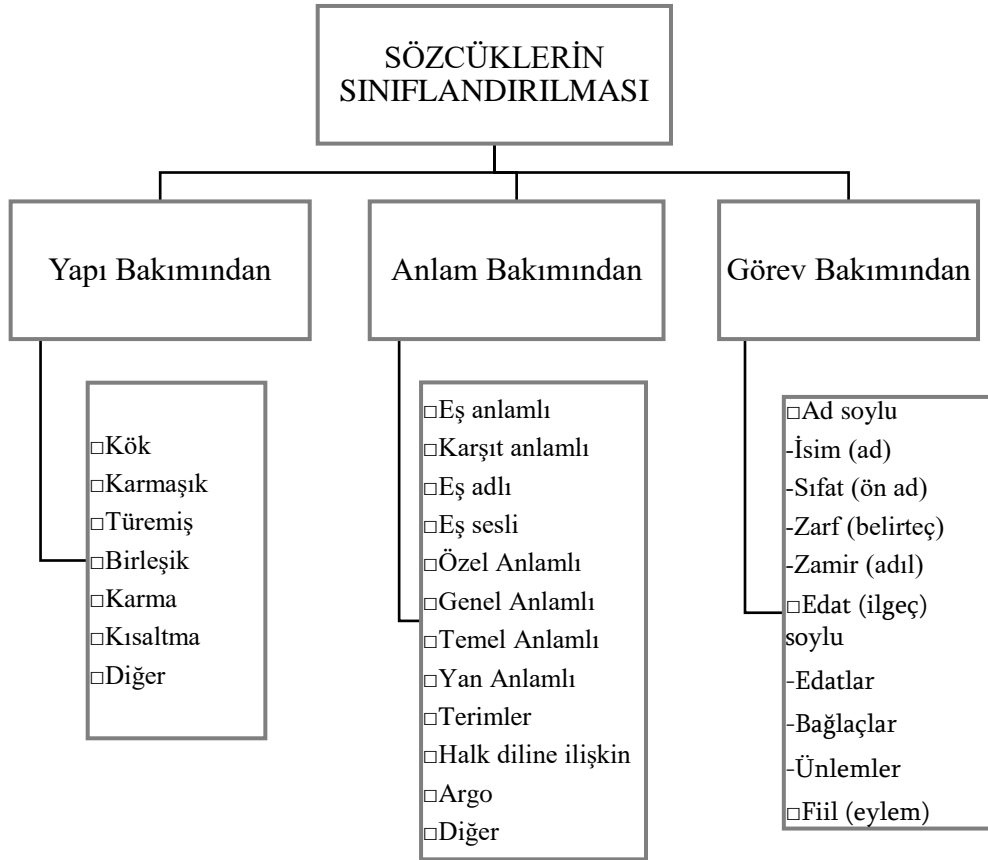
arz etmektedir. Dili yeni öğrenen kişi, ilk cümlelerini bildiği kelimelerle kurabilecek aynı şekilde karşısındaki bildiği kelime oranında anlayabilecektir (Erol, 2014, s. 14).

“Bir dili doğru konuşmak, doğru yazmak ve dinlediğini ya da okuduğunu doğru anlamak için, o dilin sözcüklerinin etkin bir kullanıcısı olmak önemlidir.” (Altıkulaçoğlu, 2010, s. 39). Bunun için sözcüklerin ne anlama geldiğinin yanında hangi durumlarda kullanıldığını, yan anlamlarının ne olduğunu, hangi ekleri alabildiğini, anlamının olumlu ya da olumsuz olup olmadığını yabancı dil olarak Türkçe öğrenen kişiler bilmelidirler. Yabancı dil olarak Türkçe öğreten kişiler hareketli resimlerle (GIF) birlikte yan anlamlar, mecaz anlamlar fiilin olumlu ya da olumsuz olduğu hakkında daha kolay bilgi verebilirler. Hareketli resimler (GIF) öğrenciye sunulurken sınıf düzeyinin uygunluğu doğrultusunda kelimenin tüm yönleri ve ilişkili olduğu diğer kelimeler öğrencilere gösterilebilir. Öğrenciler görsel bir malzeme olan hareketli resimlerler (GIF) kültürümüzü tanıdıkça, deyimlere, mecazlara aşina oldukça kelimeleri daha yerinde ve daha doğru kullanabilirler.

Sözcük türleri

Eker (2006) sözcükleri aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır:

Şekil 1. Sözcüklerin Sınıflandırılması (Eker, 2006, s. 389)

3.1.1. Fiiller

Bir olayı, bir durumu ve bir düşüncüyü karşımızdakine aktarırken kullandığımız önemli sözcük türlerinden biri fiillerdir. Türkçenin yapısı gereği bazen sadece bir fiil kullanarak iletmek istediğimiz mesajı karşımızdakine verebiliriz. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde fiil öğretimi son derece önemlidir. Çünkü insanlar isteklerinin, düşüncelerinin anlaşılması için iletişimde bulunurlar. Türkçede isim cümleleri ve eksilteli cümleler dışında fiiller tüm cümle yapılarında bulunur.

“Bir kılış, bir durum, veya oluşu, toplu bir deyimle olup biteni (procès) anlatan kelimeye fiil adını veririz: kılmak, kesmek, durmak, kalmak, olmak, büyüme gibi” (Banguoğlu, 2000, s. 408). Banguoğlu’nun fiil tanımından anlaşıldığı gibi yaptığımız eylemleri, olduğumuz durumu ya da oluşturacağımız eylemleri, isteklerimizi, planlarımızı fiiller ile anlatırız. Türkçenin yapısı gereği düzenli ya da devrik tüm tamamlanmış cümlelerimizde

fiiller vardır. Bazen tek bir fiil ve ona getirdiğimiz çekim ekleriyle ile bir oluşu, kılışı, durumu; zamanını veya dileğimizi ekleyerek karşımızdakine aktarabiliriz. Geliyorum, bilecek, baksın, uzatmalısın gibi.

Korkmaz fiili tüm yönleriyle şöyle açıklamıştır:

“Bir kılışı, bir oluşu veya bir durumu anlatan; olumlu ve olumsuz şekillere girebilen kelime: yaz-, yazma-, koş-, koşma- (kılış), sarar-, büyü- (oluş), sus-, susma-, dur- (durum) vb. Bunları söz içinde fiillerin ad biçimi olan mastarlar ile adlandırırız. Fiilleri nitelikleri bakımından *kılış fiilleri, oluş fiilleri ve durum fiilleri* diye sınıflandırmak mümkündür. Fiiller, gösterdikleri kılış ve oluşun söz içinde bir şahsı veya bir nesneyi etkileyip etkilememesi bakımından da *geçişli ve geçişsiz* diye sınıflandırılır: *okumak, göndermek, bildirmek, pişmek, geçmek, büyümek* gibi. Fiiller çeşitli çatı ekleri olarak aynı fiil kökünün farklı görünüşlerini sergileyen fiil tabanlarını oluştururlar. Buna göre de *dönüslü, edilgen, işteş, ettirgen* gibi adlar alırlar: *tutmak, tut-un-mak, tut-ul-mak, tut-uş-mak, tut-tur-mak vb. Zaman ve şahıs ekleri ile genişletilen fiiller bir kılış ve oluşu bitmiş, tamamlanmış duruma (verbum finitum) getirilirler: ara-dı-m, bak-acak-sın, otur-uyor-lar* gibi. Fiilleri yalnız başına fiil olup olmama özellikleri bakımından da *asıl fiiller, yardımcı fiiller ve ek-fiil* diye gruplandırabiliriz” (2003, s. 91).

Fiilde Kılış ve Görünüş:

Türkçe fiillerde kılış ve görünüş üzerine çalışmalar Lars JOHANSON’un “Aspekt im Türkischen” (1971) adlı çalışmasıyla başlamıştır. Sonrasında bu çalışmaya Even HOVDHAUGEN (1972) bir eleştiri yayınlamıştır. Daha sonrasında Agop DİLAÇAR çalışmalarıyla devam etmiştir. Dilaçar, kılış ve görünüş terimlerini “aktionsart” ve “aspekt”in karşılığı olarak kullanmıştır.

“Fiil ulamları olarak kılış ile görünüş arasındaki ayırt, nesnel (afakî, object) – öznel (enfüsî, subjectif) ayırtına dayanır. Yani kılış fiil mastarının bildirdiği ana anlama bağlı bir süreç türü (başlama, süre, bitirme, yenileme vb. gibi) olarak kendi içinde bulundurulur, konuşan-ışitenle bir öznel ilgisi yoktur, nesnelidir. Görünüş ise, çekime uğramış fiilin taşıdığı kavramda süreç bakımından konuşanın özel bir başkalaşım yapmasıdır, nesnel değil, öznel; mastarda değil, çekim şekillerinde bulunan bir iç anlamdır. Kılış, belli bir sürecin akışında bulunan doğal bir özelliktir, yani sürecin iç sınır, başlama, bitirme, süre ve kezzeme gibi fiil mastarının da bildirdiği niteliklerle olan ilgisi; görünüş ise, fiil

çekiminde, konuşanın, çekim kalıplarının kabul edilen anlamlandırma sınırlarının dışına çıkarak kullanışı, bu çekime fiil mastarında da bulunmayan özel bir renk vermesidir (Dilaçar, 1974, ss. 161-162).

Yukarıdaki tanımlamalar ışığında Türkçede fiiller incelendiğinde bazılarında bir başlangıcın olduğu, bazılarında süreklilik olduğu bazılarında ise bir bitişin, sona ermenin olduğu görülür. “Aç-, başla-, canlan-” fiilleri bir başlangıcı ifade ederken “bit-, bul-, göç-, öde-, öldür-” fiilleri bir sona ermeyi ifade eder. Bu fiillerde süreklilik söz konusu değildir. “Alış-, ara-, çalış-, diren-, kullan-, savaş-, yürü-” fiillerinde bir süreklilik söz konusudur.

Vardar, görünüşü “Eylemin anlattığı iş, oluş, edim vb.ni konuşucunun nasıl gördüğünü belirten dilbilgisi ulamı” olarak tanımlamış ve eylemin bitmişliği, bitmemişliği, başlangıcı, gelişimi, sonucu, yenilenişi vb. bakımından ele alındığını vurgulamıştır (2002, ss. 105-106). “Görünüş kavramı fiil zamanı ile edinilen nokta ya da aralık boyunca gerçekleşmiş, gerçekleşen, gerçekleşecek vaka ya da durumun bu süreçte bitmişlik mi bitmemişlik mi yoksa sürüyor mu bilgisini verir” (Benzer, 2008, s. 108).

Aynı çalışmada Benzer görünüş türlerini aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır.

a) Dilbilgisine dayalı görünüş:

- 1) Bitmişlik görünüşü
- 2) Bitmemişlik görünüşü
- 3) Yansız görünüş
- 4) Sürme Görünüşü

b) Sözlüğe dayalı görünüş:

- 1) Durum fiilleri
- 2) Etkinlik fiilleri
- 3) Tamamlanma fiilleri
- 4) Başarma
- 5) Ani fiiller
- 6) Aşama-seviye durumu fiilleri (2008, ss. 90-134).

Iefremenko, Türkçe ile İngilizce Zaman-Görünüş Sistemlerinin Karşılaştırılması çalışmasında, görünüşün kategorilerini ilerleyici görünüş, alışılmış görünüş, olasılık görünüşü, bitmiş görünüş olarak sıralamıştır (2016, ss. 63-69).

Fiilin Biçim Özellikleri

Türkçede fiiller biçim özelliklerine göre üçe ayrılır: kök fiiller, türemiş fiiller ve birleşik fiiller. Kök fiiller, herhangi bir yapım eki almamış fiillerdir. Gel-, bak-, sev- gibi. Türemiş fiiller, isimden fiil ya da fiilden fiil yapan yapım ekleri yardımıyla türeyerek fiil halini alırlar. Örneğin; yara kelimesinin –la yapım ekini alarak yarala- olması gibi. Birleşik fiiller ise en az iki sözcüğün birleşmesiyle oluşmuş fiillerdir.

İsimden fiil yapan ekler:

+A-: ad-a-, boş-a-, kan-a-, kın-a- (kıyn veya kın: ceza, ıstırap), tür-e, yaş-a-.

+Al-<+A-l-: az-al-, bun-al (bun: sıkıntı), dar-al-, düz-el-, sağ-al-, yön-el-.

+An-<+A-n-: boş-an-, öz-en-, ut-an-

+Ar-<+A-r-: ağ-ar (ak-ar), boz-ar-, ev-er-, iç-er-, kız-ar-, mor-ar-, yaş-ar-.

+Aş-<+A-ş-: gür-eş-, kam-aş-, yan-aş-.

+At-<+A-t-: göz-et, yaş-at-, yön-et-.

+dA-: gıcır-da, fokurda-, ışıl-da-, parıl-da-, ün-de- (ün: ses).

+I-/U-: çür-ü-, kor-u-, şak-ı-, taş-ı- (taş: dış).

+(I)k-/+(U)k-: ac-ık (aç-ık), bir-ik-, gec-ik- (geç-ik), göz-ük-.

+kIr-/kUr-<+k-(I)r-: fış-kır-, hay-kır-, püs-kür, süm-kür- (genelde yansıma sözcüklere ek olarak getirilirler.)

+l-: doğru-l, eksi-l-, ince-l-, kısa-l-, kör-e-l, sivri-l-, yön-e-l-, yüce-l-.

+lA-: bağış-la-, baş-la-, belge-le, dış-la-, diş-le-, düz-le-, erte-le-, hafif-le-, ihtiyar-la-, kucak-la-, rahat-la-, sap-la-, tanım-la-, tekrar-la-.

+lAn-<lA-n-: aydın-lan-, can-lan-, dert-len-, diş-len-, ev-len-, güneş-len, hasta-lan-, hare-len-, horoz-lan-, kuşku-lan-, yarar-lan-.

-lAş-<lA-ş-: bol-laş-, dert-şes-, esmer-leş-, güzel-leş-, kanun-laş-, katı-laş-, sık-laş-, Türkçe-leş-, uz-laş-, yoğun-laş-.

-lAt-: aydın-lat-, geniş-let-, hatır-lat-, kir-let-.

+(I)msA-/+(U)msA-<+(I)m+sA-/+(U)m+sA-: az-1-msa-, ben-i-mse-, köt-ü-mse öz-ü-mse-.

+(I)r-/+(U)r-: bağ-ır-, çağ-ır-, -deli-r-, kara-r-, köp-ür-.

+(I)rga-: yad-ırğa-, es-irge-

+rA: bay-ra- (bay: zengin), gevre-, kav-ra-, kük-re-, tit-re-.

-rAn-: iğ-ren-, kıv-ran-, yıp-ran-.

-rAş-: kıp-raş-.

+sA-: benim-se-, durak-sa-, garip-se-, önem-se-, su-sa-, umur-sa-.

+sI-: an-sı-, yad-sı-, yan-sı-. Banguoğlu ve Korkmaz +sI- başlığında ek-sil-, tik-sin-, zor-sun- fiillerini de ele almışlardır.

Fiilden fiil yapan ekler:

Kök halindeki bir fiil, fiilden fiil yapan yapım ekini alarak başka anlama gelen bir fiil haline gelebilir. Örnek: sav- fiili yapım eki alarak savur- haline gelir. Aynı zamanda fiiller aldıkları yapım ekleriyle çatısı bakımından geçişli, geçişsiz, oldurgan, ettirgen; edilgen, dönüşlü, işteş hale geçebilir. Örnek 1: dök- fiiline –(ü)l yapım eki getirilerek dökül- fiili oluşur ve fiil edilgen hale gelir. Örnek 2: yıka- fiiline –t yapım getirilerek yıkat- ettirgen fiili oluşur.

-A-: dol-a-, kap-a-, tık-a-.

-AIA-: eş-ele-, it-ele-, kak-ala-, kov-ala-, silk-ele-.

-Ar-: çık-ar-, gid-er-, kop-ar-.

-DAr-: ak-tar-, gön-der-, kay-tar-.

-DIr-/Dur-<-t-Ur-: acık-tır-, bil-dir-, gül-dür-, güreş-tir-, koş-tur-, ol-dur-, uyan-dır-, yap-tır-.

-I-/U-: bür-ü-, kaz-ı-, sanc-ı (sanç-ı), sür-ü-, toz-u-.

-k-/-(I)k-/-(U)k-: ay-ı-k-, bur-k-, kal-k-, sar-k-, sil-k-.

-(I)l-/-(U)l-: as-ı-l-, ay-ı-l-, çiz-i-l-, duy-ul-, gör-ü-l-, kas-ı-l-, kır-ı-l-, sez-i-l-, vur-u-l-, yor-ul-.

-mA- (Olumsuzluk eki): dur-ma-, gel-me-, var-ma-.

-mAIA-<-mA+IA-: sar-mala-, sür-mele-, tır-mala-.

-mAş-<-m+A-ş-: al-maş-, kar-maş-, sar-maş-

-msA-: ben-imse-, duy-umsa-, gül-ümse-.

-n-/(I)n-/(U)n-: bak-ı-n-, bul-u-n-, çek-i-n-, döv-ü-n-, gör-ün-, koru-n-, sula-n-, uza-n-.
-p-: kır-p-, ser-p-.

-(I)r-/(U)r-: bat-ı-r-, duy-u-r-, düş-ü-r-, geçi-r-, kaç-ı-r-, şiş-ir-.

-(I)ş-/(U)ş-: anla-ş-, bak-ı-ş-, bul-u-ş-, döv-ü-ş-, tanı-ş-, yet-i-ş-.

-(I)ştIr-/(U)ştUr- <-(I)ş-/(U)ş-+-tIr-/-tUr-: at-ıştır-, çık-ıştır-, kır-ıştır-, ov-uştur-, sav-uştur-.

-t-, -(I)t-/(U)t-: ak-ıt-, çürü-t-, dinle-t-, eski-t-, kazı-t-, kok-ut-, oku-t-, sark-ı-t-, yıka-t-.

-y- <-d: buy- (bu-d: soğuktan donmak), doy- (to-d), giy- (ke-d), ko-y-, sa-y-, yo-d-(yo-: yok etmek)

-(I)z-/(U)z-: damız- (damla-), dam(ı)z-ır- (damlat-), emzir- <em-iz-ir-, tutuz- (tutul-).

Bunların yanında Banguoğlu tarafından aşağıdaki eklerin de olduğu söylenmiştir.

“-ekle fiilleri: ay-ıkla-, did-ikle-, dur-akla-, pat-akla-, pin-ekle-, sür-ükle-.

-gin- fiilleri: taş-kın-, yut-kun-.

-ikse fiilleri: kan-ıksa-, yan-ıksa-, dur-uksa-.

-iktir fiilleri: çiz-iktir-, kör-üktür-.

-imse fiilleri: çek-imse-, dur-rumsa-, gül-ümse-.

-ne- fiilleri: çiğ-ne-, es-ne-, kay-na-” (Banguoğlu, 2019).

Birleşik fiiller ise üç şekilde oluşturulur. Bunlar;

Yardımcı fiil ile oluşturulan birleşik fiiller:

İki şekilde oluşur. Birincisi, bir isme gelen ol-, kıl-, et-, bul-, eyle-, edin- gibi yardımcı fiillerden oluşan birleşik fiillerdir. Yardımcı ol-, namaz kıl-, kabul et-, hayat bul-, niyaz eyle-, huy edin- gibi.

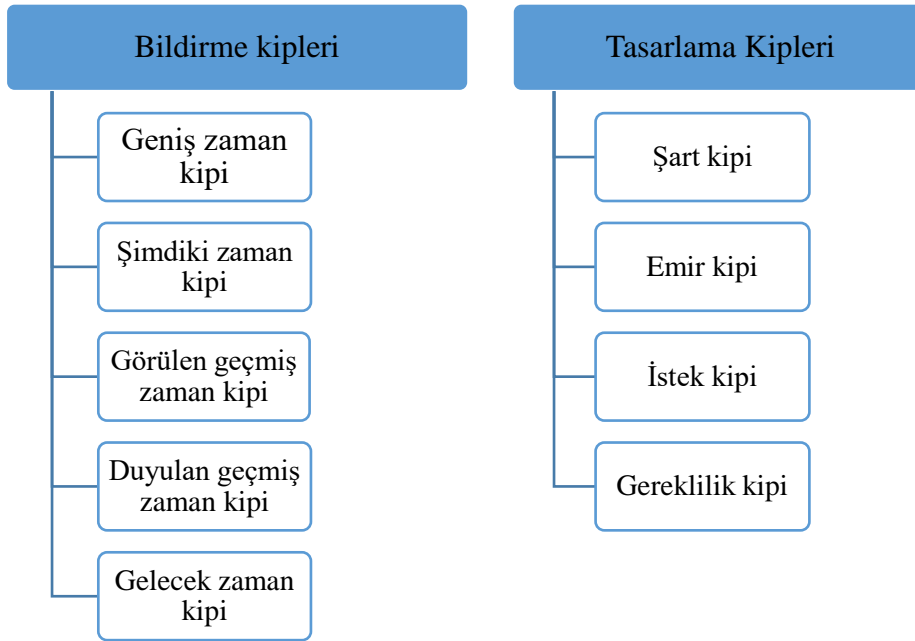
İkincisi, sıfat fiile gelen ol-, bul-, dur- gibi yardımcı fiillerden oluşan birleşik fiillerdir. Gelmez ol-, yapmış bulun-, gidip dur- gibi.

Kurallı birleşik fiiller: Süreklilik fiilleri (bakakal-, olagel-), tezlik fiilleri (düşüver-, çıkıver-), yeterlilik fiilleri (yağabil-, yapabil-) ve yaklaşma fiilleri (geleyaz-) gibi fiiller ile oluşturulurlar.

Anlamca kaynaşmış (deyimleşmiş) birleşik fiiller: gözden düş-, yola gel-, etekleri zil çal-gibi fiillerdir. Genellikle mecaz anlamlıdırlar.

Fiil Çekimleri

Şekil 2. Fiil Kipleri

Bir fiilin kip ve şahıs bulunan hallerine çekimli fiil denir. Türkçede dokuz adet fiil çekimi vardır. Bunlar, bildirme kipleri ve tasarlama kipleri olarak ikiye ayrılır.

Bildirme kipi ekleri: Fiil kök veya gövdesine –yor eki getirilerek fiil şimdiki zamanda, Fiil kök veya gövdesine –mış/-miş/-muş/-müştük eklerinden uygun olanı getirilerek fiil duyulan geçmiş zamanda, Fiil kök veya gövdesine –dı/-di/-du/-dü eklerinden uygun olanı getirilerek fiil görülen geçmiş zamanda, Fiil kök veya gövdesine –ecek/-acak eklerinden uygun olanı getirilerek fiil gelecek zamanda, Fiil kök veya gövdesine –ır/-ar/-er eklerinden uygun olanı getirilerek fiil geniş zamanda çekimlenebilir.

Tasarlama kipi ekleri:

- Gereklilik kipi “-meli/malı”
- Dilek-şart kipi “-sa/-se”
- İstek kipi “-a/-e”
- Emir kipi (kip eki yoktur, yalnızca şahıs ekleri alırlar) olmak üzere dört tanedir.

Fiilde Kişi Kavramı

Fiili gerçekleştiren varlığa kişi denir. Korkmaz'a göre çekimli bir fiilde kip ve zaman öğelerinin dışında şahıs ögesi de bulunur. Fiilin gösterdiği oluş ve kılışın şekle, zamana ve şahsa bağlı bir yargıya dönüşerek bitmişlik kazanabilmesi ancak şahıs eklerinin fiil kök veya gövdesine getirilmesiyle mümkün olur (2017, s. 518).

Korkmaz, Türkiye Türkçesinde şahıs eklerini köken bakımından üç gruba ayırır:

Tablo 1. Şahıs Ekleri (Korkmaz, 2017, ss. 518-519)

Zamir kökenli şahıs ekleri	
Teklik	Çokluk
1. Şahıs: -Im/-Um	1. Şahıs: -Iz/-Uz
2. Şahıs: -sIn/-sUn	2. Şahıs: -sInIz/-sUnUz
3. Şahıs: (eksiz)	3. Şahıs: -lAr
İyelik kökenli şahıs ekleri	
Teklik	Çokluk
1. Şahıs: -m	1. Şahıs: -k
2. Şahıs: -n	2. Şahıs: -nIz/-nUz
3. Şahıs: (eksiz)	3. Şahıs: -lAr
Emir kipindeki şahıs ekleri	
Teklik	Çokluk
al-ayım	al-alım
al	al-ın
al-sın	al-sın-lar gibi.

Ediskun'a göre fiillerde 3 adet kişi vardır: birinci kişi, ikinci kişi ve üçüncü kişi. Fiile gelen ekler aşağıdaki tablodaki gibidir:

Tablo 2. Türkçede Kişi Ekleri (Ediskun, 1988, ss. 171-172)

TÜRKÇEDE KİŞİ EKLERİ			
	1. Tıp	2. Tıp	3. Tıp
Tekil I. kişi ekleri	-im	-m	-
Tekil II. kişi ekleri	-sin	-n	-
Tekil III. kişi ekleri	-	-	-sin
Çoğul I. kişi ekleri	-iz, -lim	-k	-
Çoğul II. kişi ekleri	-sınız	-niz	-in, -iniz
Çoğul III. kişi ekleri	-ler	-ler	-sinler

Fiil Çatısı

Korkmaz’a göre çatı “Fiil kök veya gövdesinin, sözlük anlamında herhangi bir değişikliğe uğramadan fiilden fiil yapan belirli bazı eklerle genişleterek cümledeki özne ve nesne ile olan bağlantısında uğradığı durum değişikliğidir” (2003, s. 538).

Ediskun çatı hakkında “Bir fiilin özne ya da nesne isteyip istemediği, özne ile nesneyi kendinde birleştirip birleştirmedeği, kendi hareketinin birden çok özne tarafından gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği fiilin kök ya da gövdesinden belli olur. Fiillerin gösterdikleri bu özelliklere çatı denmektedir” (1988, s. 219) demiştir.

Çatı bakımından fiiller iki şekilde sınıflandırılabilir:

a) Öznesine göre fiil çatıları

1. Etken çatı
2. Edilgen çatı
3. Meçhul çatı (öznesiz çatı)
4. Dönüşlü çatı
5. İşteş çatı
6. Ettirgen çatı
7. Oldurgan çatı

b) Nesnesine göre fiil çatıları

1. Geçişli fiiller
2. Geçişsiz fiiller

Fiilde Olumsuzluk

Yalın ya da türemiş haldeki fiile getirilen –mA yapım ekiyle oluşturulan fiillere olumsuz fiiller denir. Sor-ma-, bilin-me- gibi. Çekime girmiş fiilleri olumsuz bir anlatıma sokabilmek için yani fiillerin bildirdiği iş, oluş ya da durumun gerçekleşmeme durumunu anlatmak için; fiil kök veya gövdeleri ile fiil çekimi ekleri arasına –mA- olumsuzluk eki getirilir. Bu ek, fiile yeni bir anlam, bir olumsuzluk kattığı için fiilden fiil üreten bir ek niteliğindedir. Olumsuzluk eki olan –mA vurgusuzdur ve vurguyu kendinden önceki heceye aktarır (Karagöz, 2013, s. 81; Korkmaz, 2017, s. 520).

Uygun hareketli resimlerle (GIF) olumsuzluk eki kolayca öğretilir. Programlar yardımıyla hareketli resimler (GIF) ters akış şeklinde gösterilip fiillerin olumsuz halleri öğrencilere öğretilir. Ya da başla-, git- gibi bir başlangıcı ve sürekliliği olan fiillerde hareketli resmin (GIF) sadece başlangıcı seyrettirilip fiilin devamı gösterilmeyerek olumsuzluk öğretilir.

Fiilde Soru

Çekimli bir fiile mI- eki getirilerek fiil soru şekline dönüştürülür. Geldin mi? Bulmuş musunuz? gibi. Soru eki mI- çekimli fiille birleştirilmez, ayrı yazılır ve kendisinden önceki fiilin ses özelliklerine uyar. mI- soru ekinin çekimli fiillerdeki yeri kipten kipe değişen ikili bir özellik gösterir:

1. Bu ek; görülen geçmiş zaman, şart, emir ve istek kiplerinde şahıs ekinden sonra gelir: ver-di-m mi?, ver-se-m mi?, ver-eyim mi? vb.
2. Duyulan geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman, geniş zaman ve gereklilik kiplerinde ise, şahıs eklerinden önce gelir. Bu kiplerin üçüncü şahıs çekimleri şahıs ekleri almadıkları için soru eki yine normal yerinde ve zaman ekinden sonradır: ver-miş mi-y-im?, ver-iyor mu-sunuz?, ver-ecek mi?, ver-ir misin?, ver-meli mi-y-im? (Korkmaz, 2017, ss. 521-522).

Türkçe fiillerin hareketli resimlerle (GIF) öğretiminde, görseli öğrenciye sunduktan sonra istenilen zamanda ve fiil çatısında öğrencilere soru çekimi gösterilebilir. Bir iki örnek yaptıktan sonra öğrencilere başka fiillerin çekimleri sezdirilerek öğretilir.

Hangi fiilin daha sık kullanıldığı, hangi konuda hangi fiilin yer aldığını bilmek yabancı dil olarak Türkçe derslerini daha planlı ve daha bilimsel hale getirir. Fiillerin anlatıldığı bu bölümden sonra sıklık çalışmalarına yer verilecektir.

3.2. SIKLIK ÇALIŞMALARI

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin dört temel dil becerisini kullanabilmeleri için sözcük öğretimi önemlidir. Hangi sözcüklerin önce öğretileceğinin belirlenmesi için sıklık çalışmaları önemli bir yere sahiptir. Çalışmamız, en çok kullanılan 100 fiilin tespiti bu açığın giderilmesine yardımcı olacaktır.

“Her dilde kimi sözcükler öteki öğelerden çok daha sık kullanılırlar. Okumaya yeni başlayan, ilkokulun ilk sınıflarındaki öğrencilere ya da bir yabancı dili öğrenmeye başlayanlara ilk aşamada öğretilmesi gereken sözcüklerin hangileri olduğu, dilin sözcüklerinin hangi sıraya göre tanıtılması gerektiği saptanırken, değişik gereksinimleri karşılayan ana dili ve yabancı dil sözlükleri hazırlanırken dildeki öğelerin sıklıklarının bilinmesi gerekmektedir” (Aksan, 1998, s. 20). Fiillerle ilgili sıklık çalışması yapılması dinleme/okuma metinleri hazırlayan, bu metinleri seçen kişilere de yardımcı olacaktır.

Bir dile ait sözcük sıklık analizi sonrasında elde edilen ilk 1000 kelimeyle metinlerin %80’inden fazlası anlaşılabilir. Bu veriler, yabancı dili öğretimi amacıyla yapılan çalışmaların ve materyallerin kelime kadrosunun ne kadar önemli olduğunu göstermektedir (Erol, 2014, s. 19). Aksoy’a göre hangi kelimelerin çok, hangilerinin az kullanıldığını, bu kelimelerin yüzde kaç nispetinde bulunduğunu tespit etmek ve her kelimenin bu bakımdan dil içindeki yerini ve önemini belirtip bir liste oluşturmak mümkündür. Bu listedeki ilk kelimeler en evvel öğrenilmesi gereken kelimelerdir (1936, s. 160).

Dolunay sözcük sıklığı çalışmalarını ikiye ayırır “1. Art zamanlı (tarihî, diyakronik) sıklık çalışmaları, 2. Eş zamanlı (senkronik) sıklık çalışmaları. Bunlardan birincisi olan art zamanlı sıklık çalışmaları daha çok Türkçe öğretiminin tarihini ilgilendirmekte birlikte, elde edilen veriler ve ulaşılan sonuçlar eş zamanlı sıklık çalışmalarıyla karşılaştırmalar yapılmasına imkân sağlamaktadır. Eş zamanlı sıklık çalışmaları ise mevcut durumu tasvir etmekte, analiz edilen veriler ve ulaşılan sonuçlar yardımıyla da birtakım teklif ve tavsiyelerde bulunmaktadır” (2012, s. 83).

Sözcük sıklığı çalışmalarını yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için şu şekillerde kullanabiliriz:

- 1) Bir kitabın, sözlü ya da yazılı metnin içinde geçen sözcüklerin kullanım sıklığına bakıp bir liste oluşturarak okuyucuya ön bilgi vermesi açısından ekler bölümüne ya da bölüm başlarına koyabiliriz.
- 2) Yabancı öğrenciler için seçtiğimiz yazılı veya sözlü metinlerde sık yer alan sözcükleri ders öncesinde öğrencilere kavratılabiliriz ya da bahsedebiliriz. Bunu yaparken direkt sözcük anlamını vermek istemezsek bağlantılı olduğu sözcükler ile ilişkilendirip öğrenciye sunabiliriz.
- 3) Sık kullanılan sözcükler ile ilgili alıştırmalar hazırlayabiliriz.
- 4) Bir dil öğretim kitabında yer alan sözcüklerin sıklığını bildiğimizde ders işlerken veya etkinlikler yaparken en sık kullanılan sözcükleri önce öğretmeye yönelebiliriz, öncelik verebiliriz.
- 5) Sözcük sıklığını bildiğimiz bir ünite öncesinde bu sözcükler veya yakın anlamlarıyla ilgili öğrenciye ön ödevler, araştırmalar verip derse hazırlanmalarını ve daha sonrasında daha kalıcı öğrenmenin olmasını sağlayabiliriz.
- 6) Öğrencilerin sözcük dağarcıklarını geliştirmek için yapılacak çalışmalarda en sık kullanılan sözcüklerin eş anlamlılarına, yakın anlamlılarına, birlikte kullanıldığı diğer sözcükleri ve zıt anlamlılarına yer verebiliriz. Çünkü sık kullanılan sözcükler hem derste hem de günlük hayatlarında en çok kullanacakları sözcükler olduğu için tekrar ettikçe bu sözcüklerin kalıcılığı fazla olacaktır. Bu sözcüklerin bağlantılı olduğu kelimeler de daha kolay bir şekilde akıllarda kalacaktır.

Bir dilde en sık kullanılan sözcüklerin bilinmesi, öğretimi rastgele olmaktan çıkartıp bilimselliğe doğru yöneltir. Sözcük öğretimi sürecinin daha bilimsel bir şekilde yürütülmesi için sözcük sıklığı ile ilgili verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Sözcük sıklığı üzerine yapılan araştırmalardan elde edilen veriler, sözcüklerin öğretilmesindeki öncelik sonralık sırasını belirtmektedir (Onaran, 2016, ss. 22-23).

3.2.1. Türkçe İçin Yapılmış Derlemler ve Sıklık Çalışmaları

Türk dilinde çeşitli derlem çalışmaları yapılmıştır. Bunlardan bazıları şöyledir:

- ODTÜ Türkçe Derlem
- ODTÜ-Sabancı Türkçenin Ağaç Yapılı Derlemi
- TUD – Türkçe Ulusal Derlemi

- BOUN Derlemi

ODTÜ Türkçe Derlem (OTD): 2 milyon sözcükten oluşan derlemde 1990 sonrasında yazılan 291 farklı kaynaktan veri alınmıştır. On farklı metin türünü kapsayan bu derlem Türkçenin ilk yazılı derlemidir.

ODTÜ-Sabancı Türkçenin Ağaç Yapılı Derlemi: ODTÜ Türkçe Derleminden alınan 7262 cümlenin biçimsel ve sözdizimsel olarak işaretlenmiş ağaç yapılı bir derlemidir.

Türkçe Ulusal Derlemi: TUD tasarım ilkeleri British National Corpus (BNC) örnek alınarak geliştirilmiştir. Eşzamanlı, durağan bir derlem olarak tasarlanan TUD, 50 milyon sözcükten oluşan, 20 yıllık bir dönemi kapsayan, günümüz Türkçesinin çok sayıda farklı konu alanı ve metin türünden yazılı ve sözlü örneklerini içeren (98'i yazılı %2'si çeviriyazıya geçmiş sözlü dil verisi) geniş kapsamlı bir referans derlemidir. Derlemin yazılı metin örneklerini içeren ve Ekim 2012'de kullanıcıların erişimine açılan TUD-Tanıtım Sürümü 1990-2009 yılları arasında yayımlanan yazılı ve sözlü toplamda 4442 veri kaynağından seçilen 9 konu alanını ve 39 dilsel türü (bilimsel makaleler, roman, e-postalar, bloglar vb.) içeren metin örneklerinden oluşmaktadır (Aksan vd., 2014, s. 725). Şu an derlemin TUD Sürüm 3.0 versiyonu kullanıma sunulmuştur. TUD Sürüm 3.0, 50 milyon sözcükten oluşmakta ve 1990-2013 arasını yani 24 yıllık dönemi kapsamaktadır.

BOUN Derlemi: Türkiye'de okunan başlıca üç farklı gazetenin internet sayfalarını içeren dört farklı alt derlemi kapsamakta ve 423 milyon sözcükten oluşmaktadır. Bu derlem üzerinden Türkçe Sözcüklerdeki biçimbirimlerin istatistiksel bir modeli geliştirilmiştir. BOUN Derlemi XML formatında araştırmacıların ulaşabileceği bir dil kaynağıdır (Aksan vd. 2014: 724).

Türkçe sözcük sıklığı ile ilgili yazılan kitaplar da mevcuttur. Bunlar:

- Aksoy, Ö. A. (1936). Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü. Gaziantep: Gaziantep Halkevi Dil, Edebiyat, Tarih Şubesi Yayınları.
- Harit, Ö. (1971). Kelime Hazinesi Araştırmaları, Ankara: MEB Planlama, Araştırma ve Koordinasyon Dairesi, Araştırma Bölümü, Yayın 103.
- Göz, İ. (2003). Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü, Ankara: TDK Yayınları.
- Memoğlu-Süleymanoğlu, H. (2006). Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü. Ankara: Kurmay Kitap Yayın Dağıtım.

- Ölker, G. (2011). Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası). Konya: Kömen Yayınları.
- Tezcan-Aksu, B., & Adalı, E. (2018). Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü – İlyas GÖZ (2003)

Göz (2003), sözlüğü hazırlarken her gün en yüksek tirajlı gazeten (Hürriyet, Milliyet, Sabah) birini dönüşümlü olarak almıştır. Bunun dışında Türkiye/Akit/Ortadoğu, Cumhuriyet/Radikal/Evrensel ve Star/Gözcü/Akşam gazetelerinden üçlü gruplar oluşturmuş ve her gün dönüşümlü olarak bu gazete gruplarının içindeki gazetelerden de almıştır. Okul kitapları olarak da ikinci sınıftan dokuzuncu sınıfa kadar olan okul kitaplarından materyaller seçilmiştir. Aşk-macera, mizah, polisiye, tarihi ve muhtelif kategorisi yapıp roman ve hikâyeleri incelemiştir.

Tablo 3. Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünde (Göz, 2003) Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 100 Fiil

	kelime	sıklık derecesi		kelime	sıklık derecesi
1	ol-	20844	51	bekle-	787
2	de-	5268	52	ye-	749
3	yap-	5189	53	oku-	748
4	al-	4422	54	ara-	701
5	gel-	4033	55	taşı-	636
6	ver-	3827	56	görül-	620
7	iste-	2859	57	oluş-	602
8	çık-	2777	58	kazan-	586
9	gör-	2750	59	öğren-	560
10	git-	2600	60	sür-	560
11	bil-	2448	61	bit-	556
12	bak-	2252	62	devam et-	547
13	çalış-	2184	63	açıl-	544
14	başla-	2064	64	inan-	543
15	kal-	1947	65	oluştur-	532
16	yapıl-	1913	66	tanı-	527
17	bulun-	1856	67	kalk-	509
18	söyle-	1837	68	geliş-	505
19	gerek-	1782	69	oyna-	497
20	geç-	1655	70	değiş-	496
21	gir-	1527	71	yarat-	496
22	bul-	1446	72	ulaş-	494
23	yaşa-	1442	73	san-	488

24	düşün-	1439	74	geçir-	485
25	göster-	1268	75	kur-	482
26	et-	1265	76	iç-	475
27	getir-	1230	77	art-	462
28	kullan-	1228	78	kabul et-	445
29	dur-	1091	79	görün-	440
30	çek-	1066	80	dinle-	438
31	konuş-	1053	81	unut-	426
32	anla-	1040	82	yürü-	424
33	sor-	976	83	uygula-	420
34	sağla-	965	84	izle-	415
35	kullanıl-	960	85	öl-	401
36	dön-	942	86	ayrıl-	397
37	aç-	938	87	hisset-	386
38	otur-	936	88	yat-	380
39	anlat-	933	89	götür-	375
40	bırak-	932	90	katıl-	375
41	yaz-	886	91	kurul-	374
42	at-	878	92	öde-	373
43	tut-	877	93	in-	369
44	düş-	871	94	sun-	369
45	duy-	866	95	bilin-	368
46	sev-	852	96	kaldır-	359
47	çıkart-	845	97	hazırla-	358
48	koy-	840	98	sahip ol-	343
49	veril-	827	99	koru-	341
50	alın-	819	100	belirt-	335

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü sıklık listesinin 100. fiili “belirt-” sözlüğün 459. sırasındaki sözcüğüdür. İlk 100 sözcüğün içinde 24 adet fiil, ilk 200 sözcüğün içinde 51 adet fiil, ilk 300 sözcüğün içinde 68 adet fiil ve ilk 400 sözcüğün içinde 87 adet fiil bulunmaktadır.

Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü – Hayriye MEMOĞLU SÜLEYMANOĞLU (2006)

Memoğlu Süleymanoğlu (2006), Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğünde geleneksel alfabetik sözlüklerde verilen kelimenin yalın, esas biçimi değil de kelime biçiminde yani kelimeler metinlerde kullanılmış oldukları gramer biçimleriyle temsil edilmekte ve sonlarındaki harflerine göre sözlükte sıralanmışlardır. Ters Sıklık Sözlüğünün kelime malzemesi yarım milyon metinler bütününden (korpustan havuzdan) alınmıştır. Kelime kadrosu

sıklık belirtilerine göre verilmiştir, yani 500.000 kelime biçiminden sadece altının üzerinde kullanılmış olanlar sözlüğe girmiştir.

Ters sözlüklerde kelimeler, alfabetik sözlüklerdeki gibi alfabe sırasıyla sıralanır ancak bunlarda kelimeler başlarındaki harfe göre değil de sonlarındaki harfe göre sıralanır. Bu eserde kelime önce yalın hâlde yazılmış altına ise çekim eki almış halleri yazılmıştır. Biz bu sözlükten yola çıkarak hazırladığımız tabloda fiil halde kullanılmış kelimelere yer verdik.

Ayrıca mastar haldeki fiiller (fiil+mAk) ve ek alarak fiil işlevi yiten sözcükler tabloyu hazırlarken sıklık açısından değerlendirilmemiştir. Örneğin 56 adet “bulmak” sözcüğü, 14 adet “bulduğu” sözcüğü, 9 adet “bulduğunuz” sözcüğü, 6 adet “buldukça” sözcüğü ve 17 adet “bulup” sözcüğü sıklık derecesine eklenmemiş; bul, bulalım, buldu, bulduk, buldum, bulmuş, bulmuştu, bulun, bulunuz, bulur sözcükleri sıklık derecesine sayılmıştır.

Tablo 4. Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğünde (Memoğlu Süleymanoğlu, 2006) Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 100 Fiil

	kelime	sıklık derecesi		kelime	sıklık derecesi
1	ol-	3310	51	tut-	73
2	de-	2420	52	çıkart-	72
3	et-	1371	53	belirt-	69
4	gel-	1055	54	çalış-	68
5	al-	812	55	oku-	66
6	bak-	649	56	sür-	64
7	ver-	648	57	veril-	64
8	git-	643	58	duy-	63
9	bil-	555	59	konus-	59
10	kal-	553	60	gül-	58
11	iste	551	61	yazıl-	56
12	başla-	537	62	bit-	54
13	yap-	531	63	söylen-	54
14	çık-	484	64	açıl-	53
15	geç-	432	65	ayır-	53
16	gör-	406	66	doğ-	53
17	söyle-	326	67	hesapla-	47
18	dur-	290	68	bekle-	46
19	sor-	262	69	dinle-	46
20	gir-	257	70	görün-	44
21	yaz-	246	71	değiştir-	41
22	den-	244	72	mırıldan-	41
23	düşün-	200	73	sus-	41
24	bulun-	194	74	kullanıl-	39

25	dön-	182	75	kur-	38
26	at-	175	76	öğren-	38
27	bul-	172	77	değiş-	37
28	göster-	159	78	ayrıl-	35
29	sev-	159	79	in-	35
30	edil-	158	80	alın-	34
31	var-	157	81	fırla-	32
32	aç-	126	82	geçir-	32
33	yapıl-	125	83	uzat-	32
34	bin-	120	84	oyna-	30
35	benze-	117	85	yaşa-	30
36	yürü-	111	86	hatırla-	29
37	düş-	110	87	çevir-	28
38	getir-	103	88	kaç-	28
39	görül-	103	89	gösteril-	27
40	bırak-	94	90	hisset-	27
41	gerek-	94	91	kız-	27
42	anla-	93	92	parla-	27
43	anlat-	88	93	tart-	27
44	çek-	88	94	unut-	27
45	kalk-	87	95	vur-	27
46	otur-	87	96	art-	26
47	koy-	80	97	geliş-	26
48	bağır-	77	98	kaldır-	26
49	öl-	76	99	kariştir-	26
50	ye-	76	100	kes-	26

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası) – Gökhan ÖLKER (2011)

Ölker sözlük hakkında “İlyas Göz tarafından 2003 yılında “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü” hazırlanmıştır. Göz, çalışmasında 1995-2000 yılları arasındaki Türkçenin yazılı materyallerini esas almıştır. Biz de 1945-1950 yılları arasındaki Türkçenin yazılı materyallerini esas alan bir kelime sıklığı sözlüğü oluşturmayı düşündük” (2011, ss. 16-17) demiştir

Sözlük hazırlanırken seçilen kaynakların yüzdeleri şu şekildedir: %35 basın, %20 roman-hikaye, %17 popüler bilim-bilim, %8 güzel sanatlar-biyografi, %4 hobi, %3 din, %3 okul kitabı ve %10 muhtelif kaynaklar. İncelenen eserlerin yazarlarının Türk olması yani çeviri eser olamamaları, eserlerin 1. baskılarının 1945 yılı dahil 1945-1950 yılları arasında olması ve bir üst paragrafta sıralanan kategorilere uyması gibi üç adet kriter gereği malzeme seçimi yapılmıştır. 1.000.000 sözcüğün yer aldığı bir havuz oluşturulmuş. Çeşitli sınırlandırmalar ve sözcük çıkarmaları yapıldıktan sonra toplam

929.015 sözcük ortaya çıkmıştır. Yalın hale getirilmiş bu sözcükler hem alfabetik sıralı hem de sayısal sıralı olarak sıklık sözlüğü haline dönüştürülmüştür.

Tablo 5. Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğünde (Ölker, 2011) Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 101 Fiil

	kelime	sıklık derecesi		kelime	sıklık derecesi
1	ol-	20515	52	teşkil et-	568
2	et-	6141	53	koy-	552
3	bil-	5046	54	anlaşıl-	545
4	gel-	4641	55	bekle-	533
5	bulun-	4071	56	bildir-	517
6	de-	3977	57	duy-	505
7	ver-	3455	58	at-	497
8	yap-	3257	59	açıl-	491
9	al-	2941	60	sür-	462
10	gör-	2544	61	geçir-	459
11	iste-	2424	62	toplan-	458
12	yapıl-	2254	63	kurul-	455
13	git-	2073	64	elde et-	439
14	kal-	2046	65	kazan-	430
15	çık-	1859	66	doğ-	426
16	söyle-	1846	67	öğren-	424
17	geç-	1841	68	kullanıl-	423
18	başla-	1616	69	görün-	412
19	edil-	1604	70	temin et-	411
20	göster-	1460	71	kalk-	409
21	bul-	1304	72	bahset-	406
22	gir-	1236	73	kullan-	402
23	bak-	1165	74	tanı-	396
24	veril-	1132	75	gerek-	394
25	çalış-	1100	76	koru-	394
26	görül-	938	77	bit-	390
27	bırak-	916	78	dayan-	382
28	kabul et-	870	79	hareket et-	381
29	devam et-	839	80	oyna-	378
30	alın-	796	81	yürü-	378
31	anla-	796	82	taşı-	365
32	dur-	786	83	dinle-	364
33	getir-	774	84	ara-	363
34	yaz-	769	85	kur-	363
35	düşün-	768	86	var-	355
36	olun-	765	87	götür-	344
37	yaşa-	749	88	gönder-	343
38	aç-	726	89	uğra-	341
39	düş-	719	90	takip et-	339
40	tut-	717	91	hazırlan-	333

41	anlat-	705	92	in-	326
42	çek-	676	93	kaybet-	326
43	çıkart-	673	94	icap et-	324
44	sor-	671	95	topla-	324
45	otur-	640	96	den-	318
46	dön-	630	97	lazım gel-	307
47	ayrıl-	626	98	dolaş-	301
48	sev-	626	99	tespit et-	301
49	oku-	605	100	inan-	292
50	konuş-	582	101	unut-	292
51	öl-	579			

Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 Arası) sıklık listesinin 101. fiili “unut-” sözlüğün 482. sırasındaki sözcüğüdür. İlk 100 sözcüğün içinde 23 adet fiil, ilk 200 sözcüğün içinde 43 adet fiil, ilk 300 sözcüğün içinde 62 adet fiil ve ilk 400 sözcüğün içinde 85 adet fiil bulunmaktadır.

Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü – Belgin TEZCAN AKSU, Eşref ADALI (2018)

Sözlük için önce 316.889.320 kelimelik bir metin kümesi oluşturulmuştur ve bu metinler 2014 yılında sanal ortamda yer alan elektronik kitaplar, dergiler, gazeteler, kamusal ve özel kuruluşlara ait ağ sayfalarından seçilerek oluşturulmuştur. Daha sonra farklı 65.534 sözcüğün kaç kez kullanıldığı belirlenmiş ve son olarak da ilk 2000 sözcük sıralanmıştır. Sözlüğün hazırlanış biçiminde sözcüklerin değerlendirmesine dair şu açıklama yapılmıştır. “Sözlükte madde başı olan kök ve gövdeler esas alınarak onların üzerine gelen ekler yazılmıştır. Basit sözcükler ile ayrı veya bitişik yazılan birleşik sözcüklerin ait oldukları diller Türkçe (T.), Farsça (Fa.), Fransızca (Fr.) vb. kısaltmalarla gösterilmiştir” (Aksu ve Adalı, 2018, s. 22).

Tablo 6. Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü Sözcük Örneği (2018, s. 24)

alındı	369.	76272	alındı			
			T.		a.	Para vb. bir şeyin teslim alındığını gösteren belge.
			(alın-dı) alınmak			
			T.	1.	f.	Elde edilmek.
			2.	f.	İncinmek, kırılmak.	

Tablo 7. Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğünde (Tezcan Aksu ve Adalı, 2018) Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan 100 Fiil

	kelime	sıklık derecesi		kelime	sıklık derecesi
1	ol-	1520525	51	bekle-	41734
2	de-	880624	52	belirlen-	40152
3	et-	741844	53	kazan-	39283
4	söyle-	530701	54	aç-	39005
5	gel-	465406	55	sağla-	38849
6	yap-	413591	56	vurgula-	37997
7	al-	360752	57	görül-	36562
8	ver-	360221	58	art-	34826
9	çık-	309621	59	bul-	34656
10	iste-	251669	60	düş-	34031
11	konuş-	229834	61	kullan-	30980
12	başla-	228598	62	kaybet-	30681
13	bulun-	178264	63	ulaş-	29118
14	belirt-	157642	64	dön-	28378
15	edil-	154536	65	açıl-	28041
16	var-	152071	66	yaşan-	27200
17	gerek-	142562	67	yüksel-	25996
18	geç-	139221	68	açıklan-	25585
19	kaydet-	135724	69	gül-	25235
20	kal-	128063	70	savun-	25076
21	belirtil-	127096	71	kaldırıl-	24859
22	git-	124396	72	yakalan-	24659
23	yapıl-	117910	73	inan-	24485
24	bildir-	106357	74	koy-	23380
25	bildiril-	105549	75	düzenlen-	23304
26	dile-	98383	76	ye-	23163
27	veril-	90545	77	sürdür-	22881
28	sür-	90410	78	geçir-	22527
29	anlat-	88886	79	başlat-	22405
30	gir-	88620	80	tamamla-	22389
31	açıkla-	84831	81	getiril-	22341
32	göster-	84446	82	ekle-	22309
33	getir-	82832	83	taşı-	21886
34	çek-	82245	84	yanıtla-	21841
35	bil-	79256	85	bırak-	21837
36	çalış-	76587	86	gerçekleş-	21089
37	alın-	76272	87	ayrıl-	20951
38	katıl-	70139	88	gönder-	20592
39	gör-	67982	89	sor-	18853
40	düşün-	58095	90	vur-	18068
41	yaz-	56652	91	gönderil-	18010
42	yaşa-	54233	92	tutuklan-	17939
43	kaydedil-	52410	93	hazırlan-	17389
44	satın al-	51531	94	geçiril-	17204

45	öğrenil-	51364	95	görün-	17199
46	yaralan-	44670	96	bit-	17091
47	ara-	43556	97	duyur-	16928
48	at-	43207	98	koru-	16639
49	öl-	42992	99	izle-	16566
50	beklen-	42709	100	başar-	16457

A Frequency Dictionary of Turkish – Yeşim AKSAN, Mustafa AKSAN, Ümit Mersinli, Umut Ufuk DEMİRHAN (2017)

Türkçe Ulusal Derlemi baz alınarak oluşturulmuş bir sıklık sözlüğüdür. Sözcükler sıralanırken isim veya fiil oluşuna göre ayrı ayrı değerlendirilmemiştir. Örneğin et, iç, var, geç, yan, yüz gibi sesteş sözcükler sıklık listesinde birlikte değerlendirilmiştir. Çıkar, görüş, sağ, kurul, bakış, kıl, yara gibi hem isim hem fiil olan sözcükler sadece isim olarak ele alınmış, fiil anlamları sözlükte yer almamıştır.

Tablo 8. A Frequency Dictionary Of Turksih (Aksan vd., 2017) Sözlükte Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan İlk 200 fiil (1-100 arası)

	kelime	sıklık derecesi	dağılım		kelime	sıklık derecesi	dağılım
1	ol-	1312151	0.98	51	bırak-	51907	0.94
2	et	511423	0.97	52	oku-	51526	0.93
3	yap-	358192	0.97	53	sev-	53681	0.89
4	al-	312199	0.97	54	duy-	50954	0.93
5	de-	321612	0.91	55	tanı	48818	0.96
6	gel-	285485	0.96	56	bekle-	49153	0.94
7	ver-	236298	0.98	57	uygula-	53389	0.86
8	gör-	216069	0.97	58	an	48889	0.93
9	var	211317	0.92	59	değiş-	47128	0.96
10	çık-	198227	0.97	60	koy	43923	0.96
11	bul-	179439	0.97	61	kaç	44222	0.95
12	iç	178382	0.96	62	karar	45808	0.91
13	ara	152895	0.97	63	dön-	45009	0.91
14	git-	156933	0.92	64	art	45898	0.87
15	çalış-	150234	0.95	65	belir-	42709	0.88
16	iste-	147628	0.95	66	öl-	40341	0.92
17	geç	142923	0.96	67	eski	38458	0.95
18	bil-	146004	0.94	68	kazan	38723	0.94
19	anla-	134073	0.95	69	ayır-	37384	0.97
20	kal-	121834	0.96	70	otur-	40009	0.90
21	söyle-	123725	0.94	71	taşı-	37327	0.96
22	bak-	127182	0.90	72	say-	38594	0.91

23	ye-	116309	0.97
24	başla-	114750	0.96
25	i- (idi-imiş)	114616	0.93
26	yan	100925	0.96
27	yaşa-	96717	0.95
28	yol	0.96	0.96
29	gir-	85569	0.97
30	kullan-	90836	0.91
31	yüz	90361	0.91
32	gerek	86896	0.95
33	düşün-	82875	0.95
34	getir-	79260	0.96
35	aç	76768	0.97
36	yaz	77838	0.92
37	göster-	75484	0.95
38	konuş-	71942	0.93
39	oluş	73917	0.90
40	çek	63547	0.95
41	geliş	66023	0.89
42	düş	58823	0.97
43	dur-	61763	0.92
44	sor-	58690	0.94
45	sağla-	61394	0.88
46	kur	57478	0.94
47	tut-	56029	0.96
48	at	56652	0.94
49	sür-	54252	0.95
50	kız	57442	0.89
73	bit-	37928	0.93
74	açıkla-	38361	0.90
75	karşıla-	35208	0.94
76	kat	34005	0.94
77	kes-	33005	0.95
78	gül	36913	0.85
79	gerçekleş-	35039	0.89
80	ulaş-	33278	0.94
81	işle-	36014	0.86
82	yak-	31739	0.97
83	yürü-	31756	0.95
84	kalk-	31301	0.94
85	öğren-	31158	0.94
86	düzenle-	31799	0.88
87	bin-	31284	0.89
88	yarat-	29919	0.93
89	yakın	28497	0.97
90	izle-	28696	0.96
91	oyna-	30911	0.88
92	sık	29391	0.93
93	koru	29171	0.93
94	savaş	30146	0.90
95	hazırla-	27496	0.95
96	belirle-	28958	0.87
97	topla-	25240	0.97
98	seç-	25876	0.95
99	doğ-	25525	0.96
100	inan-	26039	0.93

Tablo 9. A Frequency Dictionary Of Turksih (Aksan vd., 2017) Sözlükte Yer Alan, En Çok Sıklık Derecesi Olan İlk 200 fiil (101-200 arası)

	kelime	sıklık derecesi	dağılım		kelime	sıklık derecesi	dağılım
101	değerlen-	26982	0.89	151	çal-	14688	0.89
102	tart-	25716	0.93	152	yakala-	13367	0.94
103	daya-	24007	0.95	153	yaklaş-	13153	0.93
104	kapa-	23638	0.94	154	ağla-	14096	0.87
105	dol-	24130	0.92	155	öğret-	13808	0.87
106	benze-	23187	0.96	156	taş	12976	0.92
107	bas-	23326	0.95	157	giy-	14573	0.82
108	din	25897	0.82	158	tanımla-	13471	0.89
109	büyü	24001	0.88	159	yansı-	13005	0.86
110	unut-	22883	0.92	160	güven	12576	0.95
111	in-	22572	0.92	161	uza-	13095	0.90
112	gönder	21602	0.95	162	sar-	13100	0.89
113	etkile-	22429	0.91	163	birleş-	12281	0.94
114	incele-	22892	0.89	164	uğra-	11909	0.96

115	san-	22500	0.90
116	sat-	22369	0.90
117	kaldır-	20623	0.96
118	dinle-	21205	0.91
119	sun-	20854	0.91
120	yat	20198	0.93
121	kar	20208	0.93
122	ele-	19989	0.93
123	götür-	19746	0.93
124	yüksel-	19721	0.92
125	hatırla-	19345	0.93
126	hisset-	19334	0.91
127	dönüş	18439	0.95
128	öde-	21153	0.83
129	yet-	18539	0.94
130	üret-	18810	0.90
131	bağla-	17482	0.96
132	vur-	18068	0.92
133	yetiş-	17032	0.94
134	azal-	18548	0.85
135	yerleş-	16700	0.94
136	uy-	16032	0.96
137	kork-	17148	0.89
138	savun-	17001	0.89
139	kaybet-	15436	0.95
140	boz	15078	0.96
141	koş-	16406	0.88
142	tak-	15832	0.91
143	acı	16069	0.89
144	sol	15975	0.87
145	çöz-	14604	0.96
146	kon-	14663	0.95
147	çevir-	14684	0.94
148	eş	15234	0.90
149	kap	14390	0.92
150	kır	13968	0.93
165	aş	11913	0.95
166	ekle-	12121	0.93
167	içer-	12711	0.88
168	tamamla-	11849	0.93
169	sok-	11635	0.95
170	yay	11486	0.95
171	harca-	12346	0.87
172	saç	13002	0.82
173	evlen-	11554	0.91
174	dök-	11520	0.91
175	çağır-	11286	0.93
176	yönel-	11063	0.94
177	gez-	11436	0.90
178	kurtul-	11098	0.93
179	dene-	11014	0.74
180	ilerle-	10582	0.96
181	ilgilen-	10424	0.97
182	destekle-	11288	0.89
183	çiz-	10405	0.95
184	davran-	10515	0.94
185	dolaş-	10965	0.90
186	gözle-	10897	0.91
187	şaş-	11024	0.89
188	paylaş-	10466	0.94
189	uyan-	10946	0.89
190	uç	11275	0.86
191	kurtar-	10095	0.94
192	yararlan-	10433	0.92
193	aktar-	10017	0.92
194	vurgula-	10524	0.88
195	kop-	9977	0.93
196	bağır-	10987	0.84
197	çarp-	9748	0.94
198	kay-	9491	0.95
199	ak	9981	0.91
200	dal	9738	0.93

A Frequency Dictionary of Turkish sıklık listesinin 100. fiili “inan-” sözlüğün 317. sıradaki sözcüğüdür. 200. fiil olan “vazgeç-” ise sözlüğün 785. sıradaki sözcüğüdür. İlk 100 sözcüğün içinde 37 adet fiil, ilk 200 sözcüğün içinde 66 adet fiil ve ilk 300 sözcüğün içinde 95 adet fiil bulunmaktadır.

Türkçede en çok kullanılan 100 fiilin belirlenmemiş olmasına karşın Hirik (2017) “Türkiye Türkçesi Duyu Fillerinde anlam ve Kelime Sıklığı İlişkisi” makalesinde duyu fillerinin sıklığına yer vermiştir. Bu çalışmada 1980 sonrası yazılmış 15 anlatının

başından, ortasından ve sonundan eşit sayılarda sayfalar alınmış ve görme, işitme, tat alma, koku alma ve dokunma duyuları fiillerinin sıklıklarına bakılmıştır. Görme duyusu ile ilgili 1391, işitme duyusu ile ilgili 429, tat alma duyusu ile ilgili 387, koku alma duyusu ile ilgili 33 ve dokunma duyusu ile ilgili 47 fiil olduğu tespit edilmiştir.

Yine bu eserde Göz (2003) ve Ölker (2011) sıklık çalışmalarında yer alan duyu fiilleri incelenip sayılar karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak görme duyusu ile ilgili fiillerin en sık kullanılan fiiller olduğu; dokunma duyusu ile ilgili fiillerin en az kullanılan fiiller olduğu saptanmıştır. (Görme>İşitme>Tat alma>Koku Alma>Dokunma)

Bu araştırmanın yanında “Viberg (1983), 53 farklı dili incelemiş ve duyu fiillerinin sıklıklarını şu şekilde saptamıştır:

Görme> İşitme>Tat alma> Dokunma>Koku Alma” (akt. Hirik, 2017, s. 72)

3.2.2. Türkçe İçin Yapılmış İçerisinde Sıklık Listeleri Olan Tezler

- Aşık, U. (2007). *Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözcük Varlığının Oluşturulması*. Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tunçel, H. (2011). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sözlü Türkçenin Kelime Sıklığı ve Yaygınlığını Belirleme Çalışması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Öztürk, H. (2013). *1980’den 2010 Yılına Okunurluğu Yüksek Türk Romanlarının Sözvarlığı Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Erol, H. F. (2014). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Seviyede Kelime Edinimi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan, N. (2014). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Göçen, G. (2016). *Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz*

- Varlığı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Serin, N. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitapları ile Bu Kitapları Kullanan Öğrencilerin Söz Varlığının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
  - Mustafaoğlu, R. (2018). *Yabancı Dil Olarak İngilizce ve Türkçe Öğretimi A1 ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
  - Seyhan, L. (2018). *Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesindeki Bağlamlardan Hareketle Türkçenin Temel Söz Varlığının Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
  - Bölükbaşı, C. (2019). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiillerin Belirlenmesi (A1 Düzeyi)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
  - Bilgin, B. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi Örneği (A1-A2)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tokat.
  - Şenyiğit, Y. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sözlü Dilin Kelime Sıklığı ve A1-A2 Seviye Sözlüğü*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
  - Yahşi, Ö. (2020). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Düzey Söz Varlığını Belirleme: Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitapları ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı ve Sözlü Anlatım Uygulamalarına Dayalı Söz Varlığı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
  - İşler, Tuğba. (2021). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Yer Alan Fiillerin Kullanım Sıklığının Belirlenmesi*. Nevşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

- Köktürk, F. (2021). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının Durumu ve öğretimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dökmeci, H. (2022). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sözlü Türkçenin Kelime Sıklığını Belirleme Çalışması ve Günlük Hayatta Kullanılan Diyalogların Derlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Karabulut, G. (2022). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bağlamında Fen Bilimleri Ders Kitaplarındaki Söz Varlığının İncelenmesi*. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

1980'den 2010 Yılına Okunurluğu Yüksek Türk Romanlarının Sözvarlığı Açısından İncelenmesi – Hüseyin ÖZTÜRK (2013)

Bu çalışmada, 1980 ile 2010 yılları arasında yayımlanmış 30 Türk romanı incelenmiştir. Aynı yazardan bir adet kitap alınmış ve 30 yılın romanlarını kapsayan bu çalışmada her sene için 1 kitap alınmıştır. Tez içerisine sözcüklerin olduğu gibi alındığı, gövde halinde alındığı ve kök halinde olduğu sıklık çalışmaları vardır. Bu çalışmamızda faydalanmak amacıyla sözcüğün kök halindeki şekliyle ele alındığı tabloyu kullanacağız. Tez içerisinde; “kök” şeklinde belirtilmesine karşın sözcüğün anlamının bozulmadığı yapım eki ve çekim ekinden arındırılmış halinin ele alındığı belirtilmiştir. Sözcüklerin kök hallerinin sıralandığı listenin ilk 300 sözcüğünün 101 tanesi fiildir. Bu da bize en sık kullanılan fiilleri öğrenmenin dili kullanmada kolaylık sağlayacağını bir göstergesidir. Türkçe ilk 100 fiilin belirlenmesinde bu listeden yararlanıldığı için bu teze ayrıntılı şekilde yer verilmiştir.

Tablo 10. 1980’den 2010 Yılına Okunurluğu Yüksek Türk Romanlarının Sözcükleri açısından İncelenmesi Tezi (Öztürk, 2013) içerisinde yer alan “Alt derlemdeki en sık 500 kök” tablosundan alınan ilk 100 fiil

	kök	sıklık	%		kök	sıklık	%
1	ol-	19199	3,14	51	koy-	1210	0,13
2	de-	10220	1,13	52	sık-	1192	0,13
3	et-	7782	0,86	53	kork-	1180	0,13
4	gel-	6381	0,71	54	kaç-	1177	0,13
5	bil-	5183	0,58	55	yat-	1151	0,13
6	gör-	5021	0,56	56	tanı-	1105	0,12
7	bak-	4741	0,53	57	kalk-	1098	0,12
8	yap-	4636	0,51	58	san-	1063	0,12
9	çık-	4279	0,47	59	bit-	1050	0,12
10	iste-	4041	0,45	60	yürü-	1041	0,12
11	anla-	3932	0,44	61	kur-	1039	0,12
12	ver-	3899	0,43	62	getir-	949	0,11
13	düşün-	3796	0,42	63	dol-	916	0,10
14	git-	3763	0,42	64	dinle-	901	0,10
15	al-	3626	0,40	65	göster-	890	0,10
16	geç-	3595	0,40	66	inan-	870	0,10
17	kal-	3320	0,37	67	bas-	845	0,09
18	aç-	2757	0,31	68	yet-	828	0,09
19	bul-	2700	0,30	69	değiş-	786	0,09
20	söyle-	2620	0,29	70	ışı-	757	0,08
21	sor-	2541	0,28	71	iliş-	718	0,08
22	dön-	2481	0,28	72	vur-	703	0,08
23	sev-	2465	0,27	73	devir-	690	0,08
24	duy-	2251	0,25	74	say-	681	0,08
25	sür-	2238	0,25	75	kar-	646	0,07
26	çek-	2084	0,23	76	giy-	644	0,07
27	çalış-	1959	0,22	77	şaş-	643	0,07
28	gül-	1955	0,22	78	kır-	639	0,07
29	konuş-	1909	0,21	79	salla-	636	0,07
30	başla-	1877	0,21	80	taşı-	634	0,07
31	gir-	1816	0,20	81	koş-	626	0,07
32	öl-	1753	0,19	82	uyu-	625	0,07
33	büyü-	1743	0,19	83	kat-	616	0,07
34	tut-	1691	0,19	84	doğ-	596	0,07
35	yaşa-	1653	0,18	85	yor-	593	0,07
36	iç-	1639	0,18	86	benze-	592	0,07
37	dur-	1635	0,18	87	dolaş-	576	0,06
38	topla-	1607	0,18	88	yan-	570	0,06

39	bekle-	1593	0,18	89	ağla-	563	0,06
40	otur-	1575	0,17	90	in-	555	0,06
41	bırak-	1539	0,17	91	yar-	550	0,06
42	at-	1537	0,17	92	dik-	540	0,06
43	yaz-	1468	0,16	93	tak-	535	0,06
44	uza-	1457	0,16	94	böl-	528	0,06
45	ye-	1441	0,16	95	yüksel-	510	0,06
46	kes-	1405	0,16	96	sar-	503	0,06
47	ayır-	1402	0,16	97	unut-	502	0,06
48	ara-	1395	0,15	98	kullan-	492	0,05
49	kapa-	1368	0,15	99	belir-	489	0,05
50	oku-	1363	0,15	100	güven-	488	0,05

Tezde yer alan sıklık listesinin 100. fiili “güven-” listenin 295. sıradaki sözcüğüdür. İlk 100 sözcüğün içinde 41 adet fiil, ilk 200 sözcüğün içinde 68 adet fiil ve ilk 300 sözcüğün içinde 101 adet fiil bulunmaktadır.

3.2.3. İngilizce, Almanca ve Fransızca ile ilgili hazırlanmış ilk 100 fiil tabloları

New General Service List (NGSL) – 2013

2 milyar kelime Cambridge English Corpus (CEC)’un 273 milyon kelime alt bölümü temel alınarak Charles BROWNE, Brent CULLIGAN ve Joseph PHILLIPS tarafından hazırlanan; en sık kullanılan, yüksek frekanslı, sözcüklerden oluşan bir listedir. Listede 2800 adet yüksek frekanslı sözcük yer almaktadır. Bu listede yer alan sözcükler İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenenler için en az sözcük ile İngilizce metinlerin mümkün olan en yüksek kapsamını veren sözcüklerdir.

Bu liste ile birlikte 3 (üç) özel amaçlı liste de oluşturulmuştur. Bunlar;

- New Academic Word List 1.0 (NAWL): 960 tane akademik sözcük
- TOEIC Service List 1.1 (TSL): 1200 tane TOEIC sınavı için sözcük
- Business Service List 1.0 (BSL): 1700 tane iş hayatı için sözcük

Ayrıca NGSL-S olarak bilinen yüksek sıklıkta konuşulan 700 adet İngilizce kelimelerin bir listesi de oluşturulmuştur (New General Service List Project, 2023).

Tablo 11. New General Service List (NGSL) en sık kullanılan ilk 100 fiil listesi

1	be	ol-, bulun-	51	bring	götür-, getir-
2	have	sahip ol-	52	move	yer değiştir-, taşın-, hareket et-
3	do	et-, yap-	53	provide	sağla-, temin et-
4	say	söyle-, de-	54	read	oku-
5	go	git-	55	open	aç-
6	know	bil-, tanı-	56	order	buyur-, ısmarla-, sipariş ver-
7	get	elde et-, al-	57	pay	öde-
8	like	beğen-, hoşlan-	58	build	inşa et-
9	think	san-, düşün-	59	hold	elinde tut-
10	make	yap-, üret-	60	believe	inan-, güven-
11	see	gör-	61	love	sev-, aşık ol-
12	take	al-, götür-	62	increase	art-
13	come	gel-	63	happen	meydana gel-, ol-
14	work	çalış-	64	offer	öner-, teklif et-
15	use	kullan-	65	close	kapat-
16	look	bak-	66	lead	öncülük et-, götür-
17	want	iste-, arzu et-	67	buy	satın al-
18	give	ver-	68	understand	anla-, kavra-
19	find	bul-	69	thank	teşekkür et-
20	need	ihtiyacı ol-, gerek-	70	hope	um-, ümit et-
21	mean	de-, anlamına gel-	71	form	oluştur-,şekillendir-
22	tell	anlat-	72	spend	harca-
23	call	telefonla ara-,telefon et-, çağır-	73	learn	öğren-
24	show	göster-	74	support	destekle-
25	change	değiş-, değiştir-	75	speak	konuş-
26	feel	hisset-	76	control	denetle-, kontrol et-
27	write	yaz-	77	concern	ilgilendir-
28	try	dene-	78	lose	kaybet-, yitir-
29	leave	ayrıl-, bırak-	79	continue	devam et-, sür-, sürdür-
30	help	yardım et-, yardımcı ol-	80	stand	ayakta dur-, dikil-
31	ask	sor-	81	care	ilgilen-
32	meet	buluş-, tanış-, karşılaş-	82	expect	um-, bekle-
33	start	başla-	83	sort	sırala-, sınıflandır-
34	talk	konuş-	84	cause	sebep ol-
35	put	koy-, yerleştir-	85	fall	düş-
36	become	haline gel-, ol-	86	send	postala- gönder-, yolla-
37	end	bit-, bitir-, sona er-	87	allow	izin ver-
38	live	yaşa-	88	watch	seyret-, izle-, bak-
39	play	oyna-, çal-	89	suggest	öner-, teklif et-
40	include	içer-, kapsa-	90	visit	ziyaret et-

41	seem	görün-, gibi görün-	91	grow	büyü-, geliş-
42	let	izin ver-	92	return	dön-, geri gel-
43	keep	tut-	93	walk	yürü-, dolaş-
44	hear	işit-, duy-	94	stay	kal-
45	set	kur-, ayarla-	95	stop	dur-, bırak-
46	study	çalış, ders çalış-	96	develop	geliş-, büyü-
47	follow	takip et-	97	remember	hatırla-, anımsa-
48	begin	başla-	98	share	paylaş-, bölüş-
49	run	koş-	99	answer	cevap ver-, yanıtla-
50	turn	dön-, döndür-	100	sit	otur-

NGSL listesinde yer alan fiiller tek sözcük ile yazılan fiiller olduğu için sözcük öbeğinden oluşan ve çok kullanılan fiiller bu listede yer almamıştır. 100. sırada yer alan fiil “sit” aynı zamanda listenin 356. sözcüğüdür.

Fransızca İlk 100 Fiil

CNRS (Fransız Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi) tarafından oluşturulan Fransızca ilk 100 fiil listesinde 90 adet fiil yer almaktadır. Kalan 10 fiil için Letrines isimli internet sitesinde yer alan Fransızca ilk 100 fiil listesinden yararlanılmıştır (Letrines, t.y.).

Tablo 12. Fransızca İlk 100 Fiil Listesi

	Fiil	Türkçe Karşılığı		Fiil	Türkçe Karşılığı
1	être	ol-	51	partir	ayrıl-, yola çık-
2	avoir	sahip ol-	52	mourir	öl-, yok ol-
3	faire	yap-	53	ouvrir	aç-
4	dire	söyle-	54	lire	oku-
5	pouvoir	ebil-	55	arrêter	dur-, engel ol-, önle-
6	aller	git-	56	servir	hizmet et-, hizmet ver-
7	voir	gör-	57	jeter	at-
8	savoir	bil-	58	recevoir	al-
9	vouloir	iste-, dile-	59	monter	yüksel-
10	venir	gel-	60	lever	kaldır-, çıkar-
11	falloir	gerek-, lazım ol-	61	agir	hareket et-, davran-
12	devoir	zorunda ol-	62	perdre	kaybet-, yitir-
13	croire	inan-	63	écouter	dinle-
14	trouver	bul-	64	continuer	devam ettir-, sürdür-
15	donner	ver-	65	sourire	gülümse-
16	prendre	al-	66	apercevoir	gör-, fark et-
17	parler	konuş-	67	Reconnaître	tanı-, kabul et-
18	aimer	beğen-	68	ajouter	kat-, ekle-
19	passer	geç-, uğra-	69	jouer	oyna-

20	mettre	koy-, yerleştir-	70	marcher	yürü-
21	demander	sor-	71	garder	sakla-
22	tenir	tut-	72	manquer	eksik ol-, bulunma-
23	sembler	gibi görün-, benze-	73	retrouver	kavuş-, geri kazan-
24	laisser	izin ver-	74	descendre	in-, alçal-
25	rester	kal-, dur-	75	rappeler	hatırla-
26	penser	düşün-	76	quitter	ayrıl-, bırak-
27	entendre	duy-	77	tourner	çevir-, döndür-
28	regarder	ilgilendir-,	78	finir	bitir-, tamamlama-
29	répondre	cevapla-, cevap ver-	79	crier	bağır-, haykır-
30	rendre	geri ver-	80	courir	koş-
31	connaître	tanı-	81	permettre	müsaade et-, izin ver-
32	paraître	görün-, belli ol-	82	songer	düşün-, düşün-
33	arriver	var-, yetiş-	83	offrir	öner-, teklif et-
34	sentir	duy-, sez-, kokla-	84	présenter	sun-, tanıştı-
35	attendre	bekleğ, um-	85	apprendre	öğren-
36	vivre	ikamet et-, otur-, yaşa-	86	souffrir	acı çek-, katlan-
37	chercher	ara-, araştır-	87	exister	var ol-, yaşa-
38	sortir	dışarı çık-, çık-	88	envoyer	yolla-, gönder-
39	comprendre	içine al-, kavra-, kapsa-	89	expliquer	açıkla-, anlat-
40	porter	taşı-	90	manger	ye-
41	devenir	ol-, haline gel-	91	rire	gül-, eğlen-
42	entrer	içeri gir-,	92	souvenir	hatırla-, anımsa-
43	retenir	tut-, alıkoy-	93	tirer	çek-, çıkar-
44	écrire	yaz-	94	dîner/diner	akşam yemeğ-i ye-
45	appeler	çağır-, davet et-	95	valoir	eşit ol-, denk ol-
46	tomber	düş-, yağ-	96	oublier	unut-, ihmal et-
47	reprendre	devam et-	97	rentrer	dön-, tahsil et-
48	commencer	başla-	98	pousser	it-, götür-
49	suivre	takip et-, izle-	99	occuper	tut-, işgal et-
50	montrer	göster-, öğret-	100	compter	say-, hesap et-, öde-

Almanca A1-A2 fiiller

Almanca fiiller için Goethe Enstitüsü tarafından hazırlanmış A1-A2 Sözcük listesinden (Goethe Institut Worthe List) yararlanılmıştır. A1-A2 Almanca seviyelerinde öğretilmesi/öğrenilmesi gereken sözcükler bu listelerde yer almaktadır. Herhangi bir sıklık söz konusu olmadığı için Türkçe İlk 100 fiili belirlerken sadece A1-A2 sözcük listesine olup olmadığına bakılmıştır. Burada yer alan fiiller tek tek belirlenmiş ve listelenmiştir (Goethe Institut, t.y.).

Tablo 13. Goethe Institut Worthe List'te yer alan fiiller (A1-A2) 1-150 arası

1	abfahren	ayrıl-, hareket et-
2	abgeben	ver-, teslim et-, vazgeç-
3	abholen	gidip al-, alıp getir-
4	abschließen	kilitle-, kapa-
5	anbieten	öner-, teklif et-, sun-
6	ändern	değiştir-
7	anfangen	başla-
8	anklicken	tıkla-
9	ankommen	var-, gel-
10	ankreuzen	işaretle-, çarpı koy-
11	anmachen	aç-, hazırla-
12	anmelden	beyan et-, kayıt ol-
13	anrufen	telefon et-, ara-
14	ansehen	bak-, seyret-
15	antworten	cevapla-, cevap ver-, yanıtla-
16	arbeiten	çalış-
17	ärgern	kızdır-
18	aufhören	bit-, kes-
19	aufmachen	aç-
20	aufpassen	dikkat et-
21	aufräumen	topla-, düzelt-
22	aufstehen	kalk-
23	ausfüllen	doldur-
24	ausgeben	harca-
25	ausgehen	çık-, dışarı çık-
26	ausmachen	kapa-, söndür-
27	auspacken	paketten çıkar-
28	ausruhen	rahatla-
29	aussehen	benze-, görün-
30	aussprechen	ifade et-, söyle-
31	aussteigen	in-, ayrıl-
32	austragen	teslim et-, dağıt-
33	backen	pişir-, kızart-
34	baden	yıkan-, banyo yap-
35	basteln	kendi yap-
36	bauen	kur-, inşa et-
37	beantworten	cevapla-, yanıtla-
38	bedanken	teşekkür et-
39	bedeuten	anlamına gel-, ifade et-
40	beeilen	acele et-
41	beenden	bitir-, son ver-, kapat-
42	beginnen	başla-
43	begründen	kur-, kanıt göster-, savun-
44	bekommen	teslim al-, al-
45	benutzen	kullan-, faydalan-
46	beraten	öğüt ver-, görüş-
47	berichten	bildir-
48	beschreiben	tasvir et-, çiz-, tarif et-
49	beschweren	ağırlaştır-
50	besichtigen	gez-, ziyaret et-, incele-
51	bestätigen	onayla-, teyit et-
52	bestehen	başar-, geç-
76	einpacken	paketle-, sar-
77	einsteigen	bin-
78	eintragen	yaz-, kaydet-
79	einverstanden	kabul et-
80	einziehen	taşın-
81	empfehlen	tavsiye et-
82	enden	bit-, sona er-
83	entschuldigen	affet-, mazur gör-
84	erinnern	hatırla-, hatırlat-
85	erkälten	kendini üşüt-
86	erklären	açıkla-, bildir-, beyan et-
87	erlauben	izin ver-
88	erreichen	ulaş-, yetiş-
89	erzählen	anlat-, söyle-
90	essen	ye-
91	fahren	sür-, hareket et-
92	fallen	düş-, yağ-
93	fehlen	eksik ol-, yok ol-
94	feiern	kutla-
95	fernsehen	televizyon seyret-
96	finden	bul-
97	fit sein	formda ol-
98	fliegen	uç-
99	fotografieren	fotoğraf çek-
100	fragen	sor-
101	freuen	sevin-
102	frühstücken	kahvaltı et-
103	fühlen	hisset-
104	geben	ver-
105	geboren	doğ-
106	gefallen	hoşuna git-
107	gehen	git-, yürü-, ayrıl-
108	gehören	ait ol-
109	gewinnen	kazan-, elde et-
110	glauben	inan-, san-
111	gratulieren	kutla-, tebrik et-
112	grillen	ızgara yap-
113	haben	sahip ol-
114	halten	tut-, koru-, muhafaza et-
115	hängen	as-, asılı dur-
116	heiraten	evlen-
117	heißen	adı ol-, anlamına gel-
118	helfen	yardım et-, yardımcı ol-
119	herstellen	yap-, üret-, kur-
120	herunterladen	indir-
121	hoffen	um-, ümit et-
122	holen	gidip al-, çağır-
123	hören	duy-, dinle-
124	husten	öksür-
125	informieren	bilgilendir-
126	interessieren	ilginedir-, ilgi duy-
127	joggen	jogging yap-

53	bestellen	ısmarla-, sipariş et-	128	kaufen	satın al-
54	besuchen	ziyaret et-	129	kennen	bil-, tanı-
55	bewerben	başvur-	130	kennenlernen	tanı-, tanış-
56	bezahlen	öde-	131	klappen	yolunda git-
57	bitten	rica et-, izin iste-	132	kochen	piş-, pişir-
58	bleiben	kal-, dur-	133	kommen	gel-, var-, ulaş-
59	braten	kızart-, ızgara yap-	134	kontrollieren	kontrol et-, denetle-
60	brauchen	gerek-, lazım ol-	135	kosten	değerin de ol-, tut-
61	bringen	getir-, götür-	136	können	ebil-
62	buchen	rezervasyon ysptr-, yer ayırt-	137	kriegen	al-, yakala-, ele geçir-
63	buchstabieren	kodla-	138	kümmern	ilgilen-, ilgi duy-
64	chatten	sohbet et-	139	kündigen	fesh et-, iptal et-
65	danken	teşekkür et-	140	lachen	gül-
66	dauern	sür-, devam et-	141	lassen	bırak-
67	denken	düşün-	142	laufen	koş-, yürü-
68	diskutieren	tartış-	143	leben	yaşa-
69	drucken	bas-, yayımla-	144	legen	koy-
70	drücken	bas-, sık-	145	leihen	ödünç ver-
71	duschen	duş al-/ duş yap-	146	lernen	öğren-
72	dürfen	izinli ol-, mezun ol-	147	lesen	oku-
73	einkaufen	alışveriş yap-	148	lieben	sev-, âşık ol-
74	einkaufen	alışveriş yap-	149	liefern	teslim et-
75	einladen	çağır-, davet et-	150	liegen	yat-, uzan-

Tablo 14. Goethe Institut Worthe List'te yer alan fiiller (A1-A2) 151-294 arası

151	lügen	yalan söyle-	223	surfen	sörf yap-
152	machen	yap-	224	tanzten	dans et-, oyna-
153	malen	boya-	225	tauschen	değiş-, değiştir-
154	meinen	düşün-, san-	226	teilnehmen	katıl-
155	merken	fark et-	227	telefonieren	telefon et-
156	mieten	kirala-, tut-	228	tragen	taşı-, giy-
157	mitbringen	birlikte getir-, sahip ol-	229	trainieren	antrenman yap-
158	mitkommen	birlikte git-	230	träumen	rüya gör-
159	mitmachen	katıl-	231	treffen	rastla-, buluş-, karşılaş-
160	mitnehmen	yanına al-, beraberinde götür-	232	trinken	iç-
161	möchten	iste-	233	tun	yap-, et-
162	mögen	hoşlan-, beğen-	234	umsteigen	aktarma yap-
163	müssen	zorunda ol-, gerek-	235	umziehen	taşın-
164	nehmen	al-	236	unterhalten	eğlendir-
165	nennen	isim ver-	237	unternehmen	yap-, giriş-, teşebbüs et-
166	notieren	not et-	238	unterschreiben	imzala-
167	organisieren	organize et-, düzenle-	239	untersuchen	araştır-, incele-
168	öffnen	aç-	240	unterwegs sein	hareket halinde ol-
169	packen	paketle-, sar-	241	üben	pratik yap-
170	parken	park et-	242	übernachten	gecele-, geceyi geçir-
171	passen	uy-, uygun ol-	243	übersetzen	tercüme et-, çevir-
172	passieren	ol-, vuku bul-, geç-	244	überweisen	havale et-, sevk et-
173	planen	planla-	245	verabreden	buluş-, kararlaştır-
174	probieren	dene-, tadına bak-	246	verbieten	yasakla-
175	prüfen	sına-, test et-	247	verdienen	kazan-, layık ol-, hak et-
176	putzen	temizle-, parlat-	248	vereinbaren	kabul et-, anlaş-
177	raten	öğüt ver-, tavsiye et-	249	vergessen	unut-

178	rauchen	sigara iç-	250	vergleichen	karşılaştır-
179	rechnen	hesapla-	251	verkaufen	sat-
180	recht haben	haklı ol-	252	verletzen	yarala-
181	reden	konuş, söyle-	253	verlieben	âşık ol-
182	regnen	yağ- (yağmur)	254	verlieren	kaybet-
183	reisen	seyahat et-	255	vermieten	kiraya ver-, kirala-
184	reiten	sür-, ata bin-	256	verpassen	kaçır-
185	renovieren	yenileştir-, onar-	257	verreisen	seyahate çık-
186	reparieren	onar-, tamir et-	258	verschieben	ertele-
187	reservieren	rezerve et-, ayır-	259	verstehen	anla-
188	riechen	kok-, kokla-	260	versuchen	dene-, tecrübe et-
189	rufen	çağır-, bağır-, seslen-	261	vorbereiten	hazırla-, hazırlan-
190	sagen	de-, söyle-	262	vorstellen	tanıt-
191	sammeln	topla-, biriktir-	263	wählen	seç-, tercih et-
192	schaffen	yarat-	264	wandern	yürüyüş yap-, gez-
193	scheinen	görün-, gözükle-	265	warten	bekle-
194	schenken	hediye et-, bağışla-	266	waschen	yıkla-
195	schicken	gönder-, yolla-	267	wechseln	değiştir-
196	schimpfen	kız-, azarla-	268	wecken	uyandır-, canlandır-
197	schlafen	uyu-	269	wegbringen	alıp götür-, çıkar-
198	schließen	kapat-	270	wegfahren	uzaklaş-
199	schmecken	tat-	271	weggehen	çekip git-
200	schneiden	kes-	272	weglaufen	kaç-, koşarak uzaklaş-
201	schneien	kar yağ-	273	wegmachen	götür-, ortadan kaldır-
202	schreiben	yaz-	274	wegnehmen	alıp götür-, zorla al-
203	schwimmen	yüz-	275	wegwerfen	at-, çöpe at-
204	sehen	gör-, bak-	276	weh tun	ağrı-, acı-
205	sein	ol-	277	weinen	ağla-
206	setzen	koy-, ayarla-	278	werden	ol-, oluş-
207	singen	şarkı söyle-	279	wiederholen	tekrar et-, tekrarla-
208	sitzen	otur-	280	wissen	bil-
209	sollen	-meli, -malı	281	wohnen	otur-, ikamet et-
210	sparen	tasarruf et-, biriktir-	282	wollen	iste-
211	spazieren	gez-, dolaş-	283	wünschen	dile-
212	speichern	depola-, kaydet-	284	zahlen	öde-
213	spielen	oyna-, çal-	285	zeichnen	çiz-, karala-, imza at-
214	sprechen	konuş-	286	zeigen	göster-
215	stattfinden	ol-, meydana gel-	287	ziehen	çek-, çıkar-
216	stehen	ayakta dur-, bulun-	288	zuhören	dinle-
217	stellen	koy-, yerleştir-	289	zumachen	kapa-, tıka-
218	sterben	öl-	290	zurückfahren	dön-, geri git-
219	stören	rahatsız et-	291	zurückgeben	geri ver-, iade et-
220	streiten	kavga et-	292	zurückgehen	geri git-, dön-
221	studieren	öğrenim gör-, ders çalış-	293	zurückkommen	geri gel-, dön-
222	suchen	ara-	294	zurücklaufen	dön-

3.3. İLK 100 FİİL LİSTELERİ VE TÜRKÇE İLK 100 FİİL

Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitapları, Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitapları (Gazi Üniversitesi TÖMER), Yedi İklim Türkçe A1-A2 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki fiiller incelenmiştir. Her kitap setinde ayrı ayrı fiil sıklığı çalışması yapılmış daha sonra bu setlerdeki fiil sıklıkları birleştirilmiş ve genel bir sonuca varılmıştır.

Tablo 15. Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-101 arası)

YENİ HİTİT 1 DERS VE ÇALIŞMA KİTABI SIKLIK LİSTESİ					
1	yap-/gerçekleştir-	294	52	alışveriş yap-	24
2	git-	263	53	bit-/tüken-	24
3	iste-	217	54	buluş-	24
4	meydana gel-/ol-/oluş-	205	55	dön-	24
5	tamamla-	194	56	geç kal-	24
6	gel-/ulaş-/var-	168	57	anla-	23
7	al-	158	58	hoşlan-	23
8	çık-	144	59	kullan-	23
9	oku-	131	60	ders çalış-	22
10	dinle-	97	61	bitir-/tüket-	21
11	başla-	94	62	giy-	21
12	de-	91	63	sür-	21
13	işaretle-	90	64	karar ver-	20
14	ara-	86	65	seyret-	20
15	sev-	85	66	gez-	19
16	ye-	85	67	beğen-	18
17	çalış-	80	68	evlen-	18
18	yaz-	76	69	uyan-	18
19	söyle-	67	70	bulun-	17
20	bil-	65	71	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	17
21	yerleştir-	64	72	yağ-	17
22	anlat-	60	73	buyur-	16
23	eşle-	60	74	görüş-	16
24	yaşa-	58	75	kur-	16
25	cevapla-yanıtla-/yanıt ver-	55	76	sıkıl-	16
26	konuş-	55	77	ayrıl-	15
27	gir-	54	78	hazırla-	15
28	geç-	53	79	mezun ol-	15
29	iç-	50	80	sırala-	15
30	bak-	47	81	yürü-	15
31	gör-	47	82	eğlen-	14
32	uyu-	44	83	tanış-	14
33	ver-	44	84	yardım et-	14

34	bul-	43	85	yüz-	14
35	gerek-	43	86	duy-	13
36	bekle-	41	87	kapat-	13
37	otur-	38	88	kaybet-/yitir-	13
38	kal-	37	89	kazan-	13
39	unut-	37	90	kork-	13
40	sor-	36	91	özle-	13
41	bin-	35	92	devam et-	12
42	düşün-	34	93	dinlen-	12
43	katıl-	32	94	getir-	12
44	oyna-	32	95	hazırlan-	12
45	öğren-	31	96	hisset-	12
46	çal-	30	97	kutla-/tebrik et-	12
47	kalk-	30	98	sağla-	12
48	izle-/takip et-	28	99	sohbet et-	12
49	koy-	28	100	telefon et-	12
50	aç-	25	101	yıka-	12
51	tercih et-	25			

Yeni Hitit 1 ders ve çalışma kitaplarından yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede toplamda 114 adet fiil yer almaktadır. Bu fiillerden 41 tanesi basit fiil, 54 tanesi türemiş fiil ve 19 tanesi birleşik fiildir. Yeni Hitit 1 ders kitabında 3738 fiil yer almaktadır. Bu fiillerden 547 tanesi benzersiz yani farklı fiillerdir. 547 fiilin 188 tanesi birleşik fiildir. Yeni Hitit 1 çalışma kitabında 2393 fiil yer almaktadır. Bu fiillerden 369 tanesi farklı fiillerdir. 369 adet fiilin 110 tanesi birleşik fiildir. Yeni Hitit 1 ders ve çalışma kitaplarında 648 tane farklı fiil yer almakta ve bunların 231 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 16. Yabancılar İçin Türkçe A1 Ders Kitabındaki (Gazi Üniversitesi TÖMER) Fiil Sıklığı (1-115 arası)

YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE A1 DERS KİTABI (GAZİ TÖMER) SIKLIK LİSTESİ					
1	iste-	82	59	bekle-	7
2	git-	69	60	bil-	7
3	yaz-	57	61	bul-	7
4	al-	55	62	buluş-	7
5	gel-, ulaş	52	63	tarif et-	7
6	cevapla-	51	64	gecik-, geç kal-	7
7	yap-	37	65	kutla-, tebrik et-	7
8	dön-	34	66	at-	6
9	oku-	33	67	izle-	6
10	eşleştir-	26	68	kalk-	6
11	kullan-	26	69	sor-	6
12	tamamla-	26	70	tuşla-	6
13	ol-	22	71	yardımcı ol-	6

14	ye-	20
15	işaretle-	19
16	söyle-	19
17	buyur-	18
18	bak	17
19	de-	17
20	dinle-	17
21	doldur-	17
22	gir-	17
23	yaşa-	17
24	anlat-	16
25	incele-	16
26	ver-	16
27	çık-	15
28	kal-	15
29	teşekkür et-	14
30	yürü-	14
31	konuş-	13
32	dile- /rica et-	13
33	bin-	12
34	canlandır-	12
35	geç-	12
36	iç-	12
37	sev-	12
38	unut-	12
39	başla-	11
40	hazırla-	11
41	gör-	10
42	kaydet-	10
43	otur-	10
44	ağrı-	9
45	ara-	9
46	bit-	9
47	görüş-	9
48	öde-	9
49	aç-	8
50	doğ-	8
51	getir-	8
52	gül-	8
53	iletişim kur-	8
54	kur-	8
55	oluştur-	8
56	seç-	8
57	yararlan-	8
58	yardım et-	8

72	yerleştir-	6
73	alışveriş yap-	5
74	beğen-	5
75	dolaş-	5
76	dur-	5
77	fotoğraf çek-	5
78	göster-	5
79	hoşlan-	5
80	ilerle-	5
81	in-	5
82	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	5
83	sohbet et-	5
84	uyan-	5
85	anla-	4
86	devam et-	4
87	gez-	4
88	giy-	4
89	koy-	4
90	merak et-	4
91	özür dile-	4
92	sakla-	4
93	sigara iç-	4
94	sür-	4
95	araba kullan-	3
96	ayrıl-	3
97	bas-	3
98	bayıl-	3
99	bırak-	3
100	çal-	3
101	çalış-	3
102	dökül-	3
103	duy-	3
104	eğlen-	3
105	gönder-	3
106	hapşır-	3
107	park et-	3
108	sat-	3
109	seyret-	3
110	sırala-	3
111	tanıt-	3
112	tıkla-	3
113	tut-	3
114	uyu-	3
115	yıka-	3

Yabancılar için Türkçe A1 ders kitabından (Gazi TÖMER) yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 120 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 50 tanesi basit fiil, 49 tanesi türemiş ve 21 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 17. Yabancılar İçin Türkçe A2 Ders Kitabındaki (Gazi Üniversitesi TÖMER) Fiil Sıklığı (1-106 arası)

YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE A2 DERS KİTABI (GAZİ TÖMER) SIKLIK LİSTESİ					
1	git-	87	54	konuş-	8
2	iste-	71	55	kullanıl-	8
3	ol-, meydana gel-, oluş-	69	56	beğen-	7
4	al-	58	57	buluş-	7
5	yap-	57	58	dikkat et-	7
6	cevapla-, yanıtla-	49	59	gönder-	7
7	oku-	40	60	hazırla-	7
8	gel-, ulaş	36	61	karar ver-	7
9	öğren-	33	62	yardım et-	7
10	başla-	32	63	aç-	6
11	ver-	31	64	at-	6
12	yaz-	28	65	bit-	6
13	eşleştir-	27	66	çek-	6
14	yaşa-	26	67	duy-	6
15	işaretle-	24	68	giy	6
16	anlat-	22	69	göster-	6
17	bil-	21	70	hoşlan-	6
18	çık-	20	71	ilgilen-	6
19	gör-	20	72	izle-	6
20	de-	19	73	katıl-	6
21	doldur-	18	74	oyna-	6
22	kullan-	18	75	sor-	6
23	seç-	18	76	tut-	6
24	bak-	16	77	yapıl-	6
25	sev	16	78	bitir-, tüket-	6
26	ye-	16	79	çıkart-	5
27	dur-	15	80	devam et-	5
28	kal-	15	81	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	5
29	tamamla-	15	82	merak et-	5
30	çalış-	13	83	tercih et-	5
31	sür-	13	84	yardımcı ol-	5
32	kazan-	12	85	dile-, rica et-	5
33	söyle-	12	86	ayrıl-	4
34	ara-	11	87	buyur-	4
35	bul	11	88	doğ-	4
36	dinle-	11	89	dön-	4
37	iç-	11	90	etkile-	4
38	keşfet-	10	91	evlen-	4
39	oluştur-	10	92	geçir-	4

40	otur-	10	93	inan-	4
41	teşekkür et-	10	94	kabul et-	4
42	bekle-	9	95	karşılaş-	4
43	geç-	9	96	kaybet-	4
44	gez-	9	97	kork-	4
45	gir-	9	98	mutlu et-	4
46	hisset-	9	99	sırala-	4
47	kur-	9	100	şaşır-	4
48	paylaş-	9	101	tak-	4
49	sevin-	9	102	tanış-	4
50	yararlan-	9	103	tekrar et-	4
51	bin-	8	104	topla-	4
52	düşün-	8	105	üye ol-	4
53	incele-	8	106	yağ-	4

Yabancılar İçin Türkçe A2 ders kitabından (Gazi TÖMER) yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 113 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 39 tanesi basit fiil, 54 tanesi türemiş ve 20 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 18. Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitaplarındaki (Gazi Üniversitesi TÖMER) Fiil Sıklığı (1-101 arası)

YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE A1-A2 DERS KİTAPLARI (GAZİ TÖMER) SIKLIK LİSTESİ					
1	git-	156	52	çalış-	16
2	iste-	153	53	bit-	15
3	al-	113	54	canlandır-	15
4	cevapla-	100	55	yardım et-	15
5	yap-	94	56	aç-	14
6	ol-, meydana gel-, oluş-	92	57	buluş-	14
7	gel-, ulaş	88	58	gez-	13
8	yaz-	85	59	hoşa git-/hoşlan-	13
9	oku-	73	60	at-	12
10	eşleştir-	53	61	beğen-	12
11	ver-	47	62	doğ-	12
12	kullan-	44	63	görüş-	12
13	başla-	43	64	izle-	12
14	işaretle-	43	65	kazan-	12
15	yaşa-	43	66	sor-	12
16	tamamla-	41	67	unut-	12
17	anlat-	38	68	getir-	11
18	dön-	38	69	göster-	11
19	de-	36	70	öde-	11
20	ye-	36	71	yardımcı ol-	11
21	çık-	35	72	ağrı-	10
22	doldur-	35	73	giy-	10
23	öğren-	34	74	gönder-	10
24	bak-	33	75	hisset-	10

25	söyle-	31	76	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	10
26	gör-	30	77	kaydet-	10
27	kal-	30	78	keşfet-	10
28	bil-	28	79	kutla-, tebrik et-	10
29	dinle-	28	80	devam et-	9
30	sev-	28	81	duy-	9
31	gir-	26	82	gül-	9
32	seç-	26	83	kullanıl-	9
33	incele-	24	84	merak et-	9
34	teşekkür et-	24	85	paylaş-	9
35	iç-	23	86	sevin-	9
36	buyur-	22	87	tut-	9
37	geç-	21	88	çek-	8
38	konuş-	21	89	dikkat et-	8
39	ara-	20	90	düşün-	8
40	bin-	20	91	iletişim kur-	8
41	dur-	20	92	oyna-	8
42	otur-	20	93	yerleştir-	8
43	bul-	18	94	ayrıl-	7
44	dile-, rica et-	18	95	gecik-, geç kal-	7
45	hazırla-	18	96	karar ver-	7
46	oluştur-	18	97	koy-	7
47	kur-	17	98	sırala-	7
48	sür-	17	99	sohbet et-	7
49	yararlan-	17	100	tarif et-	7
50	yürü-	17	101	yapıl-	7
51	bekle-	16			

Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 ders kitaplarından (Gazi TÖMER) yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 109 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 44 tanesi basit fiil, 45 tanesi türemiş ve 20 tanesi birleşik fiildir. Gazi A1 ders kitabında 1548 fiil yer almaktadır. Bu fiillerden 264 tanesi farklı fiillerdir. 264 fiilin 66 tanesi birleşik fiildir. Gazi A2 ders kitabında 1770 fiil bulunmaktadır ve bunların 346 tanesi farklı fiildir. 346 fiilin 78 tanesi birleşik fiildir. Gazi A1-A2 ders kitaplarında toplamda 436 adet farklı fiil yer almaktadır. Bu fiillerden 141 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 19. Yedi İklim Türkçe A1 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-113 arası)

YEDİ İKLİM A1 DERS VE ÇALIŞMA KİTAPLARI SIKLIK LİSTESİ					
1	git-	197	58	aç-	10
2	oku-	148	59	dur-	10
3	yap-	127	60	görüş-	10
4	tamamla-	122	61	hareket et-	10
5	yaz-	118	62	sat-	10
6	iste-	100	63	sevin-	10
7	gel-/ulaş-/var-	96	64	sür-	10
8	ol-	78	65	tercih et-	10
9	cevapla-	72	66	uyan-	10
10	sev-	71	67	yorul-	10
11	al-	57	68	ağla-	9
12	çık-	50	69	bit-	9
13	otur-	47	70	devam et-	9
14	konuş-	45	71	getir-	9
15	dinle-	41	72	affet-	8
16	eşleştir-	40	73	fotoğraf çek-	8
17	kullan-	38	74	gez-	8
18	anlat-	36	75	öde-	8
19	bekle-	36	76	sohbet et-	8
20	incele-	35	77	tanı-	8
21	ye-	34	78	tanıt-	8
22	geç-	33	79	telefon et- (veya aç-)	8
23	anla-	30	80	unut-	8
24	de-	30	81	yağ-	8
25	başla-	28	82	yüz-	8
26	yürü-	28	83	değerlendir-	7
27	gir-	26	84	gül	7
28	ver-	26	85	izle-/takip et-	7
29	buyur-	25	86	koy-	7
30	işaretle-	25	87	pişir-	7
31	oyna-	25	88	tut-	7
32	söyle-	25	89	beğen-	6
33	çalış-	22	90	dolaş-	6
34	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	22	91	eğlen-	6
35	kalk-	22	92	evlen-	6
36	dön-	21	93	katıl-	6
37	bin-	20	94	kazan-	6
38	bul-	20	95	koş-	6
39	yaşa-	20	96	sırala-	6
40	iç-	19	97	vakit geçir-	6
41	kur-	19	98	yat-	6
42	kal-	17	99	yerleştir-	6
43	bak-	16	100	art-	5
44	gör-	16	101	at-	5
45	seyret-	16	102	boya-	5

46	öğren-	15	103	canlandır-	5
47	götür-	14	104	doğ-/dünyaya gel-	5
48	ağrı-	13	105	duy-	5
49	bil-	13	106	el öp-	5
50	cevap ver-	13	107	haberleş-	5
51	doldur-	13	108	in-	5
52	giy-	13	109	merak et-	5
53	hazırla-	12	110	sula-	5
54	seç-	12	111	taşı-	5
55	sor-	12	112	yardım et-	5
56	ara-	11	113	yıka-	5
57	uyu-	11			

Yedi İklim Türkçe A1 ders ve çalışma kitaplarından yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 118 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 53 tanesi basit fiil, 48 tanesi türemiş ve 17 tanesi birleşik fiildir. Yedi İklim Türkçe A1 ders kitabında 2088 fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 308 tanesi farklı fiildir ve 308 fiilin 89 tanesi birleşik fiildir. Yedi İklim Türkçe A1 çalışma kitabında 1050 fiil bulunmaktadır. Bunlardan 239 tanesi farklı fiildir ve 59 tanesi birleşik fiildir. Yedi İklim A2 ders kitabında 2954 fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 499 tanesi farklı fiildir ve 154 tanesi birleşik fiildir. Yedi İklim A2 çalışma kitabında 1627 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 369 tanesi farklı fiildir ve 102 tanesi birleşik fiildir. Yedi İklim A1-A2 ders ve çalışma kitaplarında toplam 723 adet farklı fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 240 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 20. Yedi İklim Türkçe A2 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-107 arası)

YEDİ İKLİM A2 DERS VE ÇALIŞMA KİTAPLARI SIKLIK LİSTESİ					
1	git-	221	55	götür-	17
2	yap-/gerçekleştir-	173	56	kazan-	17
3	oku-	158	57	pişir-	17
4	iste-	150	58	yıka-	17
5	gel-/ulaş-/var-	131	59	doldur-	16
6	ol-	131	60	bitir-/tüket-	15
7	yaz-	131	61	cevap ver-	15
8	al-	119	62	çal-	15
9	tamamla-	93	63	dön-	15
10	de-	83	64	kork-	15
11	sev-	66	65	koy-	15
12	ye-	66	66	otur-	15
13	başla-	63	67	seslen-	15
14	cevapla-	59	68	yağ-	15
15	konuş-	58	69	yardım et-	15

16	işaretle-	57	70	beğen-	14
17	söyle-	52	71	bit-/tüken-	14
18	dinle-	48	72	gül-	14
19	anlat-	44	73	hazırla-	14
20	anla-	42	74	alışveriş yap-	13
21	gör-	40	75	bırak-	13
22	çalış-	39	76	ders çalış-	13
23	bil-	38	77	devam et-	13
24	gir-	37	78	karar ver-	13
25	ver-	35	79	yat-	13
26	kal-	33	80	bulun-	12
27	iç-	32	81	katıl-	12
28	bak-	30	82	yüz-	12
29	kullan-	30	83	bin-	11
30	kur-	27	84	kapat-	11
31	bekle-	26	85	seç-	11
32	çık-	26	86	sür-	11
33	sor-	26	87	tanı-	11
34	eşleştir-	25	88	ara-	10
35	incele-	24	89	gecik-/geç kal-	10
36	oyna-	24	90	kirlen-	10
37	öğren-	24	91	seyret-	10
38	aç-	23	92	yerleştir-	10
39	kalk-	23	93	yorul-	10
40	bul-	22	94	değerlendir-	9
41	buyur-	22	95	dokun-	9
42	giy-	21	96	dur-	9
43	izle-/takip et-	21	97	duy-	9
44	doğ-/dünyaya gel-	20	98	fırçala-	9
45	geç-	20	99	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	9
46	koş-	20	100	affet-	8
47	yaşa-	20	101	art-	8
48	düşün-	19	102	bir araya gel-/buluş-	8
49	getir-	19	103	ekle-/ilave et-	8
50	unut-	19	104	hazırlan-	8
51	yürü-	19	105	merak et-	8
52	hoşlan-	18	106	tut-	8
53	tercih et-	18	107	uğra-	8
54	uyu-	18			

Yedi İklim Türkçe A2 ders ve çalışma kitaplarından yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 118 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 48 tanesi basit fiil, 53 tanesi türemiş ve 17 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 21. Yedi İklim Türkçe A1-A2 Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Fiil Sıklığı (1-100 arası)

YEDİ İKLİM DİL SETİ A1-A2 SIKLIK LİSTESİ					
1	git-	418	51	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	31
2	oku-	306	52	doldur-	29
3	yap-/gerçekleştir-	300	53	uyu-	29
4	iste-	250	54	cevap ver-	28
5	yaz-	249	55	getir-	28
6	gel-/ulaş-/var-	227	56	izle-/takip et-	28
7	tamamla-	215	57	tercih et-	28
8	ol-	209	58	unut-	27
9	al-	176	59	hazırla-	26
10	sev-	137	60	koş-	26
11	cevapla-	131	61	seyret-	26
12	yap-	127	62	doğ-/dünyaya gel-	25
13	de-	113	63	pişir-	24
14	konuş-	103	64	bit-/tüken-	23
15	ye-	100	65	kazan-	23
16	başla-	91	66	seç-	23
17	dinle-	89	67	yağ-	23
18	işaretle-	82	68	devam et-	22
19	anlat-	80	69	düşün-	22
20	söyle-	77	70	hoşa git-/hoşlan-	22
21	çık-	76	71	koy-	22
22	anla-	72	72	yıka-	22
23	kullan-	68	73	ara-	21
24	eşleştir-	65	74	gül	21
25	gir-	63	75	sür-	21
26	bekle-	62	76	beğen-	20
27	otur-	62	77	yardım et-	20
28	çalış-	61	78	yorul-	20
29	ver-	61	79	yüz-	20
30	incele-	59	80	çal-	19
31	gör-	56	81	dur-	19
32	geç-	53	82	tanı-	19
33	bil-	51	83	yat-	19
34	iç-	51	84	bitir-/tüket-	18
35	kal-	50	85	katıl-	18
36	oyna-	49	86	ağrı-	17
37	buyur-	47	87	kork-	17
38	yürü-	47	88	affet-	16
39	bak-	46	89	değerlendir-	16
40	kur-	46	90	ders çalış-	16
41	kalk-	45	91	hareket et-	16
42	bul-	42	92	sevin-	16
43	yaşa-	40	93	uyan-	16
44	öğren-	39	94	yerleştir-	16

45	sor-	38	95	karar ver-	15
46	dön-	36	96	öde-	15
47	giy-	34	97	seslen-	15
48	aç-	33	98	sohbet et-	15
49	bin-	31	99	tanıt-	15
50	götür-	31	100	tut-	15

Yedi İklim Türkçe A1-A2 ders ve çalışma kitaplarından yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 109 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 48 tanesi basit fiil, 46 tanesi türemiş ve 15 tanesi birleşik fiildir.

Tablo 22. İncelenen Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Setlerinin Ortak Fiil Sıklığı (1-101 arası)

A1-A2 GENEL SIKLIK LİSTESİ					
1	git-	837	52	aç-	72
2	yap-	816	53	izle-/takip et-	68
3	iste-	620	54	giy	65
4	oku-	510	55	düşün-	64
5	ol-, oluş-, meydana gel-	506	56	bit-/tüken-	62
6	gel-/ulaş-/var-	489	57	eşle-	60
7	tamamla-	450	58	hazırla-	59
8	al	447	59	seç-	59
9	yaz-	410	60	sür-	59
10	cevapla-yanıtla-/yanıt ver-	286	61	hoşa git-/hoşlan-	58
11	çık-	255	62	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	58
12	sev-	250	63	tercih et-	58
13	de-	240	64	koy-	57
14	başla-	228	65	götür-	56
15	ye-	221	66	katıl-	56
16	işaretle-	215	67	gerek-	55
17	dinle-	214	68	çal-	54
18	konuş-	179	69	seyret-	52
19	anlat-	178	70	getir-	51
20	söyle-	175	71	beğen-	50
21	çalış-	157	72	dur-	50
22	ver-	152	73	yardım et-	49
23	bil-	144	74	bir araya gel-/buluş-	48
24	gir-	143	75	kazan-	48
25	yaşa-	141	76	bitir-, tüket-	46
26	kullan-	135	77	doğ-/dünyaya gel-	46
27	gör-	133	78	yağ-	46
28	ara-	127	79	gecik-, geç kal-	45
29	geç-	127	80	gez-	44
30	bak-	126	81	alışveriş yap-	43
31	iç-	124	82	devam et-	43
32	otur-	120	83	karar ver-	42
33	bekle-	119	84	görüş-	41

34	eşleştir-	118	85	ders çalış-	40
35	kal-	117	86	gül	40
36	öğren-	104	87	uyan-	40
37	bul	103	88	koş-	38
38	anla-	101	89	yıka-	38
39	dön-	98	90	pişir-	37
40	oyna-	89	91	duy-	36
41	yerleştir-	88	92	evlen-	36
42	incele-	87	93	öde-	36
43	bin-	86	94	yüz-	36
44	sor-	86	95	ağrı-	35
45	buyur-	85	96	kork-	35
46	kalk-	81	97	sırala-	35
47	kur-	79	98	tanı-	35
48	yürü-	79	99	tut-	35
49	uyu-	77	100	cevap ver-	34
50	unut-	76	101	sohbet et-	34
51	doldur-	74			

İncelenen Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi setlerinden yola çıkarak oluşturulan yukarıdaki listede 115 adet fiil bulunmaktadır. Bu fiillerden 49 tanesi basit fiil, 48 tanesi türemiş ve 18 tanesi birleşik fiildir.¹ Yukarıdaki tablolarda yer alan “eşle-” fiili sadece Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Setinde, “bir araya gel-” fiili ise sadece Yedi İklim Türkçe A1-A2 Setinde kullanılmıştır.

Üç Türkçe öğretim setinde ortak olan 275 adet fiil saptanmıştır.² En az iki öğretim setinde yer alan fiil sayısı 250’dir.³ Sadece Yeni Hitit 1 Yabancılar için Türkçe ders ve çalışma kitaplarında yer alan fiil sayısı 182’dir.⁴ Sadece Yabancılar için Türkçe A1-A2 ders kitaplarında (Gazi Üniversitesi TÖMER) yer alan fiil sayısı 66’dır.⁵ Sadece Yedi İklim Türkçe A1-A2 ders ve çalışma kitaplarında yer alan fiil sayısı 234’tür.⁶

Türkçe İlk 100 fiilin belirlenme aşamaları:

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi setlerinden yola çıkarak ilk 201 fiil listelendi (200. ve 201. fiilin puanı aynı olduğu için listede 201 fiil yer almaktadır.). İncelenen Türkçe

¹ İncelenen listelerde basit fiiller ve türemiş fiiller belirlenirken Nişanyan Sözlük, Çağdaş Türkçenin Etimolojisi “www.nisanyansozluk.com” sitesinden yararlanılmıştır.

² Üç Türkçe Öğretim setinde ortak olan 275 fiil Ek 1’de yer almaktadır.

³ En az iki öğretim setinde ortak 250 fiil Ek 2’de yer almaktadır.

⁴ Sadece Yeni Hitit 1 Yabancılar için Türkçe ders ve çalışma kitaplarındaki 182 fiil Ek 3’te yer almaktadır.

⁵ Sadece Yabancılar için Türkçe (Gazi Üniversitesi TÖMER) ders kitaplarındaki 66 fiil Ek 4’te yer almaktadır.

⁶ Sadece Yedi İklim Türkçe A1-A2 ders ve çalışma kitaplarındaki 234 fiil Ek 5’te yer almaktadır.

öğretim setlerinde yer alan fiillerden Türk Dil Kurumu Sesli Sözlükte aynı anlama sahip olan fiiller birlikte değerlendirildi.

Tablo 23. Türkçe öğretim setlerinden yola çıkılarak oluşturulmuş fiil sıklık listesi (1-201 arası)

TÜRKÇE ÖĞRETİM KİTAPLARINDAKİ FİİLLERİN SIKLIK LİSTESİ (1-201)					
1	git-	837	102	at-	33
2	yap-	816	103	teşekkür et-	33
3	iste-	620	104	yorul-	33
4	oku-	510	105	eğlen-	32
5	ol-, oluş-, meydana gel-	506	106	merak et-	32
6	gel-/ulaş-/var-	489	107	kutla-, tebrik et-	31
7	tamamla-	450	108	kapat-	30
8	al-	447	109	sevin-	30
9	yaz-	410	110	tanış-	29
10	cevapla-yanıtla-/yanıt ver-	286	111	yat-	29
11	çık-	255	112	ayrıl-	28
12	sev-	250	113	canlandır-	28
13	de-	240	114	hasta ol-/hastalan-	27
14	başla-	228	115	oluştur-	26
15	ye-	221	116	tanıt-	26
16	işaretle-	215	117	bırak-	25
17	dinle-	214	118	dile-, rica et-	25
18	konuş-	179	119	dolaş-	25
19	anlat-	178	120	sıkıl-	25
20	söyle-	175	121	dinlen-	24
21	çalış-	157	122	fotoğraf çek-	24
22	ver-	152	123	gönder-	24
23	bil-	144	124	hareket et-	24
24	gir-	143	125	hisset-	24
25	yaşa-	141	126	telefon et- (veya aç-)	24
26	kullan-	135	127	in-	23
27	gör-	133	128	kaybet-/yitir-	23
28	ara-	127	129	mezun ol-	23
29	geç-	127	130	affet-	22
30	bak-	126	131	bulun-	22
31	iç-	124	132	dikkat et-	22
32	otur-	120	133	göster-	22
33	bekle-	119	134	hazırlan-	22

34	eşleştir-	118
35	kal-	117
36	öğren-	104
37	bul-	103
38	anla-	101
39	dön-	98
40	oyna-	89
41	yerleştir-	88
42	incele-	87
43	bin-	86
44	sor-	86
45	buyur-	85
46	kalk-	81
47	kur-	79
48	yürü-	79
49	uyu-	77
50	unut-	76
51	doldur-	74
52	aç-	72
53	izle-/takip et-	68
54	giy-	65
55	düşün-	64
56	bit-/tüken-	62
57	eşle-	60
58	hazırla-	59
59	seç-	59
60	sür-	59
61	hoşa git-/hoşlan-	58
62	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	58
63	tercih et-	58
64	koy-	57
65	götür-	56
66	katıl-	56
67	gerek-	55
68	çal-	54
69	seyret-	52
70	getir-	51
71	beğen-	50
72	dur-	50
73	yardım et-	49

135	sağla-	22
136	art-	21
137	çek-	21
138	çıkart-	21
139	davet et-	21
140	yardımcı ol-	21
141	değerlendir-	20
142	sat-	20
143	çağır-	19
144	ekle-/ilave et-	19
145	faydalan-/yararlan-	19
146	ilgilen-	19
147	kız-	19
148	özle-	19
149	tartış-	19
150	etkile-	18
151	fırçala-	18
152	görün-	18
153	tanımla-/tarif et-	18
154	topla-	18
155	uğra-	18
156	çiz-	17
157	hatırla-	17
158	karşılaş-	17
159	öl-	17
160	tak-	17
161	vakit geçir-	17
162	ağla-	16
163	düş-	16
164	inan-	16
165	kaçır-	16
166	paylaş-	16
167	seslen-	16
168	ziyaret et-	16
169	beslen-	15
170	geçir-	15
171	yak-	15
172	ayır-	14
173	değiş-	14
174	dene-	14

74	bir araya gel-/buluş-	48	175	kaç-	14
75	kazan-	48	176	şaşır-	14
76	bitir-, tüket-	46	177	temizle-	14
77	doğ-/dünyaya gel-	46	178	tırman-	14
78	yağ-	46	179	yer al-	14
79	gecik-, geç kal-	45	180	açıkla-	13
80	gez-	44	181	bozul-	13
81	alışveriş yap-	43	182	çöz-	13
82	devam et-	43	183	düzenle-	13
83	karar ver-	42	184	kabul et- (veya eyle-)	13
84	görüŖ-	41	185	kullanıl-	13
85	ders çalış-	40	186	san-/zannet-	13
86	göl-	40	187	uy-	13
87	uyan-	40	188	vazgeç-	13
88	koş-	38	189	yapıl-	13
89	yıka-	38	190	yerleş-	13
90	pişir-	37	191	yola çık-	13
91	duy-	36	192	anlaş-	12
92	evlen-	36	193	bağla-	12
93	öde-	36	194	benze-	12
94	yüz-	36	195	değiŖtir-	12
95	ağrı-	35	196	iletiŖim kur-	12
96	kork-	35	197	keşfet-	12
97	sırala-	35	198	kontrol et-	12
98	tanı-	35	199	mutlu ol-/mutluluk duy-	12
99	tut-	35	200	üz-	12
100	cevap ver-	34	201	yaptır-	12
101	sohbet et-	34			

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kitaplarından yola çıkarak ilk 201 fiil oluşturulduktan sonra;

- 1) 1. fiil 200 puan 200. fiil 1 puan olacak şekilde birinci puanlama yapıldı.
- 2) İngilizce, Fransızca ve Almanca listelerde yer alan fiillere 10 puan verildi.
- 3) İngilizce ve Fransızca listelerde yer alan fiiller 1. fiil 100 puan 100. fiil 1 puan olacak şekilde puanlama yapıldı.
- 4) Frequency Dictionary of Turkish kitabından yola çıkılarak oluşturulan listede 1-100 arasında yer alan fiillere 10 puan, 101-200 arasında yer alan fiillere 5 puan verildi.

5) Çalışmamızın “Sıklık çalışmaları” bölümünde yer alan diğer sıklık listelerinde yer alan fiillere de 10’ar puan verildi.

6) Her fiil için çıkan toplam puanlar doğrultusunda yeni bir liste listelendi.

Tablo 24. Puan Sıralamasına Göre Oluşturulan Liste (1-100 arası)

PUAN SIRALAMASINA GÖRE İLK 201 FİİL (1-100)							
1	git-	837	1127	51	öğren-	104	228
2	yap-	816	1112	52	görün-	18	227
3	iste-	620	896	53	dur-	50	222
4	ol-, oluş-, meydana gel-	506	806	54	bit-/tüken-	62	216
5	gel-/ulaş-/var-	489	768	55	kur-	79	215
6	al-	447	726	56	götür-	56	213
7	oku-	510	694	57	bırak-	25	212
8	yaz-	410	641	58	yürü-	79	208
9	de-	240	534	59	ayrıl-	28	205
10	tamamla-	450	498	60	çağır-	19	198
11	söyle-	175	469	61	bulun-	22	192
12	başla-	228	449	62	getir-	51	191
13	bil-	144	432	63	hoşa git-/hoşlan-	58	181
14	konuş-	179	430	64	devam et-	43	179
15	ver-	152	421	65	bin-	86	178
16	gör-	133	417	66	seyret-	52	178
17	cevapla-yanıtla-/cevap ver- /yanıt ver-	286	410	67	iç-	124	174
18	çık-	255	408	68	bitir-, tüket-	46	173
19	bak-	126	374	69	sür-	59	171
20	bul-	103	372	70	yüz-	36	170
21	sev-	250	370	71	at-	33	167
22	yaşa-	141	369	72	koş-	38	166
23	ara-	127	359	73	hareket et-	24	163
24	anlat-	178	349	74	değiş-	14	160
25	sor-	86	336	75	san-/zannet-	13	160
26	çalış-	157	334	76	dile-, rica et-	25	157
27	düşün-	64	331	77	unut-	76	156
28	dinle-	214	327	78	öl-	17	156
29	gerek-	55	316	79	hisset-	24	154
30	ye-	221	312	80	kalk-	81	151
31	bekle-	119	304	81	çal-	54	151
32	koy-	57	304	82	yardım et-	49	150
33	kullan-	135	301	83	cevap ver-	34	148
34	kal-	117	300	84	bir araya gel-/buluş-	48	147
35	geç-	127	299	85	benze-	12	145

36	anla-	101	286	86	buyur-	85	140
37	tanı-	35	280	87	öde-	36	136
38	otur-	120	276	88	telefon et- (veya aç-)	24	132
39	yerleştir-	88	275	89	yağ-	46	131
40	gir-	143	272	90	tanış-	29	128
41	aç-	72	266	91	değiştir-	12	128
42	beğen-	50	266	92	ders çalış-	40	125
43	oyna-	89	263	93	in-	23	125
44	tut-	35	262	94	uğra-	18	125
45	duy-	36	257	95	çıkart-	21	122
46	dön-	98	253	96	yardımcı ol-	21	122
47	göster-	22	240	97	dene-	14	122
48	işaretle-	215	235	98	gül-	40	120
49	inan-	16	235	99	çek-	21	119
50	izle-/takip et-	68	234	100	eşleştir-	118	118

Tablo 25. Puan sıralamasına göre oluşturulan liste (101-201)

PUAN SIRALAMASINA GÖRE İLK 201 FİİL (101-201)							
101	gönder-	24	117	152	kork-	35	50
102	karşılaş-	17	116	153	sevin-	30	50
103	incele-	87	112	154	canlandır-	28	48
104	düş-	16	112	155	tanıt-	26	46
105	sağla-	22	110	156	gecik-, geç kal-	45	45
106	art-	21	110	157	uyan-	40	45
107	uyu-	77	107	158	sat-	20	45
108	davet et-	21	107	159	fotoğraf çek-	24	44
109	doğ-/dünyaya gel-	46	106	160	faydalan-/yararlan-	19	44
110	hatırla-	17	102	161	mezun ol-	23	43
111	kaybet-/yitir-	23	101	162	tanımla-/tarif et-	18	43
112	giy-	65	100	163	düzenle-	13	43
113	hazırla-	59	99	164	kullanıl-	13	43
114	kabul et- (veya eyle-)	13	97	165	karar ver-	42	42
115	kapat-	30	96	166	affet-	22	42
116	teşekkür et-	33	95	167	dikkat et-	22	42
117	doldur-	74	94	168	çiz-	17	42
118	seç-	59	89	169	tartış-	19	39
119	kazan-	48	88	170	uy-	13	38
120	dolaş-	25	88	171	bağla-	12	37
121	katıl-	56	86	172	kaçır-	16	36
122	kahvaltı et-/kahvaltı yap-	58	78	173	seslen-	16	36
123	tercih et-	58	78	174	paylaş-	16	34
124	ekle-/ilave et-	19	77	175	temizle-	14	34

125	oluştur-	26	76	176	yorul-	33	33
126	açıkla-	13	75	177	vazgeç-	13	33
127	yat-	29	74	178	merak et-	32	32
128	ilgilen-	19	74	179	tak-	17	32
129	yola çık-	13	73	180	anlaş-	12	32
130	gez-	44	69	181	hasta ol-/hastalan-	27	27
131	topla-	18	68	182	sıkıl-	25	25
132	kontrol et-	12	67	183	yak-	15	25
133	ayır-	14	64	184	dinlen-	24	24
134	kaç-	14	64	185	etkile-	18	23
135	alışveriş yap-	43	63	186	değerlendir-	20	20
136	sırala-	35	63	187	özle-	19	19
137	hazırlan-	22	62	188	fırçala-	18	18
138	görüş-	41	61	189	çöz-	13	18
139	evlen-	36	61	190	yerleş-	13	18
140	eşle-	60	60	191	vakit geçir-	17	17
141	kız-	19	59	192	beslen-	15	15
142	yıka-	38	58	193	şaşır-	14	14
143	pişir-	37	57	194	tırman-	14	14
144	ziyaret et-	16	57	195	yer al-	14	14
145	ağrı-	35	55	196	bozul-	13	13
146	geçir-	15	55	197	iletişim kur-	12	12
147	sohbet et-	34	54	198	keşfet-	12	12
148	yapıl-	13	53	199	mutlu ol-/mutluluk duy-	12	12
149	eğlen-	32	52	200	üz-	12	12
150	kutla-, tebrik et-	31	51	201	yaptır-	12	12
151	ağla-	16	51				

Bu listeleme yapıldıktan sonra;

- 10. sırada yer alan tamamla- fiili Fransızca ilk 100 fiil listesinde ve Frequency Dictionary of Turkish 101-200 listesinde olduğu için listeden çıkartıldı.
- Cevap ver- fiili, cevapla-/yanıtla-/yanıt ver- fiillerine eklendi.
- 48. sırada yer alan işaretle- fiili sadece Almanca A1-A2 listesinde olduğu için çıkartıldı.
- Yardım et-/yardımcı ol- fiilleri birlikte değerlendirildi.
- 86. sırada yer alan buyur- fiili sadece İngilizce ilk 100 fiil listesinde olduğu için çıkartıldı.
- 100. sırada yer alan eşleştir- fiili hiçbir listede olmadığı için listeden çıkartıldı.

- 103. sırada yer alan incele- fiili sadece Almanca A1-A2 listesinde olduğu için çıkartıldı.
- Ortaya çıkan yeni listede 100. fiil uyu- ve 101. fiil davet et- aynı puana sahip olduğu için uyu- ve davet et- fiillerinden uyu- fiili Türkçe öğretim kitaplarında daha sık yer aldığı için 100. Fiil olarak seçildi.

Türkçe ilk 100 fiil

Tablo 26. Türkçe İlk 100 Fiil

İLK 100 FİİL					
sıra	fiil	puan	sıra	fiil	puan
1	git-	1127	51	dur-	222
2	yap-	1112	52	bit-/tüken-	216
3	iste-	896	53	kur-	215
4	ol-, oluş-, meydana gel-	806	54	götür-	213
5	gel-/ulaş-/var-	768	55	bırak-	212
6	al-	726	56	yürü-	208
7	oku-	694	57	ayrıl-	205
8	yaz-	641	58	çağır-	198
9	de-	534	59	bulun-	192
10	söyle-	469	60	getir-	191
11	başla-	449	61	hoşa git-/hoşlan-	181
12	cevapla-yanıtla-/cevap ver-/yanıt ver-	444	62	devam et-	179
13	bil-	432	63	bin-	178
14	konuş-	430	64	seyret-	178
15	ver-	421	65	iç-	174
16	gör-	417	66	bitir-, tüket-	173
17	çık-	408	67	sür-	171
18	bak-	374	68	yardım et-/yardımcı ol-	171
19	bul-	372	69	yüz-	170
20	sev-	370	70	at-	167
21	yaşa-	369	71	koş-	166
22	ara-	359	72	hareket et-	163
23	anlat-	349	73	değiş-	160
24	sor-	336	74	san-/zannet-	160
25	çalış-	334	75	dile-, rica et-	157
26	düşün-	331	76	öl-	156

27	dinle-	327	77	unut-	156
28	gerek-	316	78	hisset-	154
29	ye-	312	79	çal-	151
30	bekle-	304	80	kalk-	151
31	koy-	304	81	bir araya gel-/buluş-	147
32	kullan-	301	82	benze-	145
33	kal-	300	83	öde-	136
34	geç-	299	84	telefon et- (veya aç-)	132
35	anla-	286	85	yağ-	131
36	tanı-	280	86	değiştir-	128
37	otur-	276	87	tanış-	128
38	yerleştir-	275	88	ders çalış-	125
39	gir-	272	89	in-	125
40	aç-	266	90	uğra-	125
41	beğen-	266	91	çıkart-	122
42	oyna-	263	92	dene-	122
43	tut-	262	93	gül-	120
44	duy-	257	94	çek-	119
45	dön-	253	95	gönder-	117
46	göster-	240	96	karşılaş-	116
47	inan-	235	97	düş-	112
48	izle-/takip et-	234	98	art-	110
49	öğren-	228	99	sağla-	110
50	görün-	227	100	uyu-	107

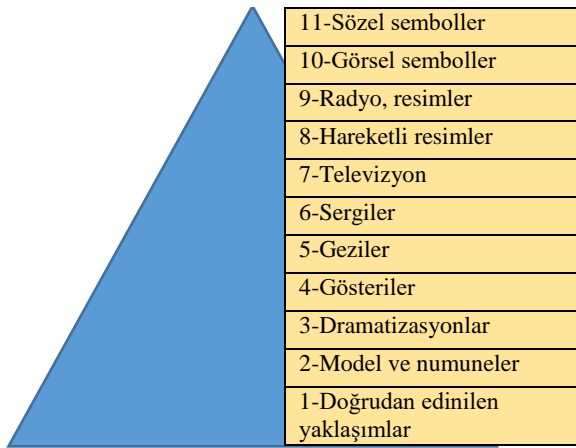
Yukarıda bahsedilen değerlendirmeler sonucunda Türkçe ilk 100 fiil listesi oluşmuştur.

4. İLK 100 FİİLİN HAREKETLİ RESİMLERLE (GIF) ÖĞRETİMİ

4.1. GÖRSEL MALZEME OLARAK HAREKETLİ RESİMLER

Dale'in "Yaşantı Konisi"ne göre öğrenme işlemine katılan duyu organları arttıkça daha iyi öğreniriz ve bu bilgiler akıllarda daha kalıcı olur. İnsanlar öğrendiklerinin; %83'ünü görme, %11'ini İşitme, %3.5'ini koklama, %1.5'ini dokunma ve %1'ini tat alma duygularıyla öğrenmektedirler.

Şekil 3. Dale'in Yaşantı Konisi

“Öğretimde kullanılan malzemeler, derslerin işlenişini doğrudan etkilemektedir. Etkin bir öğretimin sağlanabilmesi için; hedef ve kazanımlara uygun, öğrencilerin beklenti ve ihtiyaçlarına cevap verebilen, mümkün mertebe fazla duyu organına hitap eden ve öğrenciyi derste aktif kılan öğretim malzemeleri geliştirmek ve kullanmak gerekmektedir” (Tekeli, 2017, s. 30).

Görsel malzemeler Demirel'e göre cümlelerin ve kavramların anlaşılabilirliğini arttırmaktadır ve yabancı dil öğretim etkinliklerinde bir resim bir sözcük değerindedir. (2008, s. 30) Hareketli resimler (GIF); soyut durumları somutlaştıran ve öğrencinin ilgisini çekip derse katılmasını teşvik eden görsel malzemelerdir. Öğretmen sınıf içerisinde bir fiilin ne olduğunu açıklarken her zaman canlandırma yapamaz. Böyle

durumlarda kısacık ama mesajı net şekilde ulaştırın hareketli resimleri (GIF) kullanıp fiil öğretimi yapabilir. Aynı şekilde akıllı telefonunda ya da tabletinde fiiller ile ilgili hareketli resim (GIF) olan öğrenci istediği zaman bu hareketli resimler ile fiil öğrenebilir. Fiilin doğasında bir hareket, bir akış vardır. Hareketli resimler (GIF) hem hareket eden görsel sunmasıyla hem de tekrarlayan akışıyla özellikle fiil öğretimi için uygun bir malzemedir.

Sınıf içinde kullanılacak hareketli resimlerin (GIF) özellikleri aşağıdaki gibi olmalıdır:

- 1) Öğrencinin yaşına uygun olmalıdır.
- 2) Sigara, alkol, uyuşturucu, teknoloji bağımlılığını özendirici öğeler barındırmamalıdır.
- 3) Seviyeye göre değişmekle birlikte açıklayıcı olması adına bir hareketli resim (GIF) ile bir fiil öğretimi amaçlanmalıdır.
- 4) Hareketli resimler (GIF) sade olmalı ve öğrencinin dikkatini dağıtıcı unsurlar barındırmamalıdır.
- 5) Kaynak dilde yazılar içermemelidir.
- 6) Hareketli resimlerde (GIF) cinsiyet, ırk, din ayrımcılığı olmamalıdır.
- 7) Toplumsal ve evrensel etik kurallarına uygun olmalıdır.

4.2. HAREKETLİ RESİMLER (GIF) VE FİİLLER İLE İLGİLİ KAZANIMLAR

Her öğretimin, her dersin belli bir amacı vardır. Ders sonunda öğrencide oluşması beklenen davranışsal ve bilişsel değişiklikler için kazanımlar belirlenmiştir ve öğretim bu kazanımlara göre yapılır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için bir program oluşturulmuştur. “Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni” esas alınarak geliştirilen “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı”; yurt içinde veya yurt dışında örgün ve yaygın eğitim kapsamında Türkçe öğrenenler, öğreticiler, öğretim materyali hazırlayıcı ve sınav uygulayıcıları için temel dayanak ve yaklaşımları, amaçları, seviyelere ve becerilere göre kazanımları, ölçme ve değerlendirme sürecini, dil öğretimi içeriklerini düzenleyen ve dil öğretimi standartlarını belli çerçevede yapılandıran bir öğretim programı olarak hazırlanmıştır. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2020, s. 5)

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan bu programın içerisinde yer alan ve çalışmamız ile bağlantılı olan kazanımlar aşağıdaki gibidir.

A1-A2 seviyesi – Hareketli Resimler (GIF) malzemesi ile ilgili kazanımlar aşağıda sıralanmıştır:

- “Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

A1.D.6: Günlük hayatta sık kullanılan söz varlığının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin eder.

A1.D.15: Görsellerle ifade edilmiş durumlar/olaylar ile ilgili basit cümleleri anlar.

A1.D.29: Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

- Sözlü üretim becerisi kazanımları:

A1.SÜ.7: Görsel öğelerle verilen basit kelime ve kalıp ifadeleri söyler.

A1.SÜ.8: Görsellerle ifade edilmiş mekânları/olayları/durumları basit cümlelerle anlatır.

A1.SÜ.17: Aşına olduğu konularda görsellerle desteklenmiş basit bir sunum yapar.

A1.SÜ.31: Bir olayı/durumu oluş sırasına göre basit ifadelerle anlatır.

- Okuma becerisi kazanımları:

A1.O.6: Temel soru ifadelerini tanır.

A1.O.22: Görsellerle desteklenmiş basit metinleri anlar.

A1.O.37. Görsellerle desteklenmiş basit eylemlerin anlatıldığı metinleri anlar.

- Yazma becerisi kazanımları:

A1.Y.32: Görsellerden hareketle basit cümleler yazar.

A1.Y.33: Görsellerle sunulan bir olayı yazılı olarak ifade eder.

- Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

A2.D.2: Günlük hayatta sık kullanılan söz varlığının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin eder.

A2.D.7: Temel soru kalıplarına karşılık gelen bilgileri belirler.

A2.D.8: Temel soru ifadelerini tanır.

A2.D.12: Sesli ve/veya görüntülü yönergeleri takip eder.

A2.D.19: Sesli/görüntülü iletilerden (anons, duyuru, reklam vb.) ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.

A2.D.30: Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

A2.D.33: Görsellerle desteklenmiş bir metni takip eder.

A2.D.45: Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini takip eder.

A2.D.56: Dinledikleri/izledikleri ile ilgili kısa notlar alır.

- Sözlü üretim becerisi kazanımları:

A2.SÜ.9: Görsellerle desteklenmiş bir metni anlatır.

A2.SÜ.10: Görsel öğelerle verilen bilgileri anlatır.

A2.SÜ.30: Hazırlıksız konuşmalar yapar.

A2.SÜ.39: Görsellerle desteklenmiş bir sunum yapar.

A2.SÜ.44: Okuduklarını/dinlediklerini/izlediklerini özetler.

- Okuma becerisi kazanımları:

A2.O.43: Gazete, dergi ve çoklu ortamlardan ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.

A2.O.57: Görsellerle desteklenmiş öyküleyici bir metnin iletisini anlar.

A2.O.58: Görsellerle desteklenmiş ilgi alanına giren metinlerin iletilerini anlar.

- Yazma becerisi kazanımları:

A2.Y.29: Görsellerden hareketle cümle veya paragraf yazar.

A2.Y.30: Görseli verilmiş bir olayı kendi cümleleriyle yazar.

A2.Y.31: Görsellerle oluşturulmuş öyküleyici bir metni kendi cümleleriyle yazar.

A2.Y.34: Bir olay veya durumu anlatan görselleri betimler.” (MEB, 2020, ss.33-47)

Hareketli resimlerle (GIF) fiil öğretimini içeren çalışmamız sonucunda, öğretiminde hareketli resimleri (GIF) malzeme olarak kullanabileceğimiz dil yapıları aşağıdaki gibidir:

“A1 için dil yapıları:

- Yönelme hâli ve eki: -A/-E
- Ayrılma hâli ve eki: -DAN
- Basit emir cümleleri
- İstek/dilek I. çekim
- Hâl ekleri-fiil ilişkisi
- Şimdiki zaman + ünlü daralması
- -mA olumsuzluk eki
- Basit adlaştırmalar (-mAyI sev-/ -mAk iste- ...)
- Görülen geçmiş zaman
- Geniş zaman
- Gelecek zaman
- Zaman zarfları (dün, bugün, yarın; önce, şimdi, sonra)
- Sıklık zarfları (bazen, ara sıra, her zaman, genellikle ...)
- Bağlaçlar: ile (vasıta ve bağlama), ve
- Temel soru ifadeleri
- -DAn önce/-Dan sonra
- -Dan hoşlan-

A2 için dil yapıları:

- Gelecek zaman + zaman zarfları
- Görülen geçmiş zaman + zaman zarfları
- Duyulan geçmiş zaman + zaman zarfları
- Geniş zaman + sıklık zarfları

- Gereklilik Kipi: (-mAII)
- Dilek-Şart kipi
- Bağlaçlar (hem ... hem, ne... ne, veya, belki, ya...ya, dA)
- Basit adlaştırmalar (-mAyI sev-/ -mAk iste- ...)
- Doğrudan anlatım (diye sormuş/diye cevap vermiş)
- -I beğen-/ -I beğenme-” (MEB, 2020, 75)

4.3. İLK 100 FİİLİN HAREKETLİ RESİMLERİ (GIF) VE AÇIKLAMALAR

1. Git-

(Tenor, t.y.a).

- “1. Bir yere doğru yönelmek; gidedurmak.
2. Bir yerden veya bir işten ayrılmak.
3. Çıkmak, ulaşmak.
4. Belli bir amaçla bir yere devam etmek veya bir işle uğraşmak.
5. Sürmek, devam etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Anlamdaşlar Sözlüğünde⁷ git- fiili; ayrıl-, hareket et-, ilerle-, seyret-, yol al-, defol-fiilleriyle anlamdaş olarak yer almaktadır.

Yabancılar İçin Eş ve Zıt Anlamlı Sözcükler Sözlüğünde⁸ git- fiilinin zıt anlamlı karşılıkları gel-, dön- fiilleridir.

⁷ Demiray, K. (2004). *Anlamdaşlar Sözlüğü*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

⁸ Öztürk, F. (2015). *Yabancılar İçin Eş ve Zıt Anlamlı Sözcükler Sözlüğü*. İstanbul: Kesit Yayınları.

2. Yap-

(100fiil100gif, 2023a).

“1. Ortaya koymak, gerçekleştirmek, oluşturmak, meydana getirmek.

2. Olmasına yol açmak.

3. Yol almak.

4. Onarmak, tamir etmek.

5. Bir şeyi başka bir şey durumuna getirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Yap- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: 1. gerçekleştir-, imal et-, oluştur-, üret-, yarat-, meydana getir- 2. icra et-, yerine getir- (Demiray, 1984).

Yap-fiili, hareketli resim (GIF) olarak bulunması zor bir fiildir. Yap- fiilini genellikle yemek yap-, spor yap- gibi isim+yap- şeklinde kullanıldığı için bu zorluk oluşmuştur. İngilizce “We can do it” sloganının yer aldığı bir hareketli resim seçilmiş ve iloveimg.com sitesi ile bu sloganın yer aldığı bölüm hareketli resimden kesilmiştir.

3. İste-

(Sharfliler, t.y.).

- “1. İstek duymak, arzulamak.
- 2. Bir şeyi kendisine verilmesini söylemek.
- 3. Kendi için veya başkası için bir şeyin olmasını, gerçekleşmesini arzu etmek.
- 4. Görmek istediğini bildirmek.
- 5. Gerekli olmak” (TDK Sözlük, t.y.).

İste- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: dile-, arzula-, gerek ol-, istek duy- (Öztürk, 2015),

1. arzu et-, heveslen- 2. dile-, rica et-, talep et-, yalvar- fiilleridir (Demiray, 1984).

4. Ol-, oluş-, meydana gel-

(Gifer, t.y.a).

- “1. Meydana gelmek, vuku bulmak.
- 2. Gerçekleşmek veya yapılmak.
- 3. Bir görev, makam, san veya nitelik kazanmak.
- 4. Bir şeyi elde etmek, edinmek.
- 5. Bir durumdan başka duruma geçmek (TDK Sözlük, t.y.).

Oluş-

“Belli bir varlık kazanmak, ortaya çıkmak, meydana gelmek; teşekkül etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Meydana gel-

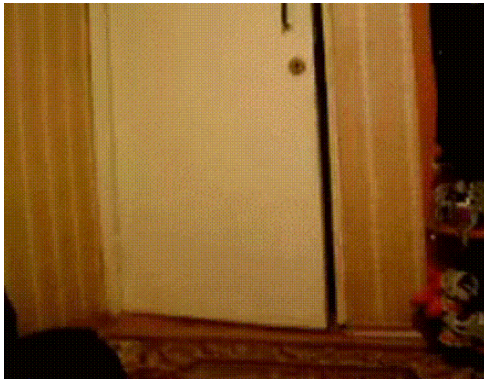
“1. Olmak, oluşmak.

2. Ortaya çıkmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Türkçe öğretim setleri incelenirken ol- fiili yardımcı fiil olarak kullanılmış ve bu fiil Türk Dil Kurumu Güncel Sözlükte ayrı bir fiil olarak yer alıyorsa ol- fiiline sayılmayıp kendi başlarına bir fiil olarak değerlendirilmiştir. Örneğin yardımcı ol-, mezun ol- gibi.

Ol- fiili gif ile gösterilmesi zor bir fiil olduğu için William Shakespeare ait ve çok bilinen söze atıfta bulunarak bu görsel oluşturuldu. Aslında görselin orijinalinde İngilizce “to be or not to be” yazısı vardı ancak biz bu çalışmamızda kaynak dil kullanımına yer vermediğimiz için görseldeki sözcükler Türkçeye çevrildi.

5. Gel-, ulaş-, var-

(100fiil100gif, 2023b).

Gel-

“1. Ulaşmak, varmak.

2. Bir yerden getirmek.

3. Oturmaya, ziyarete gitmek.

4. İsabet etmek.

5. Varlığını sürdürmek, yaşamak, intikal etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Ulaş-

“1. Belli bir yere varmak, erişmek, gitmek.

2. Hedeflenen bir şeyi elde etmek, kavuşmak, erişmek.
3. Belli bir noktaya ermek, uzanmak, yetişmek.
4. Birbirine katılmak, dökülmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Var-

“Erişilmek istenen yere ayak basmak, ulaşmak, vasıl olmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Ulaş- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: var-/gel-, elde et-/eriş-, yetiş-, dökül-. Var- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri ise ulaş-/vasıl ol-, anla-/duy-, evlen- fiilleridir.⁹

6. Al-

(100fiil100gif, 2023c).

- “1. Bir şeyi elle veya başka bir araçla tutarak bulunduğu yerden ayırmak, kaldırmak.
2. Satın almak.
3. Bir yeri ele geçirmek.
4. Bir şeyi veya kimseyi bulunduğu yerden ayırmak.
5. Birlikte götürmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Al- fiilinin eş/yakın anlamlıları; 1. satın al- 2. el koy-, gasp et- 3. fethet-, ele geçir-. (Demiray, 1984) zıt anlamlısı ise ver- fiilidir (Öztürk, 2015).

Al- fiilinin “öde-” fiili ile karışmaması için karşısındakinin elindeki, kendine ait emziği alan bebek görseli bu fiil için uygun bulunmuştur. GIF kesme programıyla görseldeki yazı kısmı kesilmiştir.

⁹ Aydoğan, R. (2018). *Eş, Yakın ve Zıt Anlamlı Kelimeler Sözlüğü*. Ankara: Evrensel İletişim Yayınları.

7. Oku-

(Escobedo, t.y.).

- “1. Bir metni sadece harf ve işaretlere bakıp anlamak veya metni seslendirmek.
2. Yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek.
3. Bir konuyu öğrenmek için okulda, bir öğretmenin yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak, öğrenim görmek.
4. Sesli olarak söylemek.
5. Şarkı, türkü vb.ni sesli olarak nağme ile söylemek” (TDK Sözlük, t.y.).

8. Yaz-

(Big Story, t.y.).

- “1. Söz ve düşünceyi özel işaret veya harflerle anlatmak.
2. Yazı ile anlatmak, yazıya dökmek.
3. Yazar olarak görev yapmak.
4. Yazı ile bildirmek, haber vermek.

5. Bir bilim veya edebiyat eseri oluşturmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Yaz- fiili için seçilen görselde sadece yazı yazan bir el gözükmektedir. Çünkü öğrencilerde kafa karışıklığına sebep vermemek için eğer mümkünse bir hareketli resim ile bir tane fiil açıklanmalıdır.

9. De-

(100fiil100gif, 2023ç).

- “1. Söylemek, söz söylemek; eyitmek.
2. Ad vermek.
3. Bir dilde karşılığı olmak.
4. Herhangi bir ses çıkarmak.
5. Herhangi bir kanıya, yargıya varmak” (TDK Sözlük, t.y.).

De- fiili hareketli resim (GIF) ile gösterilirken söyle- fiili ile karıştırılabilecek bir fiildir. Bu sebeple de- fiiline ait görsel ile ilgili etkinlik içinde bu anlam farklılığına ya da dil yapısı olarak kullanımına değinilebilir.

10. Söyle-

(BAFTA, t.y.).

“1. Düşündüğünü veya bildiğini sözle anlatmak; buyurmak.

2. Bir düşünceyi ileri sürmek, ortaya atmak.

3. Yapılmasını istemek, lütfetmek.

4. Türkü, şarkı vb. okumak.

5. Yazmak, düzmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Söyle- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: aç-, anlat-, buyur-, de-, konuş-, dile getir- fiilleridir

(Demiray, 1984).

11. Başla-

(1000fiil100gif, 2023d).

“1. Bir işe girişmek, harekete geçmek.

2. Çalışır, işler, yürür duruma girmek.

3. Ortaya çıkmak, başlangıç noktası oluşturmak.

4. Görülür duruma gelmek.

5. Ay, mevsim, ağrı vb. kendini hissettirmek, etkisini göstermek; almak” (TDK Sözlük, t.y.)

Başla- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: giriş-, kalkış-, koyul-, yelten- (Demiray, 1984), 1. giriş-, harekete geç-, 2. ortaya çık-, doğ- 4. görün- 5. etkisini göster- (Öztürk, 2015), giriş-/harekete geç-, ol-/oluş-/ortaya çık-, etkisini göster- fiilleridir (Aydoğan, 2018).

12. Cevapla-/yanıtla-/cevap ver-/yanıt ver-

(1000fiil100gif, 2023e).

Cevapla-

“Bir soruya, bir isteğe, bir söz veya yazıya karşılık vermek; yanıtlamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Yanıtla-

“Cevaplamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Yanıt ver-

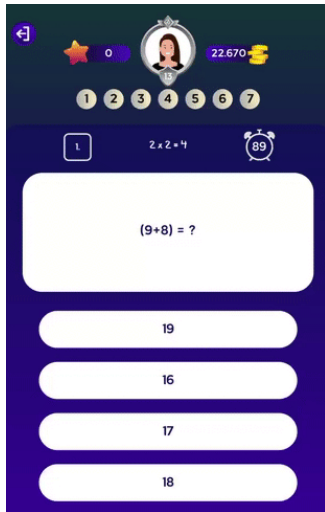
“Yanıtlamak, cevaplamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Cevap ver-

- “1. Karşılıklı olarak bildirmek veya söylemek
2. Gereksinimi karşılamak
3. İyi sonuç vermek” (TDK Sözlük, t.y.).

Cevapla-, yanıtla-, cevap ver-, yanıt ver- fiilleri yabancılara Türkçe öğretimi kitaplarında metin altı sorularda ve etkinlik kısımlarında yönerge olarak yer almaktadır. Öğrencilerin Türkçeye karşılaştıkları ilk malzemelerden olan ders kitaplarında bu fiiller çokça bulunduğu için bu fiillerin öğrencilere daha ilk derslerde hareketli resim (GIF) olarak sunulması kitapların anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

13. Bil-

(1000fiil100gif, 2023f).

- “1. Bir şey hakkında bilgi sahibi olmak, öğrenmiş bulunmak.
2. Bir şeyi anlamak, onun farkına varmak, gerçeğine ermek.
3. Bir bilim veya sanat dalında yeterli olmak.
4. Beceri ve ustalık isteyen bir işten anlıyor ve o iş elinden geliyor olmak.
5. Birini veya bir şeyi özelliklerinden tanıyıp çıkarmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Bil- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: öğren-, tanı-, kavra- (Demiray, 1984), anla-/öğren-, hatırla-/tanı-, farz et-/varsay-:/san-, inan- fiilleridir (Aydoğan, 2018).

Bil- fiili, beynimizde gerçekleşen bir süreç içerdiği için hareketli resimle (GIF) göstermesi zor olan fiillerdendir. Bu hareketli resimde işaretle- fiili vardır ama sonuç olarak işaretlenen şıkkın doğru olması bil- fiilini öğretmede kullanılabilir. Bu görseli kullanırken öğrencilere açıklama yapılması doğru olacaktır.

14. Konuş-

(Tenor, t.y.b).

- “1. Bir dilin kelimeleriyle düşüncesini sözlü olarak anlatmak.
2. Belli bir konudan söz etmek.
3. Bir konuda karşılıklı söz etmek, sohbet etmek.
4. Söylev vermek, konuşma yapmak.
5. Konuşma dili olarak kullanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Konuş- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: dertleş-, görüş-, sohbet et-, söyleş- (Demiray, 1984).

Çalışmamızda konuş-, söyle-, de-, anlat- fiilleri olabildiğince anlamına uygun görsellerle ifade edilmeye çalışılmıştır. Ancak aradaki benzerlikler ve farklarla ilgili öğrencilere bilgilendirilme yapılması gerekebilir. Konuş- fiilini işteş yapısı gereği karşılıklı şekilde yapıldığını aktarmaya çalıştık.

15. Ver-

(Gifer, t.y.b.).

“1. Üzerinde, elinde veya yakınında olan bir şeyi birisine eriştirmek, iletmek; lütfetmek, lütfeylemek.

2. Bırakmak veya bağışlamak.

3. Ondan bilmek, atfetmek.

4. Düşünce veya bilgi anlatan şeyleri başkalarına bildirmek.

5. Döndürmek, çevirmek, yöneltmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Ver- fiilinin eş/yakın anlamlıları: sun-, takdim et-, teslim et- (Demiray, 1984), zıt anlamlı fiilleri ise al-, elde et-, ele geçir- filleridir (Öztürk, 2015).

16. Gör-

(NBC, t.y.).

“1. Gözle algılamak, seçmek.

2. Anlamak, kavramak, sezmek.

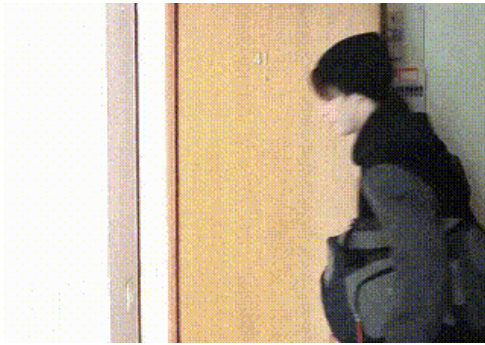
3. Yanına gidip konuşmak.

4. Bir şey hakkında bir yargıya varmak, değerlendirmek.

5. Belli bir zamanın içinde bir olaya tanık olmak, yaşamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Gör- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: fark et-, seç-, şahit ol- (Demiray, 1984), sez-, fark et- (Öztürk, 2015), algıla-/seç-, eriş-, yap-/et-, ziyaret et-, rastlaş-/karşılaş-, gez-, say-, ver-, al-, sahne ol-, konuş-, anla-/kavra-/sez- fiilleridir (Aydoğan, 2018).

17. Çık-

(1000fiil100gif, 2023g).

“1. İçeriden dışarıya varmak, gitmek.

2. Elde edilmek, sağlanmak, istihsal edilmek.

3. Bir meslek veya bilim kurumunda okuyup yetişmek, mezun olmak.

4. Bulunduğu yeri bırakıp başka yere geçmek, taşınmak, ayrılmak, ilgisini kesmek.

5. Süresi dolduğunda ayrılmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Çık- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: 1.fırıl-, taş-, 2. boşalt-, tahliye et- (Demiray, 1984),

1. görün-, uğra- 2. bitir-, mezun ol-, 3. ilgisini kes- 4. git- 5. aydınlan-, öğrenil-, 6. doğ- 7. ayrıl-, 8. ilgisini kes- (Öztürk, 2015), git-, ayrıl-/ilgisini kes-, vur-/isabet et-, mezun ol-, var-/ulaş-, flört et-, gel-, üret-, yok ol-/gideril-, sıyrıl-/ayrıl-, git-/koyul-, ayak bas-, eksil-, bulaş-, bit-/büyü-/sür- (Aydoğan, 2018) fiilleridir. Zıt anlamlı fiilleri ise gir-, saklan- (Öztürk, 2015).

18. Bak-

(1000fiil100gif, 2023ğ).

- “1. Bakışı bir şey üzerine çevirmek.
- 2. Bir şeyin yüzü bir yöne doğru olmak.
- 3. Bir şeyin gelişmesi veya iyi bir durumda kalması için emek vermek; esermek.
- 4. Geçindirmek.
- 5. Bir iş birinden beklenmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Bak- fiilinin eş/yakın anlamalı fiilleri: gözetle-, gözle-, izle-, seyret-, süz-, göz at- (Demiray, 1984), 1. bakın-, 2. göz at-, 3. gözle-, 4.göz gezdir-, 5. seyret- (Öztürk, 2015), ara-, emek ver-, besle-/geçindir-, yokla-/dene-/incele-, gözet-/koru-, uğraş-/meşgul ol- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

19. Bul-

(Gifer, t.y.c).

- “1. Bir şeyle, bir kimseyle arayarak veya aramadan karşılaşmak.

2. Bir şeyi elde etmek.
3. Kaybedilen bir şeyi yeniden ele geçirmek.
4. Keşfetmek.
5. İcat etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Bul- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: icat et-, keşfet- (Demiray, 1984), icat et-, keşfet-, ulaş-, sağla-/temin et-, seç- (Aydoğan, 2018) fiilleridir. Zıt anlamlı fiilleri ise kaybet-, yitir- (Öztürk, 2015) fiilleridir.

20. Sev-

(1000fiil100gif, 2023h).

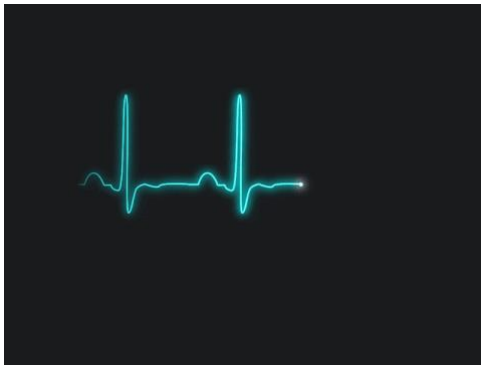
- “1. Sevgi ve bağlılık duymak.
2. Birine sevgiyle bağlanmak; gönül vermek.
3. Çok hoşlanmak.
4. Okşamak
5. Yerini, şartlarını uygun bulmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Sev- fiilinin eş/yakın anlamlı fiili âşık ol- fiilidir (Demiray, 1984).

21. Yaşa-

(1000fiil100gif, 2023ı).

(Gifer, t.y.ç).

- “1. Canlılığını, hayatını sürdürmek.
2. Sağ olmak; durmak.
3. Varlığını sürdürmek.
4. Bir yerde oturmak; kalmak.
5. Geçimini sağlamak” (TDK Sözlük, t.y.).

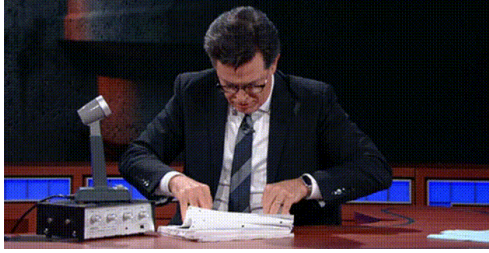
Yaşa- fiilinin zıt anlamlı fiilleri: öl-, geç-, vefat et- fiilleridir (Öztürk, 2015).

Yaşa- fiili uzun bir süreci içeren bir anlama sahip olduğu için hareketli resimle (GIF) gösterilmesi zor olan fiillerdendir. İlk görselde mutlu bir şekilde nefesini içine çeken, yaşamaktan mutluluk duyan bir adama yer verilmiştir. Eğer bu görsel ile fiil anlatılamazsa

ikinci görselde kalp atış hızı monitörünün yer aldığı ve bir kişinin yaşadığını gösteren bir görselle yaşa- fiili anlatılabilir.

22. Ara-

(Gifer, t.y.d).

- “1. Birini veya bir şeyi bulmaya çalışmak.
2. Bir yerde bir şeyi bulmak için bakmak, araştırmak.
3. Ziyarete, hatır sormaya gitmek.
4. Bir şeyin yokluğunu duyarak geri gelmesini istemek, özlemek.
5. Önem verip istemek.
6. Bir kişiyle görüşmek üzere telefon etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Türkçe öğretim setlerinde ara- fiili çoğunlukla telefon et- anlamında kullanılmıştır. Ara-fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: araştıır-, bak-, tara-, yokla- (Demiray, 1984), 1. araştıır-, 2. yokla- (Öztürk, 2015), araştıır-/bak-, yokla-, özle- (Aydoğan, 2018) filleridir.

23. Anlat-

(1000fiil100gif, 2023i).

“1. Bilgi vermek.

2. Bir konu üzerinde açıklama yapmak, açıklamada bulunmak.

3. Nakletmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Anlat- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: söyle- (Demiray, 1984), 1. açıkla-, 2. aydınlat-, 3. yorumla-, 4. açımla-, izah et-, 5. naklet- (Öztürk, 2015), bilgi ver-, inandır-, söyle- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

Anlat- fiili ile konuş, de-, söyle fiilleri birbirine anlamca benzediği için aradaki farkın anlaşılması açısından, bir grup insana ders/olay anlatan bir anlatıcının olduğu görsel seçilmiştir.

24. Sor-

(1000fiil100gif, 2023j).

“1. Birine soru yönelterek herhangi bir konuda bilgi istemek; sual etmek.

2. Bir işin sorumluluğu kendisinde olmak, bir işten sorumlu bulunmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Sor- fiilinin eş/yakın anlamlıları soruştur-, sual et-, ifade al- (Demiray, 1984) fiilleridir.

Zıt anlamlıları ise cevapla-, yanıtla- (Öztürk, 2015) fiilleridir.

25. Çalış-

(Gifer, t.y.e).

- “1. Bir şeyi oluşturmak veya ortaya çıkarmak için emek harcamak.
2. Herhangi bir iş üzerinde olmak.
3. İşi veya görevi olmak, bulunmak.
4. İşler duruma gelmek.
5. Bir şeyi yapmak için gereken çarelere başvurmak, o şeyi gerçekleştirmek için kendini zorlamak, çaba harcamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Çalış- fiilinin eş/yakın anlamlıları çabala-, gayret et-, meşgul ol- (Demiray, 1984), çaba harca- (Aydoğan, 2018) fiilleridir. Zıt anlamlısı ise tembellik et- fiilidir (Öztürk, 2015).

26. Düşün-

(Giphy, t.y.a).

- “1. Aklından geçirmek, göz önüne getirmek; kurmak.
2. Bir sonuca varmak amacıyla bilgileri incelemek, karşılaştırmak ve aradaki ilgilerden yararlanarak düşünce üretmek, zihinsel yetiler oluşturmak; muhakeme etmek.

3. Zihniyle arayıp bulmak.
4. Bir Őeye karşı ilgili ve titiz davranmak.
5. Akıl etmek, ne olabileceğini önceden kestirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

27. Dinle-

(Gifer, t.y.f).

- “1. İŞitmek için kulak vermek.
2. Birinin sözünü, öğüdünü kabul edip gereğince davranmak.
3. Kulakla veya dinleme aletiyle hastayı muayene etmek.
4. Uymak, baş eğmek, itaat etmek. (mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

Dinle- fiilinin eş/yakın anlamlıları kulak ver- (Demiray, 1984), 1. kulak ver-, işit- 2. söz dinle- 3. uy-, itaat et- (Öztürk, 2015), uy-/baş eğ-/itaat et- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

28. Gerek-

(Krock, t.y.).

“Bir şeyin yapılabilmesi veya gerçekleşmesi bazı nesne, fiil vb.ne bağlı olmak; gerek olmak, lazım olmak, icap etmek, iktiza etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Gerek- fiili görsellerle gösterilmesi zor fiillerdendir. Yorgun biri için kahvenin gerekli olması üzerinden gerek- fiili bu hareketli resim (GIF) ile gösterilmiştir.

29. Ye-

(Tumblr, t.y.).

“1. Ağızda çiğneyerek yutmak.

2. Kemirmek.

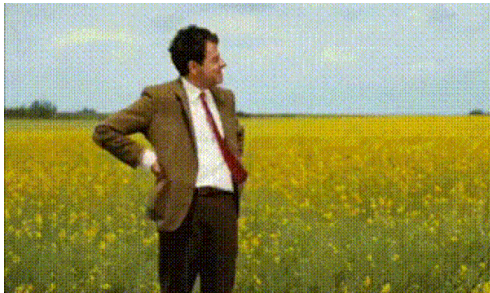
3. Isırmak.

4. Dalamak.

5. Hoşa gitmeyen kötü bir duruma uğramak, tutulmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Ye- fiilinin eş/yakın anlamlıları: atıştır-, tıkmın- (Demiray, 1984), aşındır-/kemir-/oy-, ısır-, bat-/çiz-/kaşındır-/dala-, uğra-/tutul-/vurul-, harca-/tüket-/bitir-, cezalandırıl-, üzme-/tedirgin et- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

30. Bekle-

(1000fiil100gif, 2023k).

- “1. Bir iş oluncaya, biri gelinceye değin bir yerde kalmak, durmak.
2. Süre tanımak, acele etmemek.
3. Bir şeyi, bir kimseyi gözetmek, korumak, muhafaza etmek.
4. Herhangi bir şey ummak.
5. Karşılaşma ihtimali bulunmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Bekle- fiilinin eş/yakın anlamlıları dur-, kal-, mola ver- (Demiray, 1984), oyalan-, eğlen-, gözle-, um- (Öztürk, 2015), dur-, acele etme-, koru-, um-, oyalan- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

31. Koy-

(Gifer, t.y.g).

- “1. Bir şeyi bir yere bırakmak, belli bir yere yerleştirmek.
2. Bir kimseyi şe yerleştirmek, birine iş sağlamak.
3. Gitmesine engel olmamak, gitmesine izin vermek; bırakmak.
4. Ekleme
5. İmza, tarih, adres yazmak” (TDK Sözlük, t.y.).

32. Kullan-

(1000fiil100gif, 20231). İŞKUR-Meslek Tanıtım Filmleri/İş Makineleri Operatörü videosundan alınmış ve hareketli resme (GIF) dönüştürülmüştür.

- “1. Bir şeyden belli bir amaçla yararlanmak.
2. Bir kimseyi bir hizmette bulundurmak, çalıştırmak.
3. İşletmek, değerlendirmek.
4. Giymek, takmak.
5. Sigara, içki vb. şeylere alışmış olmak, içmek” (TDK Sözlük, t.y.).

33. Kal-

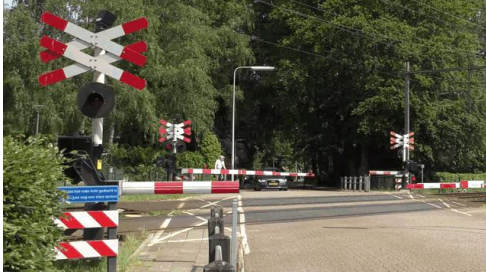
(Tenor, t.y.c).

- “1. Olduğu yeri ve durumu korumak, sürdürmek.
2. Zaman, uzaklık veya nicelik belirtilen miktarda bulunmak.
3. Konaklamak.
4. Yaşamak.
5. Eğleşmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Kal- fiili bir akıştan ziyade bir istikrarlı bir durumu belirttiği için hareketli resimle (GIF) göstermek açısından ağaçta kalan bir top görseli kullanılmıştır.

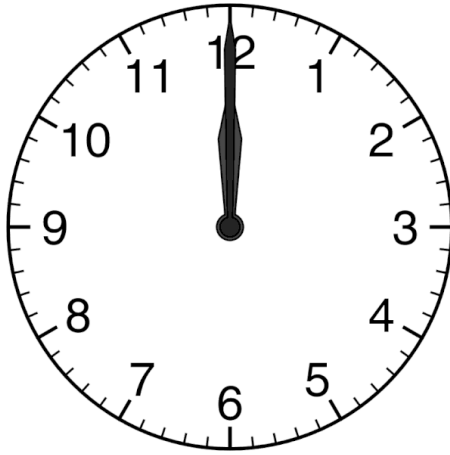
34. Geç-

1)

(Tenor, t.y.ç).

2)

(Vikipedi, 2017).

- “1. Bir yerden başka bir yere gitmek.
2. Bir yandan girip diğer yandan çıkmak.
3. Yol, araç veya akarsu bir yerin yakınından veya içinden gitmek.
4. Bir duruma **Geç**-uğramak; konu olmak.
5. Okulda, sınavda başarı göstermek” (TDK Sözlük, t.y.).

Geç- fiilinin eş/yakın anlamlıları: bulaş-, din-, işle- (Demiray, 1984), 1. geride bırak- 2. ak- 3. etkile-, tesir et- 4. atla- 5. yaşa- 6. bırak- 7.vazgeç- 8. harca- (Öztürk, 2015), git-,

sön-, yaşa-, vuku bul-/cereyan et, bırak-/vazgeç-, harca-/geride bırak-, kal-/devrol-, etkile-/işle-, sona er-/tüken-, bulaş-, üstünlük sağla-, geçerli ol-, yazıl-/gir-, başarı göster-, iyileş- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

Geç- fiili Türkçe öğretim kitaplarında saatler konusunda sıkça yer almaktadır. Bu sebeple birinci anlamı olan “bir yerden başka bir yere gitmek” anlamını ilk hareketli resim ile gösterebilirken saatler konusunu anlatırken ikinci sıradaki hareketli resmi (GIF) kullanabiliriz.

35. Anla-

(Gifer, t.y.ğ).

- “1. Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak; fehmetmek.
2. Yeni bilgileri eskileriyle bir araya getirerek sonuç niteliğinde başka bir bilgi edinmek; fehmetmek.
3. Sorup öğrenmek.
4. Doğru ve yerinde bulmak.
5. Birinin duygularını, istek ve düşüncelerini sezebilmek; çakozlamak, fehmetmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Anla- fiilinin eş/yakın anlamlıları: algıla-, fark et-, hisset-, sez-, farkına var- (Demiray, 1984), 1. akıl et-, 2. soruştur-, 3. idrak et-, 4.sez-, fark et- (Öztürk, 2015), kavra-, sonuca var-, soruştur-, bilgisi bulun-, yararlan- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

Anla- fiili bilişsel bir süreci anlattığı için hareketli resimlerle gösterilmesi zor fiillerdendir. Bu sebeple kafasının üstündeki ampul yanan ve mimikleriyle anladığını ifade eden birinin görseli kullanılmıştır.

36. Tanı-

(1000fiil100gif, 2023m).

“1. Daha önce görülen, bilinen bir kimse veya şeyle karşılaşıldığında bunun kim veya ne olduğunu hatırlamak.

2. Daha önce görmüş olmak, ilişkisi bulunmak.

3. Bir kimse veya şeyle ilgili, doğru ve tam bilgisi bulunmak.

4. Bilip ayırmak, seçmek, ayırt etmek.

5. Varlığını kabul etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Tanı- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri öğren-, bil- (Demiray, 1984) fiilleridir. Tanı- fiili için bir yüz tanıma sisteminin reklam filminin hareketli resme (GIF) dönüştürülmesi uygun görülmüştür.

37. Otur-

(1000fiil100gif, 2023n).

“1. Vücudun belden yukarısı dik duracak biçimde ağırlığı kaba etlere vererek bir yere yerleşmek.

2. Bu biçimde yerleştiği yerde kalmak.

3. Uygun gelmek, ölçüleri tam olmak.

4. Bir yerde sürekli olarak kalmak, ikamet etmek.

5. Hiçbir iş yapmadan boş vakit geçirmek, boş durmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Otur- fiilinin eş/yakın anlamlıları: çök-, çömel-, yerleş- (Demiray, 1984), 1. bir yere yerleş- 2. uygun gel- 3. ikamet et- 4. boş dur- 5. çök- 6. mal ol-7. yer al-, geç- (Öztürk, 2015), ikamet et-, uygun gel-, çök-/aşağı in-, mal ol-, geç-, boş dur-, birlikte yaşa-, benimsen-/yerleş-/kökleş- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

38. Yerleştir-

(1000fiil100gif, 2023o).

“1. Yerleşmesini sağlamak.

2. Yerine koymak.

3. Önceden belirlenen bir noktaya yerleştirmek; konumlamak, konumlandırmak.

4. Tokat atmak veya şamar vurmak. (mecaz anlam)

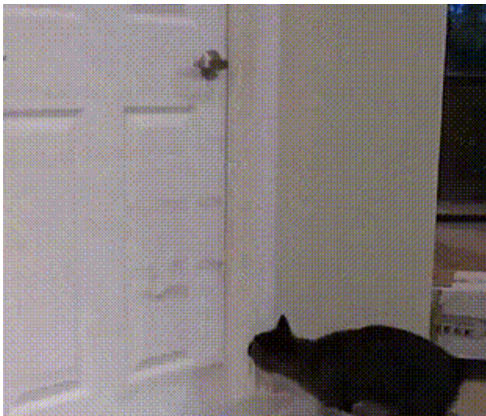
5. Söz veya cevabı tam sırasında söylemek (mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

39. Gir-

(1000fiil100gif, 2023ö).

- “1. Dışarıdan içeriye geçmek, kaçmak.
2. Sığmak.
3. Katılmak.
4. Almak, fethetmek.
5. İncelemek, ayrıntılara inmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Gir- fiilinin eş/yakın anlamlıları: dahil ol-, dal-, karış-, katıl-, sokul- (Demiray, 1984) fiilleridir. Zıt anlamlıları ise çık-, ayrıl- fiilleridir (Öztürk, 2015).

40. Aç-

(1000fiil100gif, 2023p).

- “1. Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek.
2. Engeli kaldırmak.
3. Sarılmış, katlanmış, örtülmüş veya iliklenmiş olan şeyleri açık duruma getirmek.
4. Bir şeyi, bir yeri oyarak veya kazarak çukur, delik oluşturmak.
5. Tıkalı bir şeyi bu durumdan kurtarmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Aç- fiilinin zıt anlamlıları: 1. kapat-, 2. gizle- fiilleridir (Öztürk, 2015).

41. Beğen-

(1000fiil100gif, 2023r).

- “1. İyi veya güzel bulmak; açmak.
2. Benzerleri arasından birini seçip ayırmak.
3. Onaylamak, kabul etmek, tasvip etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Beğen- fiilinin eş/yakın anlamlıları: bayıl-, hayran ol-, hazzet-, hoşlan-, mest ol-, sevmek, tut-, zevk al- (Demiray, 1984), seçip ayır-, onayla- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

42. Oyna-

(Gifer, t.y.h).

- “1. Vakit geçirme, eğlenme, oyalanma vb. amaçlarla bir şeyle uğraşmak.
2. Kımıldamak, hareket etmek.
3. Bir şeyi sürekli evirip çevirmek veya sürekli olarak ona dokunmak.
4. Bir film, oyun vb.nde rol almak.
5. Film gösterilmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Oyna- fiilinin eş/yakın anlamlı fiilleri: devin-, hareket et-, kımılta- fiilleridir (Demiray, 1984).

43. Tut-

(Pudgy Penguins, t.y.).

- “1. Elde bulundurmak, ele almak.
2. Ele geçirmek, yakalamak.
3. Avlamak.
4. Yanında bulundurmak, alıkoymak.
5. Hürriyetinden yoksun bırakıp bir yere kapamak, tevkif etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Tut- fiilinin eş/yakın anlamlıları: kavra-, yakala- fiilleridir (Demiray, 1984). Zıt anlamlıları ise salıver-, bırak-, koyuver- fiilleridir (Öztürk, 2015).

44. Duy-

(Gifer, t.y.1).

“1. Bilgi almak, öğrenmek, haber almak.

2. İşitmek, ses almak.

3. Nesnelere dokunmakla onların sıcaklık, soğukluk, sertlik, ağırlık, hareket vb. fizik durumlarını algılamak; hissetmek.

4. Bir şeyi sezmek, fark etmek (Mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

45. Dön-

(Vikipedi, 2008).

“1. Kendi eksenini üzerinde veya başka bir şeyin dolayında hareket etmek.

2. Geri gelmek, geri gitmek.

3. Yönünü belli bir tarafa doğru çevirmek.
4. Bir tarafa sapmak.
5. Bir şeyi andıracak duruma girmek, benzemek” (TDK Sözlük, t.y.).

Dön- fiilinin eş/yakın anlamlıları: devin-, geri gel-/git-, yönel-, sap-, değiş-, cay-, hile yap- fiilleridir (Aydoğan, 2018).

46. Göster-

(Giphy, t.y.a).

- “1. Birini veya bir şeyi işaretle belirtmek.
2. Görülmesini sağlamak, görmesine yol açmak; çıkarmak.
3. Belirtmek, anlatmak.
4. Bir şeyin etkisi altında tutulmak
5. Kanıtlarla inandırmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Göster- fiilinin zıt anlamlıları: gizle-, sakla-, ört- fiilleridir (Öztürk, 2015).

47. İnan-

(1000fiil100gif, 2023s).

- “1. Bir şeyi doğru olarak benimsemek.
2. Birini doğru sözlü olarak bilmek, güvenmek.
3. Bir şeyin varlığını, doğruluğunu kabul etmek.
4. Sevecek, güvenecek ve bağlanacak en yüksek varlık olarak bilmek, iman etmek.
5. Kanarak aldanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

48. İzle-/Takip et-

(Gifer, t.y.i).

İzle-

- “1. Birinin veya bir şeyin arkasından gitmek; takip etmek.
2. Zaman, süre, sıra vb. bakımından gelmek, arkasından gelmek, arkasında olmak.
3. Bir olayın gelişimini gözden geçirmek.
4. Eğlenmek, görmek, öğrenmek için bakmak; seyretmek.
5. Belirli bir yönde gitmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Takip et-

- “1. Yetişmek, yakalamak veya bulmak amacıyla birinin arkasından gitmek, izlemek.
2. Belli bir yöne gitmek.

3. Uymak.
4. Bir şeyi izlemek.
5. Dikkatle dinlemek, anlamak” (TDK Sözlük, t.y.).

49. Öğren-

(1000fiil100gif, 2023ş).

- “1. Bilgi edinmek, bellemek.
2. Yetenek, beceri kazanmak.
3. Haber almak” (TDK Sözlük, t.y.).

Öğren- fiilinin eş/yakın anlamlıları: aydınlan-, belle-, bil-, kavra-, ezberle-, tanı-fiilleridir (Demiray, 1984).

Öğren- fiili insan beyninde gerçekleşen bir eylemdir. Görseller ile gösterilmesi zor olan bu fiil için bisiklet sürmeyi öğrenen bir çocuğun hareketli resmi (GIF) kullanılmıştır.

50. Görün-

(Giphy, t.y.b).

- “1. Görülür duruma gelmek, görülür olmak, gözükmek.
2. İzlenim uyandırmak.
3. Benzemek, görünüşünde olmak.
4. Azarlamak.
5. Gözdağı vermek” (TDK Sözlük, t.y.).

Görün- fiilinin zıt anlamlısı kaybol- fiildir. Kaybol- fiili için TDK Güncel Sözlüğe baktığımızda; “1. Yitmek. 2. Görünür olmaktan çıkmak, görünmez olmak.” şeklinde açıklandığını görürüz (TDK Sözlük, t.y.).

Görün- fiili tek başına gösterilmesi zor fiillerdendir. Bu sebeple görün- ve kaybol-fiillerini içeren bir görsel kullanılmıştır.

51. Dur-

(1000fiil100gif, 2023s).

- “1. Hareketsiz durumda olmak.
2. İşlemez olmak, çalışmamak.
3. Bir yerde bir süre oyalanmak, eğlenmek, eğlenmek; tevakkuf etmek.
4. Sona ermek; kesilmek.
5. Varlığını sürdürmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Dur- fiilinin eş/yakın anlamlıları bekle-, eğlen-, kal-, konakla-, mola ver- (Demiray, 1984), 1. din-, kesil- 2. bulun- 3. işle- (Öztürk, 2015), yürüme-, işlemez ol-, eğlen-, din-/kesil-, bekle-/dikil-, yaşa-, kal-, var ol- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

52. Bit-/Tüken-

(Tenor, t.y.d.).

Bit-

- “1. Tükenmek.
2. Sona ermek; tükenmek.
3. Çok yorulmak. (Mecaz anlam)
4. Güçsüz kalmak, çok zayıflamak. (Mecaz anlam)
5. Çok sevmek, bayılmak, beğenmek (argo)” (TDK Sözlük, t.y.).

Tüken-

- “1. Elinde kalmamak; bitmek.
2. Bitmek.
3. Güçsüzleşmek, bitkinleşmek, yılgınlaşmak. (mecaz anlam)
4. Verimliliğini yitirmek, söyleyecek sözü kalmamak (mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

Bit- fiillerinin eş/yakın anlamlıları: eri-, harcan- (Demiray, 1984), sona er-, çok yorul-, çok beğen- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

Tüken- fiillerinin eş/yakın anlamlıları: sona er-, güçsüzleş-, bitkinleş- (Öztürk, 2015), kalma-, güçsüzleş-/bitkinleş-/yılginlaş- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

53. Kur-

(Gifer, t.y.j).

“1. Makine, cihaz, mobilya vb.ni oluşturan parçaları birleştirerek bütün durumuna getirmek; monte etmek.

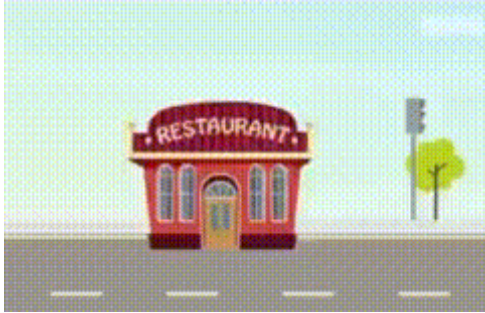
2. Hazırlamak.

3. Yaylı, zemberekli şeylerde yayı veya zembereği germek.

4. Gereken şartları hazırlayıp kendi kendine olmaya bırakmak.

5. Etkisi ve önemi geniş şeyler meydana getirmek; tesis etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

54. Götür-

(1000fiil100gif, 2023u).

“1. Taşımak, ulaştırmak veya koymak.

2. Bir kimseyi bir yere kadar yanında yürütmek.

3. Yerinden ayırıp uzağa atmak veya yok etmek.

4. Öldürmek.

5. Dayanmak, katlanmak, tahammül etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Götür- fiilinin eş/yakın anlamlıları ulaştır-, ilet-, taşı- (Demiray, 1984), naklet- (Öztürk, 2015), koy-, öldür-, yakala-, çal-/yürüt- (Aydoğan, 2018) fiilleridir. Zıt anlamlısı ise getir-fiilidir (Öztürk, 2015).

55. Bırak-

(Gifer, t.y.k).

- “1. Elde bulunan bir şeyi tutmaktan vazgeçip tutmaz olmak.
2. Eldeki, sırttaki bir şeyi bir yere koymak.
3. Bir işi başka bir zamana ertelemek.
4. Bir şeyi bir yerde unutmuş olmak.
5. Bulunduğu yeri veya durumu değiştirmemek” (TDK Sözlük, t.y.).

Bırak- fiilinin eş/yakın anlamlıları: azat et-, sal-, serbest bırak- (Demiray, 1984), 1. koyuver-, 2. terk et-, ayrıl- (Öztürk, 2015), tutmaz ol-/koy-, sarkıt-, boşa-, unut-, uzat-, özgürlük ver-, sakla-, alışkanlıktan vazgeç-, döndür- (Aydoğan, 2018) fiilleridir. Zıt anlamlıları ise 1 tut-, alıkoy- 2. yakala-, ensele- 3. tutsak et- fiilleridir (Öztürk, 2015).

56. Yürü-

(Gifer, t.y.l).

- “1. Adım atarak ilerlemek, gitmek.
2. Karada veya suda, herhangi bir yöne doğru sürekli olarak yer değiştirmek.
3. Çocuk ayakları üzerinde gezecek duruma gelmek.
4. Yol almak.
5. Bir yere gelmek, bir yere ulaşmak kaplamak” (TDK Sözlük, t.y.).

57. Ayrıl-

(Tenor, t.y.e.).

- “1. Ayırma işine konu olmak.
2. Bir yerden, bir kimseden, bir şeyden uzaklaşmak.
3. Boşanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

58. Çağır-

(Giphy, t.y.c).

- “1. Birinin gelmesini kendisine yüksek sesle söylemek, seslenmek.
2. Herhangi birinin bir yere gelmesini istemek; davet etmek, seslemek.
3. Binmek için bir araç istemek.
4. Yüksek sesle şarkı, türkü söylemek; çığırnak” (TDK Sözlük, t.y.).

Çağır- fiilinin eş/yakın anlamlıları: seslen-, ünle- (Demiray, 1984), 1. bağır-, haykır- 2. davet et- 3. oku-, söyle- (Öztürk, 2015) fiilleridir.

59. Bulun-

(100fiil100gif, 2023ü).

- “1. Bulma işine konu olmak.
2. Herhangi bir durumda olmak.
3. Bir yerde olmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Bulun- fiilinin zıt anlamlıları: yit-, kaybol- fiilleridir (Öztürk, 2015).

Bulun- fiili hareketli resim (GIF) ile göstermesi zor olan fiillerdendir. Çünkü bu fiilde sürece bir devamlılık olmasına karşın bir hareketsizlik vardır. Bu sebeple bulun- fiilini

anlatmak için İstanbul'a ait bazı tarihi yerlerin fotoğrafları ve ardından İstanbul ve Türkiye haritası eklenmiştir. Öğretmen görselde yer alan tarihi yerleri İstanbul'da bulunmaktadır, İstanbul da Türkiye'de bulunmaktadır açıklamasıyla fiili öğrencilere anlatabilir.

60. Getir-

(Gifer, t.y.m).

- “1. Gelmesini sağlamak.
- 2. Bir şeyi yanında veya üstünde bulundurmak.
- 3. Erişmek veya eriştiğini sanmak.
- 4. İleri sürmek.
- 5. Sebep olmak, ortaya çıkarmak” (TDK Sözlük, t.y.).

61. Hoşa git-/Hoşlan-

(Gifer, t.y.n).

Hoşa git-

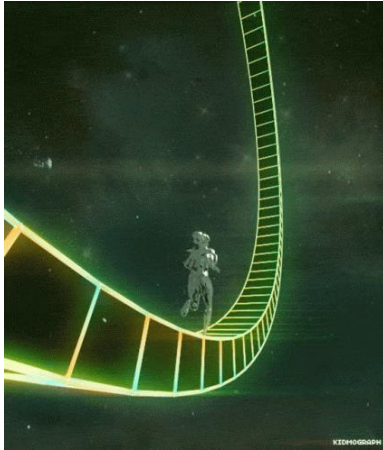
“Beğenilmek, bir kişiden veya bir şeyden hoşlanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Hoşlan-

“Hoşuna gitmek, hoş bulmak; hazzetmek, hoşlaşmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Hoşlan- fiilinin eş/yakın anlamlıları: sev-, beğen- fiilleridir. Zıt anlamlıları ise tiksini-, içi alma- fiillerdir (Öztürk, 2015).

Hoşlan- fiilini hareketli resim (GIF) olarak arattığımızda sınıf ortamına uygun olmayan ya da beğen- fiili ile karıştırılabilecek görseller karşımıza çıktığı için hoşlanma- fiilini anlatan bu hareketli resim (GIF) seçilmiştir.

62. Devam et-

(Tenor, t.y.f).

- “1. Başlanmış bir iş sürmek.
2. Sürekli, düzenli gitmek.
3. Sürdürmek” (TDK Sözlük, t.y.).

İki-üç saniyelik görüntüler olan hareketli resimlerde doğal olarak bir devamlılık vardır. Kapıdan içeri girişi gösteren bir hareketli resim (GIF), durdurulmadığı sürece devamlı tekrar eder ve görüntü devam eder. Bunun yanında çok uzun süren, devamlılığı uzun uzun gösterilen görüntüler de hareketli resim (GIF) formatına uygun değildir. Bu sebeple tekrar

eden görüntüler içeren döngü (loop) hareketli resmi (GIF) ile devam et- fiili gösterilmiştir.

63. Bin-

(Gifer, t.y.o).

- “1. Yüksek bir şeyin veya bir hayvanın üstüne çıkıp ayaklarını sallandırarak oturmak.
2. Bir yere gitmek için tren, vapur, uçak, otomobil vb. bir taşıtta yer almak; atlamak.
3. Bisiklet, motosiklet, binek hayvanı kullanmak.
4. Bir şey sıkışarak yanındakinin üstüne çıkmak, üst üste gelmek.
5. Fiyatı artmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Bin- fiilinin zıt anlamlısı in- fiilidir (Öztürk, 2015; Aydoğan, 2018).

64. Seyret-

(Tenor, t.y.g).

- “1. Bir şeyin durumunu, oluşumunu gözlemek, bakmak.
2. Bir olaya karışmadan bakmak.

3. Eğlenmek, görmek, öğrenmek vb. için bakmak, izlemek.
4. Taşıt, ilerlemek, yol almak.
5. Hastalık vb. sürmek, devam etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Seyret- fiilinin eş/yakın anlamlıları: izle-, gözle-, bak- (Öztürk, 2015), yol al-, devam et- (Aydoğan, 2018) fiilleridir.

65. İç-

(Tenor, t.y.ğ).

- “1. Bir sıvıyı ağza alıp yutmak.
2. Sigara, nargile vb.nin dumanını içe çekmek.
3. Bir şey, bir sıvıyı içine çekmek, emmek. (Mecaz anlam)
4. İçki kullanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

66. Bitir-/tüket-

(Gifer, t.y.ö).

Bitir-

- “1. Bitmesini sağlamak; tamamlamak.

2. Sonuçlandırmak.
3. Güçsüz düşürmek, bitkin duruma getirmek, yormak.
4. Onulmaz duruma getirmek, mahvetmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Tüket-

- “1. Kullanarak, harcayarak yok etmek, bitirmek; yoğaltmak.
2. Güçsüzleştirmek, bezdirmek.
3. Yürüyerek aşmak, bitirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

67. Sür-

(Gifer, t.y.p).

- “1. At, araba vb. için yönetip yürütmek, sevk etmek.
2. Başlamış bir iş veya durum devam etmek.
3. Önüne katıp götürmek.
4. Uzatmak, ileri doğru itmek.
5. Dokundurmak, değdirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Sür- fiilinin eş/yakın anlamlıları: yönet-, değdir-, yay-/dök-/serp-, bit-/yeşer- fiilleridir (Aydoğan, 2018).

68. Yardım et-/Yardımcı ol-

(Gifer, t.y.r).

Yardım et-

“Kendi gücünü, imkânlarını başka birinin iyiliği için kullanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Yardımcı ol-

“Yardımda bulunmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Yardımda bulun-

“Yardım etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

69. Yüz-

(Gifer, t.y.s).

I)

- “1. Kol, bacak, yüzgeç vb. organların özel hareketleriyle su yüzeyinde veya su içinde ilerlemek, durmak; çimmek.
2. Yüzme sporu yapmak.
3. Bir sıvının yüzeyinde batmadan durmak.
4. Herhangi bir durumun en aşırı derecesinde olmak.
5. Dalgalanmak.” (TDK Sözlük, t.y.).

II)

- “1. Derisini çıkarmak, derisini soymak.
2. Çok para istemek” (TDK Sözlük, t.y.).

Türkçe öğretim kitaplarında yüz- fiili “I” bölümünde yer aldığı anlamıyla kullanılmıştır.

70. At-

(Gifer, t.y.ş).

- “1. Bir cismi bir yöne doğru fırlatmak.
2. Bir şeyi yere doğru bırakmak.
3. Bir kimsenin ilişkisini kesmek.
4. İçine koymak.
5. Rastgele bir kenara koymak” (TDK Sözlük, t.y.).

At- fiilinin eş/yakın anlamlıları: ağar-, çıkar-, fırlat-, gönder-, yalan söyle- (Demiray, 1984), uzaklaştır-, koy-, ertele-, patlat-, ört-, yükle-, yalan konuş-, vur-/çarp-, kov-, haykır-/bağır-, yolla- (Aydoğan, 2018)

71. Koş-

(Gifer, t.y.t).

D)

- “1. Adım atışlarını artırarak ileri doğru hızla gitmek; seyirtmek.
2. Bir yere ivedilikle gitmek.
3. Bir işle çok ilgilenmek, koşuşturmak.

4. Koşuya çıkmak.
5. Kovalamak, üstüne düşmek, izlemek” (TDK Sözlük, t.y.).

II)

“1. Birlikte iş görmesi için bir şeyi, bir kimseyi başka birinin yanına katmak, arkadaş olarak vermek.

2. Hayvanı çekeceği arabaya, sabana vb.ne bağlamak.
3. Birini, bir işte görevlendirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Koş- fiilinin eş/yakın anlamlıları: atıl- fırla- fiilleridir. (Demiray, 1984)

72. Hareket et-

(WordPress, 2023).

- “1. Yola gitmek, yola çıkmak.
2. Vücudu oynamak, kıpırdamak veya kımıldamak, devinmek.
3. Davranmak.
4. Devinmek” (TDK Sözlük, t.y.).

73. Değiş-

(Gifer, t.y.u).

- “1. Başka bir biçim veya duruma girmek; tahavvül etmek.
2. Yerine başka şey veya kimse gelmek.
3. Karşılıklı alıp vermek; mübadele etmek.
4. Değiştirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

74. San-/Zannet-

(Tenor, t.y.h).

San-

- “1. Herhangi bir şeyin zihinde kurulduğu gibi gerçekleştiğine inanmak; zannetmek, zannelemek.
2. Tahmine dayanarak hüküm vermek; farz etmek.
3. Bir şey veya kimsenin ... olduğunu düşünmek; bellemek, bilmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Zannet-

“Sanmak” (TDK Sözlük, t.y.).

San- ve zannet- fiilleri beyinsel bir süreç içerdiği ve somut bir ifade ediş şekli olmadığı için hareketli resim bulmakta zorluk yaşanmıştır. Bu görselle birlikte fiiller sözlü şekilde açıklanırsa daha faydalı ve anlaşılır olacaktır.

75. Dile-/Rica et-

(Gifer, t.y.ü).

(Tenor, t.y.1).

Dile-

- “1. Birinden bir şeyin yapılmasını istemek; rica etmek.
2. Bir şeyin gerçekleşmesini veya olmasını istemek; arzu etmek.
3. Biri için dilekte bulunmak.
4. Kendi düşünce, görüş ve isteğini yapmak (mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

Rica et-

“Dilemek” (TDK Sözlük, t.y.).

Dile-/rica et- fiillerinin eş/yakın anlamlıları: iste-, arzu et- fiilleridir (Öztürk, 2015).

Dile-/rica et- fiilleri somut bir olayı ifade etmediği için ellerini kavuşturup bir şey dileyen bir kadın görseli bu fiiller için uygun görülmüştür. Ancak bu şekilde dua edenler olduğu

için lamba cininden bir şey dilemek anlamına gelecek başka bir görselin daha eklenmesi uygun görülmüştür. Sınıftaki öğrencilerin durumuna göre bir tanesi seçilip gösterilebilir.

76. Öl-

(Tenor, t.y.i).

- “1. Yaşamaz olmak, hayatı sona ermek, can vermek
2. Bitki, solmak.
3. Bazı sebeplerle çok sıkıntı veya acı çekmek.
4. Değerini, geçerliliğini, gücünü yitirmek, kullanılmamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Öl- fiili ile ilgili rahatsız edici bir görsel bulmaya özen gösterildiği için bu hareketli resim (GIF) ile fiil öğretimi uygun görülmüştür. Uygun görüldüğü takdirde, öğrencilerin yaş ve özellikleri doğrultusunda daha gerçekçi görseller kullanılabilir.

77. Unut-

(Gifer, t.y.v).

- “1. Aklında kalmamak, hatırlamamak, aklından çıkmak.
2. Bir şeyi dalgınlıkla bir yerde bırakmak.
3. Bir şeyi yapamaz duruma gelmek.
4. Gereken önemi vermemek, üstünde durmamak.
5. Hatırdan, gönülden çıkarmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Unut- fiili zihinsel bir süreci içerdiği için; unut- fiiline gösterdiğimiz tepkinin yer aldığı bir hareketli resim (GIF) seçilmiştir.

78. Hisset-

(Tenor, t.y.j).

- “1. Duymak.
2. Bir şeyden etkilenmek, duymak.
3. Bir şeyi sezmek, farkına varmak, anlamak.
4. Saymak, addetmek (mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

Hisset- fiilinin eş/yakın anlamlıları: sez-/farkına var-/anla- fiilleridir. (Aydoğan, 2018)

Hisset- fiilinin hareketli resmi (GIF) için örümcek hislerine gönderme yapan bu görsel seçilmiştir. Mutlu hissetmek, üzgün hissetmek ile ilgili hareketli resimler (GIF) kullanılabilir. Bu hareketli resmin (GIF) seçilmesindeki bir başka amaç da görselin,

hayali kahramanlar ve güçleri üzerine öğrencilere yazılı ya da sözlü bir anlatım yaptırmaya olanak sağlamasıdır.

79. Çal-

(Tenor, t.y.k).

(Gifer, t.y.y).

- “1. Başkasının malını gizlice almak.
2. Vurarak veya sürterek ses çıkartmak.
3. Çalgı aleti ile bir müzik parçasını seslendirmek.
4. Ses çıkarmak, ses vermek.
5. Bir şeyi bir yere çarpıp, vurmak” (TDK Sözlük, t.y.).

80. Kalk-

(Gifer, t.y.z).

- “1. Oturmaktayken veya yatmaktayken gitmek üzere yerinden ayrılmak.
2. Doğrulmak.
3. Uyanarak yataktan ayrılmak.
4. Yukarı doğru yükselmek.
5. Taşıtlar yola çıkmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Kalk- fiilinin eş/yakın anlamlıları: ayrıl-, uç-/havalan-, hareket et-, geçmez ol-, giriş-/başla-, yok ol-, uygulanmaz ol-, kabar-, varlığı sona er-, yelten- fiilleridir (Aydoğan, 2018).

81. Bir araya gel-/Buluş-

(Gifer, t.y.aa).

Bir araya gel-

“Bir yerde toplanmak, buluşmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Buluş-

- “1. Uzun bir ayrılıktan sonra birbirini görmek, birbirine kavuşmak.
2. Önceden belirlenmiş bir yer ve zamanda bir araya gelmek.
3. Bir araya gelmek” (TDK Sözlük, t.y.).

82. Benze-

(Demir, 2017).

- “1. İki kişi veya nesne arasında birbirini andıracak kadar ortak nitelikler bulunmak.
2. Sanısını uyandırmak, gibi görünmek” (TDK Sözlük, t.y.).

83. Öde-

(Marissa, t.y.).

- “1. Bir alışveriş ilişkisinde, borcu alacaklıya vermek; tediye etmek.
2. Bir alışverişte alınan şeyin karşılığını alacaklıya vermek.
3. Bedelini vererek bir zararı karşılamak; tazmin etmek.
4. Bir iş, bir kuruluş harcanan, yatırılan parayı çıkartmak; ifa etmek.
5. Bir işin, görevin karşılığını vermek (mecaz anlam)” (TDK Sözlük, t.y.).

84. Telefon et- (veya aç-)

(Singh, t.y.).

“Birini telefonla aramak ve bir şey söylemek” (TDK Sözlük, t.y.).

85. Yağ-

(Gifer, t.y.ab).

- “1. Yağmur, kar, dolu gökten düşmek.
2. Çok miktarda ve arka arkaya gelmek.

3. Üst üste ve çok gelmek” (TDK Sözlük, t.y.).

86. Değiştir-

(Gifer, t.y.af).

- “1. Başka bir biçime sokmak, değişikliğe uğratmak.
2. Bir şeyi veya bir kimseyi bulunduğu yerden başka bir yere götürmek.
3. Bir şey verip yerine başka bir şey almak; takas etmek.
4. Birini bırakıp başkasını kullanmak; değişmek.
5. Başka bir duruma, başka bir görünüme getirmek” (TDK Sözlük, t.y.).

87. Tanış-

(Gifer, t.y.ag).

“Daha önce birbirini tanımayan kimseler birbirini tanır duruma gelmek” (TDK Sözlük, t.y.).

88. Ders Çalış-

(Tenor, t.y.l).

- “1. Belli bir konuyu öğrenmek üzere kaynakları kullanarak çalışmak.
2. Derste verilen bilgileri iyice öğrenmek için tekrarlamak” (TDK Sözlük, t.y.).

89. İn-

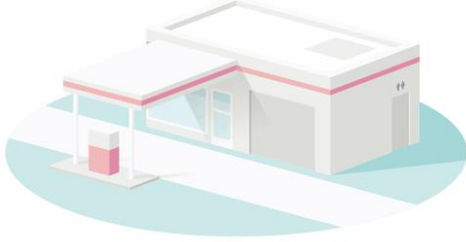

(South Park, t.y.).

- “1. Yüksekten veya yukarıdan aşağıya doğru gelmek.
2. Bir taşıt veya binek hayvanından yere basmak; atlamak.
3. Dağ, tepe vb. yüksek bir yerden gelmek.
4. Bir yerden başka bir yere gitmek, varmak.
5. Konaklamak” (TDK Sözlük, t.y.).

İN- fiilinin eş/yakın anlamlısı DÜŞ- fiilidir (Demiray, 1984.) Zıt anlamlısı ise ÇIK- fiilidir (Aydoğan, 2018).

90. Uğra-

(Gifer, t.y.ağ).

- “1. Yola devam etmek üzere, bir yerde kısa bir süre kalmak.
2. Bir yerin yanından, yakınından, içinden geçmek.
3. Fırlayarak çıkmak, hızla çıkmak.
4. Kötü duruma konu olmak.
5. Bir yere yaklaşmak” (TDK Sözlük, t.y.).

91. Çıkar-

(Tenor, t.y.m).

- “1. Birinin veya bir şeyin çıkmasını sağlamak, çıkmasına sebep olmak.
2. Sonunu getirmek.
3. Anlamak, ne olduğunu bilmek, sezmek.
4. Bulmak, ortaya koymak.
5. Anımsamak” (TDK Sözlük, t.y.).

Çıkar- fiilinin eş/yakın anlamlıları: at-, kov-, uzaklaştır- (Demiray, 1984), sök-, kopar-, ihraç et-, yayımla-, neşret-, ayır-, say-, bil- (Öztürk, 2015) fiilleridir.

92. Dene-

(Bob's Burgers, t.y.).

“1. Değerini anlamak, gerekli niteliği taşıyıp taşımadığını bulmak için bir insanı, bir nesneyi veya bir düşünceyi sınamak; tecrübe etmek.

2. Bir işe, başarmak amacıyla başlamak, girişimde bulunmak; teşebbüs etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

93. Gül-

(Gifer, t.y.ah).

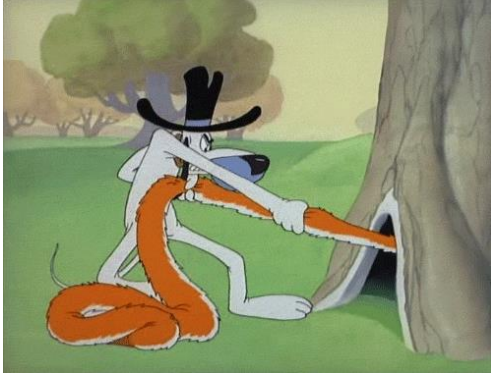
“1. İnsan, hoşuna veya tuhafına giden olaylar, durumlar karşısında, genellikle sesli bir biçimde duygusunu açığa vurmak.

2. Mutlu, sevinçli zaman geçirmek, eğlenmek, hoşça vakit geçirmek.

3. Biriyle alay etmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Gül- fiilinin eş/yakın anlamlıları: gülümse-, sırt- fiilleridir (Demiray, 1984). Zıt anlamlıları ise ağla-, somurt- fiilleridir (Öztürk, 2015).

94. Çek-

(Gifer, t.y.a1).

- “1. Bir şeyi tutup kendine veya başka bir yöne doğru yürütmek.
2. Taşıtı bir yere bırakmak, koymak.
3. Germek.
4. İçine almak, emmek.
5. Bir yerden başka bir yere taşımak” (TDK Sözlük, t.y.).

Çek- fiilinin eş/yakın anlamlıları: büzül-, dayan-, sürükle- fiilleridir (Demiray, 1984).

95. Gönder-

(Gnomo, t.y.).

- “1. Bir yere doğru yola çıkarmak, ulaşmasını, gitmesini sağlamak; yollamak, irsal etmek.
2. Yetki vererek gitmesini sağlamak.

3. Bir kaynaktan çıkıp gelmek, ulaşmak.
4. Yolcu etmek.
5. Araştırma, yazışma vb.nde kaynak kişiye veya esere işaret etmek, atıf yapmak” (TDK Sözlük, t.y.).

Gönder- fiilinin eş/yakın anlamlıları: at-, havale et-, postala-, sal-, sevk et-, yolla- (Demiray, 1984), irsal et-, ulaş-, yolcu et- (Aydoğan, 2018) fiilleridir. Zıt anlamlıları ise al-, karşıla- fiilleridir (Öztürk, 2015).

96. Karşılaş-

(Tenor, t.y.n).

- “1. Bir kimseyle veya bir şeyle karşı karşıya gelmek.
2. İki sporcu veya iki takım kazanmak amacıyla karşılıklı olarak yarışmak.
3. İki ordu savaşma” (TDK Sözlük, t.y.).

97. Düş-

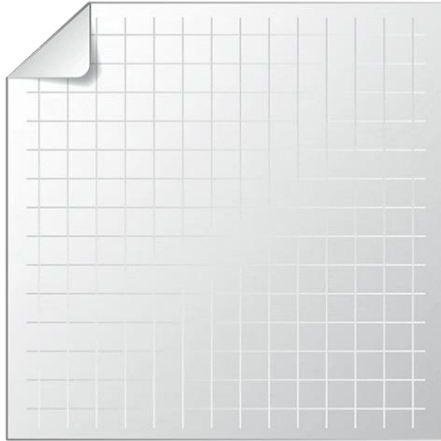

(America's Funniest Home Videos, t.y.).

- “1. Yer çekiminin etkisiyle boşlukta, yukarıdan aşağıya inmek.
2. Durduğu, bulunduğu, tutunduğu yerden ayrılarak veya dayanağını, dengesini yitirerek yukarıdan aşağıya inmek.
3. Yere devrilmek, yere serilmek; boylamak.
4. Hava taşıtları kaza sonucu hızla yere inerek çarpmak.
5. Vücuda bol gelen giysi aşağı kaymak” (TDK Sözlük, t.y.).

Düş- fiilinin zıt anlamlısı kalk- fiilidir (Aydoğan, 2018).

98. Art-

(The Iconic Brand, t.y.)

- “1. Çoğalmak.
2. Harcandıktan, kullanıldıktan veya yenildikten sonra bir miktar geri kalmak.
3. Değeri yükselmek, fazlalaşmak” (TDK Sözlük, t.y.).

99. Sağla-

(Cloud Consultancy, t.y.).

I)

- “1. Bir işin olması için gerekli durumu, şartları hazırlamak; temin etmek.
2. Elde etmek, sahip olmak.
3. Bir işlemin doğruluğunu ortaya koymak.” (TDK Sözlük, t.y.).

II)

“1. Öndeki aracın sağından ilerleyerek önüne geçmek” (TDK Sözlük, t.y.).

Sağla- fiilinin eş/yakın anlamlıları: bul-, dayan-, sürükle- fiilleridir (Demiray, 1984).

Anlamı gereği uzun bir süreci kapsayan sağla- fiilini hareketli resimlerle (GIF) göstermek bizim açımızdan zorlayıcı olmuştur. İnternet sağla-, güvenliği sağla- gibi özelleştirilmiş şekilde arama yaparak sağla- fiiline uygun hareketli resim (GIF) bulunmuştur.

100. Uyu-

(Giphy, t.y.d).

- “1. Uyku durumunda olmak; dalmak, zıbarmak.
  2. İlaç etkisiyle ağrı duymayacak kadar derin uykuya dalmak.
  3. İşlem görmemek, durgun kalmak, el sürülmemek.
  4. Çevresindeki olayları fark etmemek, görmemek” (TDK Sözlük, t.y.).
- Uyu- fiilinin eş/yakın anlamlıları: kestir-, sız- fiilleridir (Demiray, 1984).

4.4. HAREKETLİ RESİMLERLE (GIF) TÜRKÇE İLK 100 FİİLİN ÖĞRETİMİ

4.4.1. Derse Hazırlık Süreci

Bir dersteki öğrenme ortamının hem fiziksel hem de iletişimsel açıdan öğrencinin lehine seçenekler sunması öğrenmenin kolaylaşmasını sağlar. Öğrencilerin öğrenmelerini etkileyen en küçük ipuçlarından, en büyük görsele kadar öğretmenin öğrenme ortamının uyarıcılarını zenginleştirilmesi gerekmektedir (Erginer, 2020, s. 64). Ders anlatımında kullanılmak için ya da ders içi etkinlikler için malzeme hazırlamak isteyen öğretmenler çalışmamızda bahsedilenler ışığında hareketli resimleri (GIF) kullanabilirler.

Derste işlenecek yazılı veya sözlü metin içerisindeki daha önce öğrencilerin karşılaşmadıkları ya da öğrenciler tarafından bilinmediği düşünülen fiillerin hareketli resimlerini (GIF) hazırlayan öğretmenler, öğrenciler bilmedikleri fiilleri sorduklarında bu görselleri akıllı tahtaya yansıtabilir. Sınıfın motivasyonunu artırmak ve derse ilgiyi artırmak amacıyla işlenecek konuyla alakalı bir hareketli resim (GIF) tahtaya yansıtılıp merak uyandırılabilir.

4.4.2. Ders içi etkinlikler

Dinleme, okuma, konuşma, yazma becerileri ve dilbilgisi öğretiminde hareketli resimler (GIF) sınıf içinde hem öğretmene hem de öğrenciye yardımcı olacak malzemelerdir. İster konu anlatımında isterse de etkinliklerde bu görsel malzemelerden faydalanılabilir. Çalışmamızın amacı hareketli resimler (GIF) ile Türkçe ilk 100 fiilin öğretiminin nasıl yapılacağıdır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sınıf içi etkinliklere yer verilmiştir.

Etkinlik 1: “Ne yapıyor?”

Sınıf düzeyi: A1

Süre: 15 dakika

Kazanımlar:

A1 dinleme/izleme becerisi kazanımları:

“- A1.D.6: Günlük hayatta sık kullanılan söz varlığının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin eder.

- A1.D.15: Görsellerle ifade edilmiş durumlar/olaylar ile ilgili basit cümleleri anlar.

- A1.D.29: Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

A1 Sözlü üretim becerisi kazanımları:

- A1.SÜ.7: Görsel öğelerle verilen basit kelime ve kalıp ifadeleri söyler.

- A1.SÜ.8: Görsellerle ifade edilmiş mekânları/olayları/durumları basit cümlelerle anlatır.

A1 okuma becerisi kazanımları:

- A1.O.22: Görsellerle desteklenmiş basit metinleri anlar.

- A1.O.37. Görsellerle desteklenmiş basit eylemlerin anlatıldığı metinleri anlar” (MEB, 2020, ss.33-37)

Dil yapıları:

- Şahıs ve işaret zamirleri

- Şimdiki zaman + ünlü daralması

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, hareketli resimler (GIF).

Ön hazırlık:

Oku-, söyle-, yaşa-, ara-, dinle-, ye-, kullan-, anla-, oyna-, izle-/takip et-, dur-, çağır-, yardım et-/yardımcı ol-, benze-, öde- dene- fiilleri için sınıf düzeyine uygun ve içerik bakımından zengin görsellerin yer aldığı hareketli resimler (GIF) bulma.

Etkinlik açıklaması/Süreç:

Soru cevap şeklinde yapılacak bu etkinlikte akıllı tahtaya bir hareketli resim (GIF) yansıtılır. “Ne yapıyor?” sorusu sorulur ve cevaplamak isteyen öğrencilere söz verilerek etkinlik devam ettirilir. Bazı fiillerden sonra şimdiki zaman eki olan –yor direkt eklenirken bazı fiillerde ünlü daralması olur ve ardından –yor eki eklenir. Bu etkinliğin

amacı öğrencilerin gördüklerini anlaması/anlatabilmeleri ve şimdiki zamanda bir cümle kurarken ünlü daralmasını düzgün kullanabilmeleridir.

Değerlendirme:

- Öğrencilerin izledikleri görsellere uygun cevaplar verip vermedikleri değerlendirilir.
- Öğrencilerin şimdiki zamanı kullanırken ünlü daralmasını doğru yapıp yapmadıkları değerlendirilir.

Etkinlik 2: “-mAk iste-/ mAyı sev-”

Sınıf düzeyi: A1

Süre: 15 dakika

Kazanımlar:

A1 Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

“- A1.D.6: Günlük hayatta sık kullanılan söz varlığının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin eder.

- A1.D.15: Görsellerle ifade edilmiş durumlar/olaylar ile ilgili basit cümleleri anlar.

A1 Yazma becerisi kazanımları:

- A1.Y.32: Görsellerden hareketle basit cümleler yazar.
- A1.Y.33: Görsellerle sunulan bir olayı yazılı olarak ifade eder” (MEB, 2020, ss. 33-38)

Dil yapıları:

- Basit adlaştırmalar (-mAk iste-/mAyI sev-)
- -mA olumsuzluk eki
- Geniş zaman
- Bağlaçlar: ve

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, hareketli resimler (GIF), çalışma kâğıdı.

Ön hazırlık:

- -mAk iste-/mAyI sev- konusunda öğrencilere çalışma kâğıdı hazırlamak.
- iste- ve sev- fiillerini açıklayan hareketli resim (GIF) bulma

Etkinlik açıklaması/Süreç:

“-mEk iste- ve -mAyI sev-” dil yapılarını anlatmak için hazırlanan bu etkinlikte öğrencilere konu anlatılır ve ardından konuyla ilgili soruların yer aldığı çalışma kâğıdındaki sorulara cevap vermeleri istenir.

Değerlendirme:

- Öğrencilerin “-mEk iste- ve –mAyI sev-” dil kalıplarının doğru kullanılıp kullanılmadığı değerlendirilir.

Etkinlik 3: “Görülen geçmiş zaman”

Sınıf düzeyi: A1 düzeyi

Süre: 25 dakika

Kazanımlar:

Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

“- A1.D.6: Günlük hayatta sık kullanılan söz varlığının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin eder.

- A1.D.15: Görsellerle ifade edilmiş durumlar/olaylar ile ilgili basit cümleleri anlar.

- A1.D.29: Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

Sözlü üretim becerisi kazanımları:

- A1.SÜ.7: Görsel öğelerle verilen basit kelime ve kalıp ifadeleri söyler.

- A1.SÜ.8: Görsellerle ifade edilmiş mekânları/olayları/durumları basit cümlelerle anlatır.

- A1.SÜ.31: Bir olayı/durumu oluş sırasına göre basit ifadelerle anlatır.

Okuma becerisi kazanımları:

- A1.O.6: Temel soru ifadelerini tanır.

- A1.O.22: Görsellerle desteklenmiş basit metinleri anlar.

Yazma becerisi kazanımları:

- A1.Y.32: Görsellerden hareketle basit cümleler yazar.

- A1.Y.33: Görsellerle sunulan bir olayı yazılı olarak ifade eder” (MEB, 2020, ss. 33-38)

Dil yapıları:

- Hâl ekleri-fiil ilişkisi

- -mA olumsuzluk eki

- Görülen geçmiş zaman

- Zaman zarfları

- Temel soru ifadeleri

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, bilgisayar, hareketli resimler (GIF).

Ön hazırlık:

Cevapla-, bil-, konuş-, bul-, sor-, gerek-, koy-, kullan-, tanı-, otur-, yerleştir-, aç-, beğen-, duy-, dön-, bit-, götür-, yürü-, ayrıl-, getir-, koş-, değiştir-, ders çalış-, karşıla- ve düş-fiillerinin hareketli resimlerinin (GIF) bulunması ve bunların arka arkaya yer aldığı bir sunum hazırlanması.

Görülen geçmiş zamanla ilgili etkinlik içi çalışma kağıdının hazırlanması.

Etkinlik açıklaması/Süreç:

Yukarıda bahsedilen fiillerin hareketli resimleri akıllı tahtaya yansıtılır ve görülen geçmiş zamana yönlendirme yapılacak “Kim konuştu?, Ne gerekti?, “Neyi kullandı?”, Nereye oturdu?” gibi soruların yer aldığı çalışma kağıdının öğrenciler tarafından görsellerle uyumlu şekilde cevap vermesi istenir.

Değerlendirme:

Öğrencilerin görülen geçmiş zaman kipi ve olumsuz hâlini öğrenip öğrenmedikleri değerlendirilir.

Temel soru ifadelerini öğrenip öğrenmediklerine bakılır.

Etkinlik 4: “Ülkende hangi tarihi yapılar bulunur?”

Sınıf Düzeyi: A1 düzeyi

Süre: 20 dakika

Kazanımlar:

Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

- “- A1.D.15: Görsellerle ifade edilmiş durumlar/olaylar ile ilgili basit cümleleri anlar.
- A1.D.29: Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

Sözlü üretim becerisi kazanımları:

- A1.SÜ.7: Görsel öğelerle verilen basit kelime ve kalıp ifadeleri söyler.
- A1.SÜ.8: Görsellerle ifade edilmiş mekânları/olayları/durumları basit cümlelerle anlatır.

Okuma becerisi kazanımları:

- A1.O.6: Temel soru ifadelerini tanır.
- A1.O.22: Görsellerle desteklenmiş basit metinleri anlar.

Yazma becerisi kazanımı:

- A1.Y.32: Görsellerden hareketle basit cümleler yazar” (MEB, 2020, ss. 33-38)

Dil yapıları:

- Geniş zaman
- Bağlaçlar: ile (vasıta)
- -mA olumsuzluk eki
- Basit adlaştırmalar (-mAyI sev-/mAk iste-)

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, bilgisayar, hareketli resimler (GIF).

Ön hazırlık:

Ülkemizde/şehrimizde bulunana tarihi yapıları içeren bulun- fiili ile ilgili hareketli resim (GIF) oluşturmak.

Görselde yer verilen tarihi yapılar ile ilgili bilgi sahibi olmak.

Etkinlik açıklaması/Süreç:

Akıllı tahtaya hazırlanan bulun- fiili ile ilgili hareketli resim (GIF) yansıtılır. Görselin içinde geçen tarihi yerlerle ilgili "... İstanbul'da bulunur. .... Bu yapının özellikleri vardır. Buraya ... ile gidilir. Burada ..... yapmayı severim. Bir de ... bulunur ama buraya daha önce gitmedim. Burada .... Yapmak isterim." şeklindeki cümleler öğrencilere söylenir. Daha sonra öğrencilerden kendi ülkelerinde yer alan tarihi yapılar veya turistik yerler hakkında bu tarz cümlelerle bir metin yazması istenir. Etkinlik sonunda öğrenciler yazdıklarını sınıfta sesli şekilde okur ve yazdıklarının ışığında bu yerlerle ilgili bilgileri sınıftakilere aktarır.

Değerlendirme:

Geniş zaman kipinin, ile bağlacının, olumsuzluk ekinin ve -mAk iste-/-mAyI sev- kalıplarının öğrenciler tarafından doğru kullanılıp kullanılmadığı değerlendirilir.

Öğrencilerin yazım yanlışları ve konuşma esnasında yapılan telaffuz hataları değerlendirilir

Etkinlik 5: "Süper güçlerin olsa ne yaparsın?"

Sınıf düzeyi: A2 düzeyi

Süre: 15 dakika

Kazanımlar:

A2 dinleme/izleme becerisi kazanımları:

"- A2.D.2: Günlük hayatta sık kullanılan söz varlığının anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin eder.

- A2.D.7: Temel soru kalıplarına karşılık gelen bilgileri belirler.

- A2.D.8: Temel soru ifadelerini tanır.
- A2.D.19: Sesli/görüntülü iletilerden (anons, duyuru, reklam vb.) ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.
- A2.D.30: Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
- A2.D.33: Görsellerle desteklenmiş bir metni takip eder.

A2 Sözlü üretim becerisi kazanımları:

- A2.SÜ.9: Görsellerle desteklenmiş bir metni anlatır.
- A2.SÜ.10: Görsel öğelerle verilen bilgileri anlatır.
- A2.SÜ.30: Hazırlıksız konuşmalar yapar.
- A2.SÜ.44: Okuduklarını/dinlediklerini/izlediklerini özetler.

A2 Okuma becerisi kazanımları:

- A2.O.43: Gazete, dergi ve çoklu ortamlardan ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.
- A2.O.57: Görsellerle desteklenmiş öyküleyici bir metnin iletisini anlar.
- A2.O.58: Görsellerle desteklenmiş ilgi alanına giren metinlerin iletilerini anlar.” (MEB, 2020, ss. 40-46)

Dil yapıları:

- Geniş zaman + sıklık zarfları
- Dilek-Şart kipi
- Bağlaçlar (hem ... hem, ne... ne, veya, belki, ya...ya, dA)
- Basit adlaştırmalar (-mAyI sev-/ -mAk iste- ...)

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, bilgisayar, hareketli resimler (GIF).

Ön hazırlık:

- Etkinlikte kullanılmak üzere süper güçlerle ilgili görsel seçme (Hisset- ile ilgili örümcek hisleri görseli)
- Görselden hareketle örümcek hisleri üzerine bir metin yazılması.

Etkinlik açıklaması/Süreç:

Akıllı tahtaya süper güçler etkinliği için hazırlanmış sunum yansıtılır. Örnek olarak sunulan metin ve hareketli resimden (GIF) yola çıkılarak öğrencilere “Bir süper kahraman olsanız neler yaparsınız?” sorusu sorulur. Öğrencilerden hazırlıksız bir konuşma yapmaları beklenir.

Değerlendirme:

Kazandırılmak istenen dil yapılarının öğrenciler tarafından anlaşılıp anlaşılmadığı ve bu kalıpların uygun yerde uygun şekilde kullanılıp kullanılmadığı değerlendirilir. Öğrencilerin sözlü anlatım becerileri değerlendirilir.

Etkinlik 6: “Temel Soru İfadeleri”

Sınıf düzeyi: A2 düzeyi

Süre: 10 dakika

Kazanımlar:

A2 Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

“- A2.D.7: Temel soru kalıplarına karşılık gelen bilgileri belirler.

- A2.D.8: Temel soru ifadelerini tanıır” (MEB, 2020, s. 40)

Dil yapıları:

- Yönelme hâli ve eki: -A/-E

- Ayrılma hâli ve eki: -DAN

- Hâl ekleri- fil ilişkisi

- Zaman zarfları

- Sıklık zarfları

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, bilgisayar, hareketli resimler (GIF).

Ön hazırlık:

- Sınıf düzeyine uygun temel soru ifadelerini seçme,

- Düzeye uygun fiiller bulma ve bunların hareketli resimlerini arka arkaya sunulacak şekilde bir sunum hazırlama.

Etkinlik açıklaması/Süreç:

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programında yer alan “Ne?, Nerede?, Neden?, Nasıl?, Nereye? Nereden? Ne ile?, Ne zaman?, Neresi? Kim? Kimin? Kiminle?, Hangi?” temel soru ifadelerinin kullanımı üzerine hareketli resimlerle (GIF) yapılacak etkinlikte amaç öğrencilerin fiillere uygun soru ifadelerini kullanabilmesi ve bu sorulara uygun cevaplar verilebilmesidir. Sınıf mevcut olarak ikiye ayrılır. Akıllı tahtada sırasıyla git-, gel-, al-, yaz-, başla-, ver, gör-, çık-, bak-, çalış-, bekle-, geç-, tanış-, uğra-, uyu- fiilleri yansıtılır. Birinci grup (Grup A) fiile uygun soru cümlesi kurar ve cevaplama için ikinci gruptan (Grup B) bir arkadaşının adını söyler. Adı söylenen öğrenci sorulan soruya cevap verir. Herkes en az bir kere etkinliğe katılacak şekilde öğretmen bu süreci yönetir.

Değerlendirme:

Öğrencilerin temel soru ifadelerini ne kadar bildikleri değerlendirilir. Görsele uygun soru cümlesi kurup kurmadıklarına bakılır. Soru-cevap yönteminin sınıf içerisindeki ilerleyişi değerlendirilir.

Etkinlik 7: “Kendi sunumumu hazırlıyorum.”

Sınıf Düzeyi: A2

Süre: 40 dakika

Kazanımlar:

Dinleme/izleme becerisi kazanımları:

“- A2.D.19: Sesli/görüntülü iletilerden (anons, duyuru, reklam vb.) ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.

- A2.D.45: Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini takip eder.

Sözlü üretim becerisi kazanımları:

- A2.SÜ.9: Görsellerle desteklenmiş bir metni anlatır.

- A2.SÜ.10: Görsel öğelerle verilen bilgileri anlatır.

-A2.SÜ.39: Görsellerle desteklenmiş bir sunum yapar.

Okuma becerisi kazanımı:

- A2.O.43: Gazete, dergi ve çoklu ortamlardan ihtiyaç duyduğu bilgileri seçer.

Yazma becerisi kazanımları:

- A2.Y.29: Görsellerden hareketle cümle veya paragraf yazar.

- A2.Y.30: Görseli verilmiş bir olayı kendi cümleleriyle yazar.

- A2.Y.31: Görsellerle oluşturulmuş öyküleyici bir metni kendi cümleleriyle yazar.

- A2.Y.34: Bir olay veya durumu anlatan görselleri betimler” (MEB, 2020, ss. 40-47).

Dil yapıları:

- Hâl ekleri-fiil ilişkisi

- mA olumsuzluk eki

- sıklık zarfları (bazen, ara sıra, yarın; önce, şimdi, sonra)

Kullanılan araç-gereçler: Akıllı tahta, hareketli resimler (GIF).

Ön hazırlık:

Öğrencilerden “yapabildikleri fiiller” hakkında hareketli resimler (GIF) kullanarak sunum hazırlamaları istenir.

Etkinlik Açıklaması/süreç:

Yapabildikleri eylemler üzerine sunum hazırlayan öğrenciler, akıllı tahta yardımıyla bu sunumları sınıfta sunarlar.

Değerlendirme:

Uygun fiillere uygun hareketli resimler (GIF) kullanılıp kullanılmadığı, yeterlik fiilinin doğru kullanılıp kullanılmadığı değerlendirilir.

5. SONUÇ

Bir yabancı dili öğrenirken o dilin sözcüklerini öğrenmek, sözcükleri uygun yerde uygun şekilde kullanmak ve sahip olunan sözcük hazinesini geliştirmek önemlidir. Fiiller bir dilin söz varlığında önemli yer tutan sözcüklerdir. Bir oluş, kılış ve durum fiiller ile anlatılır. Bir cümleyi bitmiş bir cümle yapabilmek ve bir yargıyı belirtmek için fiiller kullanılır. Türkçede, çekimlenmiş tek bir fiil bir cümle gibi kullanılabilir. İngilizce, Almanca, Fransızca gibi yabancı dil olarak öğretimi dünya üzerinde yaygın ve sistemli yapılan dillerin öğretilecek “ilk 100 fiil” çalışmaları yapılmıştır. Fiiller, bazen mastar halinde bazen de çekimlenmiş halde hazırlanmış listelerle öğrencilere sunularak dil öğretiminin kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

Türkçe için yapılmış derlem ve sıklık çalışmalarında tüm sözcük türleri birlikte değerlendirilmiş, fiiller ayrı şekilde ele alınmamıştır. Bu çalışmalar yabancı dil olarak Türkçe öğretimi özelinde yapılmamıştır. Dolayısıyla yabancı dil olarak Türkçe A1-A2 seviyeleri için “ilk 100 fiil” belirlenmemiştir. Bu eksikliği gidermek için bu çalışmada Türkçe A1-A2 seviyeleri için en sık kullanılan 100 fiil listesi hazırlanmıştır. Bu liste oluşturulurken önce üç öğretim setinden yola çıkılarak ilk 201 fiil belirlenmiştir. Ardından bu liste İngilizce, Fransızca ve Almanca için hazırlanmış fiil listeleriyle ve Türkçe için yapılmış sıklık çalışmalarıyla karşılaştırılmış ve bu şekilde Türkçe ilk 100 fiil saptanmıştır. Türkçe ilk 100 fiil belirlendikten sonra, bu fiillerin her birinin öğretiminde kullanılabilecek uygun hareketli resimler (GIF) bulunmuştur. Fiillerin anlamları, varsa eş/yakın anlamlı karşılıklarına ve zıt anlamlı karşılıklarına yer verilmiştir. Ardından ders öncesinde ve dersin işlenişi sırasında hareketli resimlerin (GIF) nasıl kullanılabileceğine ilişkin etkinliklere yer verilmiştir.

İncelenen üç öğretim setindeki farklı fiillerin toplam sayısı 1807 ve bu setlerde ortak olan fiil sayısı ise 275 (%15,22) olarak saptanmıştır. Bu da üç öğretim setinde benzer olan fiillerin az sayıda olduğunu göstermektedir. Yeni Hitit 1 ders ve çalışma kitaplarında kullanılan 6131 fiilden 648 tanesinin (%10,57), Gazi A1-A2 ders kitaplarında kullanılan 3318 fiilden 436 tanesinin (%13,14) ve Yedi İklim A1-A2 ders ve çalışma kitaplarında kullanılan 7719 fiilden 723 tanesinin (%9,37) farklı olduğu görülmüştür. Sayıca ve çeşitlilik açısından en fazla fiilin bulunduğu set Yedi İklim Türkçe Öğretim setidir: diğer iki öğretim setinde yer almayıp sadece Yedi İklim Türkçe öğretim setinde kullanılan fiil

sayısı 234'tür. Buna karşın farklı fiillerin toplam fiil sayısı içerisindeki oranı en düşük olan öğretim seti de Yedi İklim Türkçe öğretim setidir. Bu da diğer öğretim setlerine göre fiillerin daha sık tekrar edildiği şeklinde değerlendirilmiştir.

Tezde incelenen, Türkçe için hazırlanmış sıklık listelerinde ilk 300 sözcük içerisinde yüze yakın fiil bulunması fiillerin Türk dili içerisinde önemli olduğu anlamına gelmektedir.

En sık kullanılan 100 fiile uygun hareketli resimler (GIF) seçilirken ya da yeniden oluşturulurken bazı zorluklarla karşılaşmıştır: Görsellerin içerisinde yabancı bir dile ait sözcüklerin bulunması, sınıf ortamında gösterilmesi uygun olmayan öğelerin olması (bağımlılık yapan maddeler, cinsellik vb.), ırkçılık sayılabilecek görsellerin yer alması, bir görselde birden fazla fiilin ifade edilmesi vb. Bununla birlikte uygun sözcüklerle yapılan aramalar ile fiillere uygun görsellere tezde bahsedilen internet sitelerinden ve telefon uygulamalarından kolaylıkla erişilebilir. Hareketli resim (GIF) düzenleme siteleriyle görselde yer alan ve sınıf içerisinde gösterilmesi uygun olmayan kısımlar hareketli resimden (GIF) çıkartılabilir. Aranılan fiile uygun hareketli resim (GIF) bulunamazsa başka görsel öğelerden (resim, video gibi) hareketli resim (GIF) oluşturulabilir. Hazırlanan veya çekilen videolar, hareketli resme (GIF) dönüştürülerek sınıf içinde kullanılabilir. Bu çalışmada da aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

Ol- fiilinde yer alan hareketli resmin (GIF) orijinalinde yer alan İngilizce sözcükler düzenlenerek Türkçe sözcüklerle yazılmıştır. Yap-, tanış-, koy- fiillerinin hareketli resimlerinde (GIF) yer alan sözcükler düzenlenip görselden çıkarılmıştır. Başla- fiilinin hareketli resmi (GIF) düzenlenerek görselde bulunan bir firmaya ait reklam afişi kaldırılmıştır. Cevapla-, anlat-, otur-, öğren- fiillerinin hareketli resimleri daha uzunken bağlamın dışına çıkmamak adına bu hareketli resimler (GIF) kısaltılmıştır. Kullan-, tanı-, hareket et- fiilleri için uygun hareketli resim (GIF) bulunmadığından; kullan- fiili için iş makinesi operatörlüğü ile ilgili bir videodan, tanı- fiili için yüz tanıma sistemleri yapan bir firmanın internet sitesindeki tanıtım reklamı videosundan ve hareket et- fiili için bir otobüs firmasının animasyon videosundan kısa bölümler alınıp hareketli resme (GIF) dönüştürülmüştür. Bulun- ve benze- fiillerine ait hareketli resimler (GIF) fiile uygun fotoğrafların art arda sıralanmasıyla oluşturulmuştur. Söyle-/de-/anlat-, gör-/bak-, seyret-/izle- gibi birbiriyle karıştırılabilecek fiiller olabildiğince anlamına uygun hareketli resimlerle (GIF) verilmeye çalışılmıştır ancak sınıf içerisinde öğretmen tarafından bu

fiillerin farklılıkları üzerinde durulabilir. Görün- fiiline uygun hareketli resmi (GIF) bulmak için fiilin zıttı olan kaybol- fiili ile arama yapılmıştır.

6. ÖNERİLER

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kişilerin hangi fiilleri öncelikle öğrenmeleri gerektiğine dair oluşturulacak fiil listesi, hem öğrenciye hem de öğretmene kolaylık sağlayacak ve öğretimi planlı hâle getirecektir. Belirlen bu liste Türkçeyi öğrenmeye yeni başlamış öğrencilere verilebilir. Bildirme ve tasarlama kipleri ile çekimlenip bir liste oluşturularak öğrenciye yardımcı malzeme olarak sunulabilir. Öğretmenler, fiil listesini öğretimin en başında ya da ünitelere başlamadan önce öğrencilere verebilirler.

Bir sözcüğü bilmek onun gerçek, mecaz, yan anlamlarını bilmeyi gerektirir. Ayrıca bu anlamların bağlam içinde uygun ve doğru kullanımları bilinmelidir. İlk 100 fiilin gerçek anlamlarının yanında eğer öğrencinin düzeyine uygun ise zıt ve eş/yakın anlamlarının da verilmesi gerekmektedir. Bu nedenle çalışmanın içerisinde ilk 100 fiilin açıklamalarının yanında eş/yakın anlamlılarına ve zıt anlamlılarına da yer verilmiştir.

Sözcük öğretimi yapılırken görsel, işitsel veya görsel-işitsel malzemelerden faydalanılması öğrencilerin ilgisini çeker, öğrenmeyi kolaylaştırır ve akılda kalıcılığı artırır. Bu çalışmada görsel malzeme olan hareketli resimlerin (GIF) özellikleri ve öğretimde nasıl kullanıldığı örneklerle gösterilmeye çalışılmıştır. Hareketli resimlerin (GIF) derse hazırlık aşamasında ve dersin işleniş sürecinde kullanılabilir malzemeler olduğu düşünülmektedir. Anlatılacak konu için sunum hazırlayan öğretmen, sunumunda hareketli resimleri (GIF) ders anlatımını destekleyecek malzemeler olarak kullanarak dersi çekici hale getirebilir, öğrencilerde öğrenme hevesini artırabilir. Öğretmenler, ders içinde kullanılacak metinlerde geçen ve öğrencilerin bilmediklerini düşündükleri sözcükler için hareketli resimlerden (GIF) faydalanabilirler.

Bir dinleme etkinliğinde metne paralel şekilde zamanlaması ayarlanan hareketli resimler (GIF) akıllı tahtaya yansıtılabilir. Böylece işitsel bir etkinlik olan dinleme etkinliği aynı zamanda görselleştirilmiş olur. Okuma metninden önce ya da bir üniteye başlamadan önce bilinmeyen sözcükler hareketli resimler (GIF) ile açıklanabilir. Tahtaya yansıtılacak bir hareketli resim (GIF) yardımıyla bu görsel ile bağlantılı başka sözcükler tahtaya yazılır ve bu etkinliğin sonucunda öğrencilerden bir yazma çalışması yapmaları istenebilir. İster öğretmenin kendisi isterse de öğrencilerin sınıfa getirecekleri bir konu

özelindeki hareketli resimlerle (GIF) hazırlıklı veya hazırlıksız konuşma çalışması yapılabilir.

Ders içi etkinliklerde sık kullanılan fiillerin hareketli resimleri (GIF) ile herhangi bir açıklama yapılmaksızın öğrenciler günlük hayatta sık kullanılan sözcüklerin anlamlarını o hareketli resmin (GIF) bağlamından hareketle tahmin edebilirler. Akıllı tahtaya yansıtılmış bir hareketli resmin (GIF) ifade ettiği sözcükleri ve kalıp ifadeleri söylerler, durumlar ve olaylar ile ilgili cümleler kurabilirler. İfade edilen olayları oluş sırasına göre sıralayabilirler. Öğrenciler hareketli resimleri (GIF) kendi sunumlarında kullanabilirler. Hareketli resmin (GIF) bağlamından hareketle temel soru ifadelerini anlayabilirler ve sorulara uygun, sözlü ya da yazılı basit cevaplar verebilirler.

A1 seviyesi dil yapıları açısından; yönelme hâl eki ve ayrılma hâl eki git-, bak- ve gel-, çık- fiillerinin yer aldığı sunumla öğrencilere aktarılabilir. Aynı şekilde belirtme hâl eki ve bulunma hâl eki için de hareketli resimler (GIF) kullanılabilir. Hareketli resimlerden (GIF) oluşan emir cümlesi görselleri öğrencilere sunulabilir. Hareketli resimler (GIF) şimdiki zaman ve ünlü daralması konularında kullanılabilir. Zaman ve sıklık zarfları, ile/ve bağlaçları, -mA olumsuzluk eki, temel soru ifadeleri ve -DAn önce/-DAn sonra dil yapıları ders anlatımına yardımcı olacak şekilde hazırlanan hareketli resimler (GIF) ile öğrencilere aktarılabilir.

A2 seviyesi dil yapıları açısından ise tüm bildirme kiplerinin, zaman zarflarının ve tasarlama kiplerinin öğretiminde dersi destekleyici malzeme olarak hareketli resimler (GIF) kullanılabilir. Sınıfın düzeyi uygunsa, aynı anda iki fiilin olduğu hareketli resimler (GIF) kullanılıp hem... hem ya da olumsuz yapı olan ne... ne bağlaçları öğrencilere sunulabilir. Burada yer alan örneklerin dışında, öğretmenler uygun bulduğu diğer dil yapılarının anlatımında da hareketli resimlerden (GIF) yararlanabilirler.

KAYNAKÇA

- 1000fiil100gif (2023d). 11. başla-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/11-basla.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023e). 12. cevapla-/yanıtla-/cevap ver-/yanıt ver-/. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/12-cevapla-yanıtla-cevap-ver-yanıt-ver-.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023g). 17. çık- <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/17-ck.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023ğ). 18. bak-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/18-bak.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023h). 20. sev-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/20-sev.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023ı). 21. yaşa-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/21-yasa.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023i). 23. anlat-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/23-anlat.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023j). 24. sor-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/24-sor.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023k). 30. bekle-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/30-bekle.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023l). 32. kullan-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/32-kullan.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023m). 36. tanı-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/36-tan.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023n). 37. otur-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/37-otur.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023o). 38. yerleştir-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/38-yerlestir.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023ö). 39. gir-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/39-gir.html>, Erişim tarihi: 02.10.2023

- 1000fiil100gif (2023p). 40. aç-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/40-ac.html>,
Erişim tarihi: 02.10.2023
- 1000fiil100gif (2023r). 41. beğen-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/41-begen.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023s). 47. inan-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/47-inan.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023ş). 49. öğren-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/49-ogren.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023t). 51. dur-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/51-dur.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023t). 69. yüz-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/69-yuz.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023u). 54. götür-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/54-gotur.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023u). 72. hareket et-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/72-hareket-et.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023ü). 82. benze-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/82-benze.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023v). 87. tanış-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/87-tans.html>, Erişim tarihi: 03.10.2023
- 1000fiil100gif (2023y). 89. in-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/89-in.html>,
Erişim tarihi: 03.10.2023
- 100fiil100gif (2023a). 2. yap-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/09/yap.html>,
Erişim tarihi: 01.10.2023
- 100fiil100gif (2023b). 4. ol-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/09/3-ol.html>,
Erişim tarihi: 01.10.2023
- 100fiil100gif (2023b). 5. gel-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/5-gel.html>,
Erişim tarihi: 02.10.2023
- 100fiil100gif (2023c). 6. al-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/6-al.html>,
Erişim tarihi: 02.10.2023
- 100fiil100gif (2023ç). 9. de-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/10/9-de.html>,
Erişim tarihi: 02.10.2023

- 100fiil100gif (2023f).13. bil-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/09/13-bil.html>, Erişim tarihi: 01.10.2023
- 100fiil100gif (2023ü). 59-bulun-. <https://100fiil100gif.blogspot.com/2023/09/59-bulun.html>, Erişim tarihi: 01.10.2023
- 5harfliler (t.y.). https://www.5harfliler.com/wp-content/uploads/2016/01/R5qVG_f-maxage-0.gif, Erişim tarihi: 10.07.2023
- Açık, F. (2013). Temel Türkçe (A1/A2) İçin Söz Dağarcığı Tespit Nenemesi. *Abdurahman Güzel için Armağan Kitabı* içinde (ss. 257-275). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akkoyunlu, B., & Yılmaz, M. (2005). Türetimci Çoklu Öğrenme Kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 9-18
- Aksan, D. (1982). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim I-II-III*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksan, D. (1998). *Her Yönüyle Dil*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksan, D. (2015). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim* (6. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksan, D. (2015). *Türkçenin Söz Varlığı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, Y., Aksan M., Mersinli Ü., ve Demirhan U. U. (2017). *A Frequency Dictionary of Turkish*. London: Routledge.
- Aksan, Y., Aksan M., Özel, S. A., Yılmaz H., Demirhan U. U. Mersinli Ü., Bektaş, Y. Ve Altunay, S. (2014). Web Tabanlı Türkçe Ulusal Derlemi (TUD). *Akademik Bilişim '14-XVI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 5-7 Şubat 2014* (ss. 723-730). Mersin Üniversitesi.
- Aksoy, Ö. A. (1936). *Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler ve Bu Kelimelerin Belirtme Usulü*. Gaziantep: Gaziantep Halkevi Dil, Edebiyat, Tarih Şubesi Yayınları.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti. *Journal of Language and Linquistic Studies*, 1(1), 89-100.
- Akyol, C. (2019). *Çoklu Ortam Tasarımı Destekli Yapılandırmacı Öğretim Etkinliklerinin Öğrencilerin Akademik Başarı, Tutum ve Motivasyonlarına Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Altıkulaçoğlu, S. (2010). Yabancı Dil Sınıflarında Eşdizimli Sözcük Öğretimi ve Anadilinin Rolü. *Dil Dergisi*, 148(Nisan-Mayıs-Haziran), 37-52.
- America's Funniest Home Videos (t.y.). Falling Down Lol GIF. <https://giphy.com/gifs/afv-funny-fail-lol-3oxRmGNqKwCzJ0AwPC>, Erişim tarihi: 29.09.2023
- Apaydın, D. (2007). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sözcük Öğretimi Üzerine Bir Yöntem Denemesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, Ö. (2021). Flashcard Yöntemi, Örnek Flashcardlar ve Quizlet. <https://www.oznurarslan.com/2021/02/flashcard-yontemi-ornek-flashcardlar-ve.html>, Erişim tarihi: 19.08.2023.
- Aşık, U. (2007). *Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözcük Varlığının Oluşturulması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Aydın, M. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders ve Okuma Kitaplarındaki Kelime Sıklığı ve Seviyelerine Göre Sözcük Hazinesi Çalışması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydoğan, R. (2018). *Eş, Yakın ve Zıt Anlamalı Kelimeler Sözlüğü*. Ankara: Evrensel İletişim Yayınları.
- Aydoğdu, Z. (2019). *Çocuğa Hitap Eden Animasyon Sinema Filmlerinin Ortaokul Öğrencilerinin Söz Varlığına Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- BAFTA (t.y.). Viola Davis Win GIF. <https://giphy.com/gifs/bafta-reaction-win-26ndGwBD4OjKPmlhe>, Erişim tarihi: 10.09.2023
- Banguoğlu, T. (2000). *Türkçenin Grameri*. (6. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Banguoğlu, T. (2019). *Türkçenin Grameri*. (11. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Barın, E. (2003). Yabancılar Türkçenin Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 311-317.

- Benzer, A. (2008). *Fiilde Zaman Görünüş Kip ve Kiplik*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Big Story (t.y.). Uh Huh Ok GIF. <https://giphy.com/gifs/greatbigstory-work-ok-xUOWGk8KoVIMr5YniU>, Erişim tarihi: 10.07.2023
- Birtasarimci.net (t.y.). Dosya Uzantıları ve Anlamları. <https://birtasarimci.net/grafik-tasarim/dosya-uzantilari-ve-anlamlari/>, Erişim tarihi: 18.10.2022.
- Bob's Burgers (t.y.). Awkward Fox Tv GIF. <https://giphy.com/gifs/bobs-burgers-bobs-burgers-belcher-MZcSzXUdLGxEud5AyQ>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Boz, E. (2012). *Türkiye Türkçesi Biçimsel ve Anlamsal İşlevli Biçimbilgisi (Tasnif Denemesi)*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Bülbül, O. (2009). *Fizik Dersi Optik Ünitesinin Bilgisayar Destekli Öğretiminde Kullanılan Animasyonların ve Simülasyonların Akademik Başarıya ve Akılda Kalıcılığa Etkisinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Cloud Consultancy (t.y.). CCDS Network & Cyber Security Solutions. <https://ccds.ws/network-security-solution/>, Erişim tarihi: 28.09.2023
- Çelik, E. (2007). *Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Bilgisayar Destekli Animasyon Kullanımının Öğrenci Başarısına Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, S. (2014). *Yabancı Dil Olarak Almanca ve Türkçe Öğretimi A1 ve A2 Seviyesindeki Ders Kitaplarında Kullanılan Söz Varlığının Karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Demir, N. (2017). İkiizlerini Müzelerdeki Sanat Eserlerinde Bulmuş 40 Kişi. <https://paratic.com/ikizlerini-muzelerde-bulan-kisiler/>, Erişim tarihi: 28.09.2023
- Demiray, K. (1984). *Anlamdaşlar Sözlüğü*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S.S. & Yağcı, E. (2003). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dilaçar, A. (1974). Türk Fiilinde “Kılınış”la “Görünüş” ve Dilbilgisi Kitaplarımız. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 21(1973-1974), 159-171.
- Dolunay, S. K. (2013). Türkçe ve Dil Bilgisi Öğretiminde Sıklık Çalışmalarının Yeri. *Gazi Türkiyat Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(10), 81-89.
- Dursun, Ö. Ö., & Odabaşı, H. F. (Ed.). (2017). *Çoklu Ortam Tasarımı*. PEGEM Akademi.

- Ediskun, H. (1988) *Türk Dilbilgisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Eker, S. (2006). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Eklablog (t.y.). Les 100 Verbes Les Plus Fréquents En Français. https://ekladata.com/wJZK_e1j56bHXOIijEW1C3mL_8.pdf, Erişim tarihi: 09.11.2022.
- Ergin, M. (2012). *Üniversiteler İçin Türk Dili*. İstanbul: Bayrak Basım Yayım Tanıtım.
- Erginer, E. (2020). Öğretmenlerin Öğretim Becerilerini Geliştirmeye Dönük Bir Öğrenme Ortamı Hazırlama Deneyimi: “Öğretmeyi Öğrenme Stüdyosu”, *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(2), 62-80.
- Erol, H. F. (2014). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Seviyede Kelime Edinimi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Escobedo, N. (t.y.). Read Woman Reading GIF. <https://giphy.com/gifs/1bHTqyppyN99JwV5FW>, Erişim tarihi: 28.09.2023
- GIFER (t.y.m). <https://gifer.com/en/AVJP>, Erişim tarihi: 04.09.2023
- Gifer (t.y.a). <https://gifer.com/en/8WnBOl->, Erişim tarihi: 11.07.2023
- Gifer (t.y.af). <https://gifer.com/en/78Nf>, Erişim tarihi: 28.09.2023
- Gifer (t.y.aa). <https://i.gifer.com/4FRO.gif>, Erişim tarihi: 04.06.2023
- Gifer (t.y.ab). <https://gifer.com/en/IxI>, Erişim tarihi: 25.09.2023
- Gifer (t.y.ag). <https://gifer.com/en/QAwO>, Erişim tarihi: 25.09.2023
- Gifer (t.y.ağ). <https://gifer.com/en/KDWx>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.ah). <https://gifer.com/en/Pm1>, Erişim tarihi: 25.09.2023
- Gifer (t.y.ai). <https://gifer.com/en/526l>, Erişim tarihi: 25.09.2023
- Gifer (t.y.b.). <https://i.gifer.com/Raue.gif>, Erişim tarihi: 04.06.2023
- Gifer (t.y.c). <https://gifer.com/en/837>, Erişim tarihi: 25.09.2023
- Gifer (t.y.ç). <https://gifer.com/en/7SUp>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.d). <https://i.gifer.com/3Cz.gif>, Erişim tarihi: 10.08.2023
- Gifer (t.y.e). <https://i.gifer.com/Aqdu.gif>, Erişim tarihi: 10.08.2023
- Gifer (t.y.f). <https://gifer.com/en/3u9b>, Erişim tarihi: 10.08.2023
- Gifer (t.y.f). <https://i.gifer.com/4AUj.gif>, Erişim tarihi: 11.07.2023
- Gifer (t.y.ğ). <https://gifer.com/en/5qEg>, Erişim tarihi: 20.08.2023
- Gifer (t.y.h). <https://gifer.com/en/YEPD>, Erişim tarihi: 17.09.2023

- Gifer (t.y.i). <https://gifer.com/en/1ATW>, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Gifer (t.y.i). <https://gifer.com/en/QcK>, Erişim tarihi: 06.09.2023
- Gifer (t.y.j). <https://gifer.com/en/L0I0>, Erişim tarihi: 06.09.2023
- Gifer (t.y.k). <https://gifer.com/en/1ZTx>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.l). <https://i.gifer.com/4WqQ.gif>, Erişim tarihi: 10.07.2023
- Gifer (t.y.n). <https://gifer.com/en/5qb>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.o). <https://gifer.com/en/Telq>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.ö). <https://gifer.com/en/BcMm>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.p). <https://gifer.com/en/9m6T>, Erişim tarihi: 19.09.2023
- Gifer (t.y.r). <https://gifer.com/en/sDE>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.s). <https://gifer.com/en/37EC>, Erişim tarihi: 19.09.2023
- Gifer (t.y.ş). <https://gifer.com/en/1fVr>, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Gifer (t.y.t). <https://gifer.com/en/Orf>, Erişim tarihi: 19.09.2023
- Gifer (t.y.u). <https://gifer.com/en/DjkU>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.ü). <https://gifer.com/en/FmgX>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.v). <https://gifer.com/en/SCur>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.y). <https://gifer.com/en/9E5O>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Gifer (t.y.z). <https://i.gifer.com/lieC.gif>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Giphy (t.y.a). Blaming Spider-Man GIF. <https://giphy.com/gifs/reaction-136kU80xPf0ojG0Erg>, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Giphy (t.y.a). Confused Thinking GIF. <https://giphy.com/gifs/math-lady-meme-WRQBXSCnEFJluxktnw>, Erişim tarihi: 14.09.2023
- Giphy (t.y.b). Goodbye GIF. <https://giphy.com/gifs/pop-side-hoEieBXhJNx0k>, Erişim tarihi: 28.09.2023
- Giphy (t.y.c). Come Here Mr Rogers GIF. <https://giphy.com/gifs/wontyoubemyneighbor-mr-rogers-wont-you-be-my-neighbor-3d781X84bkU6T4zNOg>, Erişim tarihi: 07.09.2023
- Giphy (t.y.d). Sleeping Beauty Disney GIF. <https://giphy.com/gifs/vintage-39f0oaoQTR7Uc>, Erişim tarihi: 28.09.2023
- Gnomo (t.y.). <https://giphy.com/gifs/letter-email-mail-l378eFTKVLRSKeXDO>, Erişim tarihi: 20.09.2023

- Goethe Institut (t.y.). Goethe-Zertifikat A Start Deutsch 1 Wortliste. https://www.goethe.de/pro/relaunch/prf/de/A1_SD1_Wortliste_02.pdf, Erişim tarihi: 15.11.2022
- Goethe Institut (t.y.). https://www.goethe.de/pro/relaunch/prf/de/Goethe-Zertifikat_A2_Wortliste.pdf, Erişim tarihi: 15.11.2022.
- Göçen, G. (2016). *Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz Varlığı*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göçer, A. (2015). Türkçe Dersi Metin İşleme Sürecinde Bağlam Temelli Sözcük Öğretimi ve Etkin Sözcük Dağarcığı Oluşturmadaki İşlevi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(1), 48-63.
- Göz, İ. (2003). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Günday, R. (2015). *Yabancı Dil Öğretiminde Yaklaşımlar, Yöntemler, Teknikler ve Multimedya Araç ve Materyalleri*. Ankara: Favori Yayınları.
- Güzel, A. & Barın, E. (2016). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Hatiboğlu, V. (1981). *Türkçenin Ekleri*. (2. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Hayran, T. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Söz Varlığına Yönelik Bir İnceleme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Hirik, E. (2017). Türkiye Türkçesi Duyu Fillerinde anlam ve Kelime Sıklığı İlişkisi. *Selçuk üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (41), 53-74.
- İlgar, M. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde E-öğrenme Yoluyla Kelime Öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İzmir Fotoğraf Akademisi (t.y.). Fotoğraf Nedir?. <https://www.izmirfotografakademisi.com/yazi/fotograf-nedir>, Erişim tarihi: 19.08.2023.

- Kahraman, E. (2013). *Türkçe Öğretmenlerinin Bilgisayar Destekli Eğitim ve Teknolojiye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Karagöz, M. (2013). *İlköğretim 6-7-8 Sınıflarda Türkçe Dil Bilgisi Öğretiminde Fiil*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Kaya, Z. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2003). *Gramer Terimleri Sözlüğü* (Genişletilmiş 2. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2003). *Türkiye Türkçesi Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2017). *Türkiye Türkçesi Grameri- Şekil Bilgisi*. (5. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Krock (t.y.). Monday Morning Coffee GIF. <https://giphy.com/gifs/coffee-i-need-ineedcoffee-6CgFGpdCg8U4xAg5Fg>, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Lettrines (t.y.). Français - Les 100 verbes les plus fréquents à l'écrit. <http://lettrines.net/dotclear/public/4e-bis/CJ-100-premiers-verbes.pdf>, Erişim tarihi: 09.11.2022.
- Marissa, K. (t.y.). Vintage Money GIF. <https://giphy.com/gifs/retro-take-my-money-broke-af-MdjqowHpLJpVXUApMk>, Erişim tarihi: 06.09.2023
- MEB (2021). *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme*, Tamamlayıcı Cilt. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- Memoğlu Süleymanoğlu, H. (2006). *Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü*. Ankara: Kurmay Kitap Yayın Dağıtım.
- Resmi Gazete (2021). *Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği*, 31628 (14.10.2021), md. 4/f
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2020), *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı*. https://piktes.gov.tr/linkler/turkce_dil_programi.pdf , Erişim tarihi: 04.09.2023
- NBC (t.y.). Jimmy Fallon Singing GIF. <https://giphy.com/gifs/nbc-fun-jimmy-fallon-thats-my-jam-S213QInxQawRYB954G>, Erişim tarihi: 02.09.2023

- New General Service List Project (2023). <https://www.newgeneralservicelist.com/new-general-service-list>, Erişim tarihi: 09.11.2022.
- Oflaz, A. (2015). Geleneksel ve Alternatif Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinde Almanca Kelime Öğretimi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 10(3), 695-712.
- Ölker, G. (2011). *Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü (1945-1950 arası)*. Konya: Kömen Yayınları.
- Özdemirel, A. Y. (2017). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarındaki Sözcüklerin Kullanım Sıklığı Bağlamında Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özel, S. F. (2008). *Bilgisayar Destekli Öğretim Materyallerinin Öğrencilerin Tutum ve Başarılarına Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, F. (2015). *Yabancılar İçin Eş ve Zıt Anlamlı Sözcükler Sözlüğü*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Öztürk, H. (2013). *1980'den 2010 Yılına Okunurluğu Yüksek Türk Romanlarının Sözcük Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Pudgy Penguins (t.y.). Go Fish GIF. <https://giphy.com/gifs/pudgypenguins-outdoors-fishing-rod-fishingrod-wnFSKxIIwNDJeNnfdu>, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Sancak, H. (2011). *Ayrılma Hâli Ekinin (+dan) İşlevleri ve İlköğretim 6. Sınıf Düzeyinde Animasyon (Canlandırma) Tekniği ile Öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Sezgin, M. E. (2002). *İkili Kodlama Kuramına Dayalı Olarak Hazırlanan Multimedia Ders Yazılımının Fen Bilgisi Öğretimindeki Akademik Başarıya, Öğrenme Düzeyine ve Kalıcılığa Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Singh, J. (t.y.). Call Me Hello GIF. <https://giphy.com/gifs/phone-jagyasini-singh-uoj81gqRp0WR4nDcDO>, Erişim tarihi: 10.09.2023
- South Park (t.y.). Season 20 20X3 GIF. <https://giphy.com/gifs/southpark-south-park-season-20-xT9KVnCdnlS4rgX40E>, Erişim tarihi: 06.09.2023

- Sönmez, Ö. (2019). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçevesi Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Sözlük, N. (2021). Çağdaş Türkçenin Etimolojisi. (Çevrimiçi) www.nisanyansozluk.com, Erişim tarihi: 27.09.2023.
- Tarhan, Z. (2020). *Sanal Gerçeklik Araçlarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Öğrenimine Etkisi ve Akılda Tutmadaki Verimliliği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- TDK Sözlük (t.y.). www.sozluk.gov.tr, Erişim tarihi: 12.06.2023.
- Tekeli, F. (2017). *İki Dilli Öğrencilere Türkçe Öğretiminde Malzeme Kullanımı: Almanya Örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Tenor (t.y.a). Penguin Leaving GIF. <https://tenor.com/tr/view/penguin-leaving-gif-8244279>, Erişim tarihi: 06.09.2023
- Tenor (t.y.b). The Sims4 Video Game GIF. <https://tenor.com/tr/view/the-sims4-sims4-the-sims-sims-video-game-gif-18668455>, Erişim tarihi: 27.09.2023
- Tenor (t.y.c). Inazuma Eleven Go Inago GIF. <https://tenor.com/tr/view/inazuma-eleven-go-inago-anime-tsurugi-kyousuke-victor-blade-gif-20839045>, Erişim tarihi: 27.09.2023
- Tenor (t.y.ç). Mat64 Spoorwegovergang GIF. <https://tenor.com/tr/view/mat64-spoorwegovergang-railway-crossing-railway-crossing-gif-17713713>, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Tenor (t.y.d.). <https://tenor.com/tr/view/jacks-pizza-jacks-pizza-pepperoni-flatlay-gif-17545814>, Erişim tarihi: 18.09.2023
- Tenor (t.y.e.). <https://tenor.com/tr/view/dawsonscreek-joeypotter-pacey-witter-joshuajackson-gif-18866315>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tenor (t.y.f). <https://tenor.com/tr/view/loop-run-gif-15072721>, Erişim tarihi: 18.09.2023
- Tenor (t.y.g). <https://tenor.com/tr/view/fish-show-dog-watch-animals-gif-3522020>, Erişim tarihi: 10.09.2023
- Tenor (t.y.ğ). <https://tenor.com/tr/view/su-icmek-susamak-gif-11898930>, Erişim tarihi: 10.09.2023

- Tenor (t.y.h). <https://tenor.com/tr/view/gizelle-bryant-umm-hmm-thinking-let-me-think-gif-23546611>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tenor (t.y.i). <https://tenor.com/tr/view/lsser-panda-beige-wish-genie-confident-gif-5311817226107096459>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tenor (t.y.i). <https://tenor.com/tr/view/brown-cony-soul-spirit-dead-gif-15710578>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tenor (t.y.j). <https://tenor.com/tr/view/spidey-senses-gif-23174675>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tenor (t.y.k). <https://tenor.com/tr/view/piano-grand-piano-chopin-beethoven-mozart-gif-17249772>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tenor (t.y.l). <https://tenor.com/tr/view/hard-working-stan-marsh-south-park-s14e4-you-have0friends-gif-22862632>, Erişim tarihi: 15.09.2023
- Tenor (t.y.m). <https://tenor.com/tr/view/taking-jacket-off-jon-pardi-last-night-lonely-song-taking-off-your-jacket-undressing-gif-25782301>, Erişim tarihi: 15.09.2023
- Tenor (t.y.n). <https://tenor.com/tr/view/mineil-sounoor-patiala-babes-sourabh-raaj-jain-ashnoor-kaur-gif-24939356>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Tezca-Aksu, B. & Adalı, E. (2018). *Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- The Iconic Brand (t.y.). Emoji Increasing GIF. <https://giphy.com/gifs/emojitheiconicbrand-emoji-chart-hZE5xoaM0Oxw4xiqH7>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Toprak, T. (1993). *İlkokul Ders Kitaplarının Öğretim Programına Uygunluğunun Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tosun, N. (2006). *Bilgisayar Destekli ve Bilgisayar Temelli Öğretim Yöntemlerinin, Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Başarısı ve Bilgisayar Kullanım Tutumlarına Etkisi: Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Tumblr (t.y.). https://64.media.tumblr.com/tumblr_mdjy5nOK8U1qknffvo1_500.gif, Erişim tarihi: 07.07.2023
- Türel, Y. K. (2012). Öğretmenlerin Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Olumsuz Tutumları: Problemler Ve İhtiyaçlar. *İlköğretim Online*, 11(2), 423-439.

- Türkben, T. (2018). Söz Varlığını Belirlemeye ve Geliştirmeye Yönelik Araştırmaların Değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(3), 993-1032.
- Ural, O. K. (2016). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Araç Gereç ve Teknoloji Kullanımı Yeterlilikleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Viberg, A. (1983). The Verbs of Perception: A Typology Study. *Linguistics*, 21, 123-162.
- Vikipedi (2008). Rotating earth (small) north top.gif. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2c/Rotating_earth_%28large%29.gif/267px-Rotating_earth_%28large%29.gif, Erişim tarihi: 17.09.2023
- Vikipedi (2017). Animation of an Analog Clock. https://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:AnalogClockAnimation1_2hands_1h_in_6sec.gif, Erişim tarihi: 05.09.2023
- Vikipedi (2023). Televizyon. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Televizyon>, Erişim tarihi: 19.08.2023.
- Vikipedi (t.y.). Graphics Interchange Format. https://tr.wikipedia.org/wiki/Graphics_Interchange_Format, Erişim tarihi: 19.02.2022.
- WordPress (2023). hareket et-. <https://ilk100fiil100gif.wordpress.com/2023/09/20/hareket-et/>, Erişim tarihi: 20.09.2023
- Yalın, H. İ. (2020). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme* (30. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Yeşilyurt, Ş. (2016). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Duygu Durumlarını Yansıtan Kısa Filmlerin Oluşturulması ve Öğrenci Başarısına Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, Enes. (2010). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Sürecinde Mecazlar*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Yıldırımkaya, İ. (2016). *Pinokyo Öyküsünün Animasyon Tekniği Kullanılarak Öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Yılmaz, H. G. (2021). *İkinci Dil Ediniminde Teori, Model ve Yöntemlerin Karşılaştırılması ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Beceriler*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

EKLER

EK 1: 3 Dil Setinde Yer Alan Fiiller

3 DİL SETİNDE ORTAK OLAN FİİLLER				
acı-	çık-	göster-	koy-	tartış-
aç-	çıkarm-	götür-	kullan-	taşı-
açıkla-	çiçek aç-	gül-	kur-	tavsiye et-
açıl-	çiz-	güneşlen-	kurul-	tebrik et-
affet-	dağıt-	hareket et-	kutla-	temizle-
ağla-	dans et-	hastalan-	merak et-	tercih et-
ağrı-	davet et-	hatırla-	mezun ol-	teşekkür et-
akla gel-	de-	hazırla-	mutlu et-	tıraş ol-
al-	değerlendir-	hazırlan-	mutlu ol-	tırman-
alış-	değiş-	hisset-	nefes al-	topla-
alışveriş yap-	değiştir-	hoşlan-	oku-	tut-
anla-	ders al-	ısm-	ol-	tüket-
anlamına gel-	ders çalış-	iç-	oluştur-	uğra-
anlaş-	ders ver-	ikram et-	otur-	ulaş-
anlat-	devam et-	iletişim kur-	oyna-	unut-
ara-	dikkat çek-	ilgi çek-	öde-	uy-
araba kullan-	dikkat et-	ilgilen-	öğren-	uyan-
art-	dile-	imzala-	öksür-	uyar-
as-	dinle-	in-	öl-	uyu-
at-	dinlen-	inan-	öner-	uzak dur-
ayır-	dinlendir-	incele-	özle-	uzat-
ayrıl-	doğ-	indir-	özür dile-	üret-
bağla-	dolaş-	iptal et-	park et-	üşü-
bahset-	doldur-	iste-	paylaş-	üye ol-
bak-	dök-	işaretle-	piknik yap-	üzül-
bas-	dön-	iyi gel-	pişir-	vazgeç-
başla-	dua et-	izin ver-	rahatsız et-	ver-
başvur-	dur-	izle-	sağla-	yağ-
batır-	duy-	kabul et-	sahneye çık-	yak-
bayıl-	düş-	kaçır-	sakla-	yaklaş-
beğen-	düşün-	kahvaltı et-	san-	yan-
bekle-	düzeltil-	kal-	sarar-	yap-
benze-	düzenle-	kaldır-	sat-	yaptır-
beslen-	eğlen-	kalk-	seç-	yararlan-
bırak-	ekle-	kapan-	servis yap-	yardım et-
bil-	et-	kapat-	sev-	yardımcı ol-
bin-	etkile-	kapla-	sevin-	yaşa-
bit-	evlen-	karar ver-	seyahat et-	yatır-
bitir-	fırçala-	karıştır-	seyret-	yayımla-
borç ver-	fotoğraf çek-	karşılaş-	sıkıl-	yaz-
bozul-	geç-	katıl-	sırala-	ye-
bul-	geç kal-	kaybet-	sinirlen-	yer al-
bulun-	geçir-	kazan-	sipariş ver-	yer ver-
buluş-	gel-	kes-	sohbet et-	yerleştir-
buyur-	gerçekleştir-	keşfet-	sor-	yetiştir-
büyü-	gerek-	kır-	söyle-	yıka-
canlandır-	getir-	kız-	sür-	yola çık-
cevap ver-	gez-	kilo al-	şarkı söyle-	yor-
cevapla-	gir-	konser ver-	şaşır-	yorul-

çağır-	git-	kontrol et-	tak-	yönet-
çal-	giy-	konus-	tamamla-	yürü-
çalış-	gönder-	kop-	tanı-	yürüyüş yap-
çarp-	gör-	kork-	tanış-	yüz-
çek-	görün-	koru-	tanıt-	ziyaret et-
çektir-	görüş-	koş-	tarif et-	zorlan-

EK 2. 2 Dil Setinde Yer Alan Olan Filler

2 DİL SETİNDE ORTAK OLAN FİLLER				
acele et-	düşür-	ilan et-	patla-	tekrarla-
acı-	düzenlen-	ilerle-	piş-	telefon et-
adım at-	edil-	ilgi duy-	planla-	temizlik yap-
ak-	egzersiz yap-	ilgi göster-	rahatla-	terk et-
aktar-	eğitim al-	imza at-	rahatlat-	teslim et-
alın-	eksik etme-	işe yara-	rahatsız ol-	tespit et-
alkışla-	endişelen-	işle-	rastla-	toplan-
ara ver-	engelle-	iyileş-	rica et-	tuşla-
arama yap-	es-	izin al-	rol al-	tüken-
artır-	eşleştir-	kaç-	sabırsızlan-	uç-
arzu et-	eşlik et-	karşıla-	sahip ol-	uğraş-
aşık ol-	etkilen-	karşılık ver-	sakin ol-	ulaşıl-
ateş et-	ettir-	kavga et-	saklan-	ulaştır-
atla-	ez-	kavur-	sarıl-	utan-
ayırt-	fark et-	kavuş-	satıl-	uyandır-
azal-	fırsat ver-	kay-	satın al-	uygula-
azalt-	film çek-	kaybol-	say-	uzak tut-
bağır-	gecik-	kaydet-	sebep ol-	uzaklaş-
başar-	geliş-	kaynaklan-	seçil-	üfle-
bat-	geliştir-	kaynat-	selamla-	üşüt-
bayramlaş-	gerçekleş-	kaza geçir-	seslen-	ütüle-
beklet-	gerektir-	kendine gel-	sigara iç-	üz-
belirt-	gider-	kesil-	sil-	vakit geçir-
besle-	giyin-	kırıl-	sinyal ver-	var-
bık-	göç et-	kızar-	soğu-	veda et-
birik-	göm-	kolaylaştır-	sok-	yakala-
biriktir-	görül-	kullanıl-	sol-	yakış-
birleştir-	göz göze gel-	kurtar-	son bul-	yanıtla-
boşal-	gurur duy-	kurtul-	soy-	yapıl-
boşalt-	güçlendir-	kuru-	söndür-	yapıştır-
boya-	güldür-	kurula-	söz et-	yaralan-
boz-	haber ver-	kusura bakma-	sula-	yarış-
böl-	haberleş-	küs-	sun-	yat-
bulan-	hapşır-	meydana gel-	sus-	yavaşla-
canı sıkıl-	harca-	mola ver-	süpür-	yayıl-
ceza ver-	hasta ol-	muayene et-	sürdür-	yayınlan-
çöz-	haşla-	muayene ol-	sürpriz yap-	yazdır-
davran-	hatırlat-	neden ol-	süsle-	yemek ye-
dayan-	hava aç-	nefret et-	şaka yap-	yen-
dene-	havalara uç-	not al-	şikayet et-	yerleş-
destekle-	hayal et-	oluş-	tahmin et-	yet-
dik-	hayal kur-	ortaya çık-	takıl-	yetiş-
dikkatli ol-	hazır ol-	öğret-	takip et-	yok ol-
diyalog kur-	hediyet et-	öldür-	tamir et-	yönel-
doğra-	heyecanlan-	önle-	taraf et-	yükle-

dokun-	hoşa git-	önlem al-	taşın-	yüksel-
dol-	ıslan-	ör-	tat-	zaman geçir-
dökül-	ısrar et-	özen göster-	tatil yap-	zannet-
duygulan-	ifade et-	para çek-	tedavi gör-	zevk al-
düşündür-	ihmal et-	para yatır-	tekrar et-	zorunda kal-

EK 3. Sadece Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitabında Yer Alan Fiiller

SADECE YENİ HİTİT 1 TÜRKÇE ÖĞRETİM KİTAPLARINDA OLAN FİİLLER			
acı çek-	eksik olma-	kirlet-	sevdire-
aday ol-	ele-	kokut-	sıkıntı çek-
alay et-	eri-	kolaylaş-	sınavdan geç-
altını üstüne getir-	ertele-	kopar-	sofra kur-
an-	eski-	koştur-	sonu gel-
anket yap-	eşle-	kulak ver-	sonuç ver-
araştır-	ev sahipliği yap-	kurban et-	sözlen-
ava çık-	fal bak-	küçült-	strese gir-
ayarla-	fazla gel-	makyaj yap-	su ver-
baktır-	gayret göster-	memnun ol-	susa-
başı dön-	geciktir-	meşgul ol-	sürt-
beklen-	gerçek ol-	midesi bulan-	süslen-
bencilik et-	geri dön-	moralini boz-	şımart-
boğ-	geride kal-	mumyalan-	şifayı kap-
boşa git-	grupla-	mümkün ol-	takviye et-
boyat-	gülümse-	nişanlan-	tehlikeye at-
bozdur-	gürültü yap-	okulu as-	teklif al-
bula-	güven ver-	onar-	teklif et-
büyüle-	haber al-	ortadan kaldır-	tempo tut-
büyülen-	haber yap-	ortak ol-	tepki ver-
can sık-	harcama yap-	oturt-	terfi et-
cezalandır-	hava boz-	önemse-	um-
cızırdı-	hazırlıklı ol-	öneride bulun-	uza-
çaba göster-	hitap et-	ört-	uzaklaştır-
çabala-	hizmete gir-	öyküle-	vedalaş-
çekin-	horla-	özetle-	yalnızlaştır-
çeşitlen-	idare et-	parçala-	yalvar-
çevir-	ihtiyacı ol-	parti ver-	yanıt ver-
çığlık at-	ihtiyaç duy-	pişmanlık duy-	yansıt-
çocuk bak-	it-	promosyon yap-	yara-
dar gel-	itiraz et-	prova yap-	yerine gel-
dedikodu yap-	kabar-	randevu al-	yerini al-
denk gel-	kadeh kaldır-	reddet-	yitir-
devam ettir-	kafaya tak-	rejim yap-	yol aç-
dikkate al-	kalakal-	renk ver-	yolculuk et-
dikte et-	kamaş-	rezil ol-	yorumla-
diktir-	kamp yap-	sağ-	yuvarlan-
dile getir-	kariyer yap-	sakın-	zam gel-
doğum yap-	karşılaştır-	savun-	zam yap-
dolan-	karşılaştır-	saygı duy-	zaman al-
don-	kavrul-	sayıl-	zevk duy-
dost ol-	kestir-	seçim yap-	zor gel-

dönüş-	kıs-	selamlaş-	zorlaş-
duyur-	kısl-	sergile-	zorluk çıkar-
eğil-	kızdır-	sesi çıkma-	
eğit-	kırala-	seslendir-	

EK 4. Sadece Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitaplarında (Gazi Üniversitesi TÖMER) Yer Alan Fiiller

SADECE YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE A1-A2 DERS KİTAPLARINDA (GAZİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER) OLAN FİİLLER			
akılda tut-	desteklen-	kamıtla-	sorumluluk al-
arala-	din-	kariş-	sözleş-
arttır-	doğur-	kavuştur-	şekil ver-
atıştır-	el ele ver-	keyif sür-	tarihe geç-
ayağa kalk-	emekli ol-	konakla-	tasvir et-
bağlan-	faydalı ol-	meşhur ol-	tedavi ol-
bakım yap-	fikir ver-	mücadele et-	telaşlan-
başlat-	görüşme yap-	müsaade et-	teslim al-
bindir-	iade et-	onayla-	tıkla-
bulundur-	ispat et-	onaylan-	üretil-
büyüt-	iş çıkar-	sahnelen-	vakti gel-
cevaplandır-	işaret et-	sakinleş-	veril-
çabuk ol-	işe gir-	sap-	yakalan-
çalkala-	kaçın-	sığ-	yeşer-
çıkart-	kafası kariş-	sınava gir-	yudumla-
damlat-	kahkaha at-	sırası gel-	
darıl-	kana-	sona er-	

EK 5. Sadece Yedi İklim Türkçe Setinde Yer Alan Fiiller

SADECE YEDİ İKLİM A1-A2'DE OLAN FİİLLER				
abart-	döv-	ip atla-	parla-	tart-
abdest al-	dünyaya gel-	isabet et-	parlat-	tasarla-
aç kal-	düşle-	iyileştir-	pas at-	tasarruf et-
ad al-	eğ-	izlet-	paylaştır-	taş-
ad ver-	el al-	kapa-	pişiril-	tat al-
ada-	el öp-	karar-	pişman ol-	tatil ol-
ağaç ol-	elde et-	kat-	rekor kır-	tatmin ol-
ağrı-	ertelen-	katet-	rol oyna-	tayini çık-
aksa-	ezberle-	katla-	röportaj yap-	tazele-
anıl-	faydalan-	kaygılan-	sabret-	tedavi et-
anlatıl-	fethet-	kayna-	sağlan-	tedbir al-
aran-	fırla-	kazandır-	sakatlan-	tedirgin ol-

arkadaşlık et-	gayret et-	kendini bırak-	sakinleştir-	telaffuz et-
aş-	gezdir-	kesiş-	salla-	telefon aç-
ateşi çık-	gizle-	keyfini çıkar-	sallan-	tereddüt et-
ateşle-	görev al-	kısalt-	saygı göster-	terhis ol-
atıl-	görevden ayrıl-	kıskan-	serbest bırak-	tıklat-
aydınlat-	gösteri yap-	kıy-	sergilen-	toz al-
ayırt et-	gözden geçir-	kilitle-	serinle-	transfer ol-
banyo yap-	güçlük çek-	kirlen-	serp-	türe-
barış-	gün geçir-	kok-	sertleş-	türkü söyle-
barıştir-	güneş aç-	kokla-	servis et-	uçacağı kaçır-
bastır-	gürle-	konul-	sıkış-	uçur-
beddua et-	güven-	kopyala-	sınıfta bırak-	uğurla-
belirle-	halay çek-	korkut-	sınıfta kal-	uyut-
belli ol-	hamur aç-	kov-	sinirlendir-	uzan-
bıktır-	hat çek-	kovala-	sipariş et-	vur-
bilin-	hava kapan-	kurut-	sivril-	yanaş-
bir araya gel-	hayran kal-	kuvvetlendir-	soruştur-	yara al-
canlan-	hazırlık yap-	lafla-	sön-	yararlı ol-
çalıştır-	hizmet et-	listele-	sörf yap-	yaşlan-
çevril-	hopla-	mektuplaş-	söylen-	yay-
çıldır-	hüzünlen-	mesafe bırak-	söz ver-	yaygınlaş-
çoğalt-	ısrır-	mesaj bırak-	su bas-	yer tut-
çök-	ısıt-	namaz kıl-	suçla-	yık-
çürü-	ıslat-	ney üfle-	şehit ol-	yıkan-
dal-	ısmarla-	normale dön-	şekerleme yap-	yoğunlaş-
damla-	icat et-	not et-	şerit değiştir-	yol göster-
değişiklik yap-	içil-	odaklan-	şimşek çak-	yum-
del-	iddiaya gir-	okşa-	şiş-	yükselt-
den-	iflas et-	olgunlaş-	şişir-	zahmet et-
destek ol-	ilaç yaz-	oyun oyna-	tadına bak-	zarar gör-
dilimle-	ilave et-	ödül ver-	takım tut-	zarar ver-
doku-	ilerlet-	ölç-	tamamlan-	zayıfla-
dondur-	ilgi gör-	önem ver-	tanıklık et-	zehirle-
doyur-	indirim yap-	öp-	tanımla-	zenginleş-
dönüştür-	inşa et-	örnek al-	tanıştır-	

EK 6. ORJİNALLİK RAPORU

Form No: 9

 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA	
Tarih:08/11/2023	
Tez Adı: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İlk 100 Fİlin Hareketi Resimlerle Öğretimi: A1-A2	
<p>Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 162 sayfalık kısmına ilişkin, 07/11/2023 tarihinde tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %7 dir.</p>	
<p>Uygulanan filtrelemeler:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, 2- Kaynakça hariç 3- Alıntılar hariç/dâhil 4- 5 kelimededen daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç 	
<p>Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.</p>	
Gereğini saygılarımla arz ederim.	
08.11.2023	
<p>Adı Soyadı: Hanife Bilge SARIAKÇALI</p> <p>Öğrenci No: N19133054</p> <p>Anabilim Dalı: Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı</p> <p>Programı: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı</p> <p>Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.</p>	
<p>DANIŞMAN ONAYI</p> <p>UYGUNDUR</p>	

EK 7. ETİK KURUL İZİN MUAFİYET FORMU

Form No: 10

 <p>HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ TEZ ÇALIŞMASI ETİK KURUL İZİN MUAFİYETİ FORMU</p>		
<p>HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA</p>		
Tarih:08/11/2023		
Tez Adı: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İlk 100 Fülün Hareketli Resimlerle Öğretimi: A1-A2		
Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmam:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır, 2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir. 3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir. 4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir. 		
Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulları ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.		
Gereğini saygılarımla arz ederim.		
11.10.2023		
Adı Soyadı:	Hanife Bilge SARIAKÇALI	
Öğrenci No:	N19133054	
Anabilim Dalı:	Türkiyat Araştırmaları	
Programı:	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi	
Statüsü:	☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.	
DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI		
Uygundur		
_____		
Telefon: 0-312-2976771	Faks: 0-3122977171	E-posta: turkiyat@hacettepe.edu.tr

EK 8. TURNİTİN BENZERLİK İNDEKSİ

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE İLK 100 FİİLİN HAREKETLİ RESİMLERLE ÖĞRETİMİ: A1-A2

ORJİNALLİK RAPORU

%7 BENZERLİK ENDEKSİ	%7 İNTERNET KAYNAKLARI	%3 YAYINLAR	%4 ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ
--------------------------------	----------------------------------	-----------------------	-------------------------------

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	<% 1
2	www.rumelide.com İnternet Kaynağı	<% 1
3	search.trdizin.gov.tr İnternet Kaynağı	<% 1
4	acikerisim.deu.edu.tr İnternet Kaynağı	<% 1
5	www.acarindex.com İnternet Kaynağı	<% 1
6	nek.istanbul.edu.tr:4444 İnternet Kaynağı	<% 1
7	Submitted to Abant İzzet Baysal Universitesi Öğrenci Ödevi	<% 1
8	acikerisim.fsm.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1
9	Submitted to Trakya University Öğrenci Ödevi	<% 1

